

בשבע

יום חמישי, כ"ז בתשרי תשפ"ד, 12.10.2023 | פרשת בראשית | גיליון מס' 1065

זמני הדלקת נרות בראשית		
מוצ"ש	הדלקת נרות	יום
18:44	17:34	יום
18:46	17:50	ת"א
18:45	17:42	חיפה
18:46	17:52	ב"ש
עם פודאפיל, השבת שלכם תראה אחרת		

ראש המטה לביטחון לאומי לשעבר, מאיר בן-שבת: "זו תהיה הנכבה של עזה" ← **ניצן קידר** | גל ההזדהות יוצא הדופן בעולם עם ישראל מעניק לה מרחב פעולה בעזה שני החברים מפסגות הצטרפו לקיבוץ כרם שלום כדי למנוע את פירוקו | בשבת האחרונה הצילו את חברי הקיבוץ ושילמו בחייהם ← **אסף משניות** | מיזמי התנדבות מכל המגזרים מציפים את חיילי צה"ל ואת ניצולי הטבח ← **הדס צורי** | המפקדים שיצאו ראשונים אל קו האש ונכלו בקרב בעוטף עזה ← **יוסף ארנפלד** | עקורי גוש קטיף מחכים לשוב הביתה, רגע אחרי כיבוש רצועת עזה ← **חגית רוזנבאום** | שלושת בני משפחת קלמנזון מעתניאל שינו את מפת הקרב בקיבוץ בארי ← **דביר עמר**

ולא-אשוב עד-כלותם:

התגובה לזוועות ההתקפה הנפשעת של חמאס על יישובי הדרום לא יכולה להיות פחות מהשתלטות מלאה על חבל עזה וחיסול מוחלט של ארגון חמאס, על זרועותיו השונות ואמצעי הלחימה שלו. עם ישראל כולו מגויס למערכה, בדרישה להשמיד את עמלק בן דורנו ולפרק את מדינת חמאסטן

צילום: Mohammed, Flash90

משנת 1995
נווה שלם
בית דיור מוגן לגיל הזהב

עם ישראל חי

מידיו!
דירת 3 חד'
+ מרפסות

קורא הדורות 27 ירושלים, 050-5246077 | טל': 02-6737993 | neve.shalem@gmail.com - www.neve-shalem.co.il

המכללה

האקדמית חמדת

חוסן, אמונה, חינוך.
קריית חינוך שדות נגב

"עת צרה היא ליעקב וממנה יושע"

האקדמית חמדת **מחזקת את ידי כוחות הביטחון,** **מתפללת לשלום החטופים, הנעדרים והפצועים,** **ומשתתפת בכאב המשפחות השכולות.**

לרגל המצב, המכללה סגורה עד הודעה חדשה.
פתיחת שנת הלימודים נדחתה ליום ראשון, ז' בחשוון, 22 באוקטובר.
בברכת חוסן, ביטחון ובשורות טובות.

משה דמרי
יו"ר האסיפה הכללית

פרופ' חיים שקד
נשיא האקדמית חמדת

הרב יצחק לוי
יו"ר הוועד המנהל

כשחוסן פוגש אמונה וחינוך

www.hemdat.ac.il

*5280 למידע והרשמה חייגו אלינו

**כללית
איתכם
בכל מצב**

**לקוחות כללית,
כולנו עומדים בפני ימים לא פשוטים
וחשוב לנו שתדעו שאנחנו כאן בשבילכם.**

מוקד תמיכה וסיוע נפשי 24/7

המוקד מאויש ע"י
פסיכולוגים ועו"סים מומחים.
התקשרו 03-7472010

בית מרקחת און-ליין

משלוח תרופות עד הבית
חינם לכלל הלקוחות
עד להודעה חדשה*

רופאי ילדים און-ליין

פעיל 24 שעות ביממה

רופאי משפחה און-ליין

שעות הפעילות הורחבו:
מ-08:00 עד 23:00

מגוון שירותים נוספים עומדים לרשותכם באתר, באפליקציה ובוואטסאפ:
זימון תור טלפוני, בקשות מהרופא/ה ומהמרפאה ועוד.

צעד לפני, בשביל הבריאות שלך

*ביישובים בהם מתקיימים משלוחים

clalit.co.il *2700

מכירה וקנייה של רכבים חדשים ויד שניה מכל הסוגים בשיתוף פעולה עם כל חברות הרכבים הגדולות בארץ

ליווי אישי והכוונה • מינימום מחיר, מקסימום שירות

תנאי מימון נוחים • אפשרות עד 100% מימון • טרייד אין לכל הרכבים • קילומטראז' נמוך
כל הרכבים שמורים ומטופלים • חיסכון לצרכן ומחירים מיוחדים • רכישות רכבים

מגוון רכבים מ-0 ק"מ 2023 במבצע! אספקה במקום

טויוטה יאריס קרוס
יד 1 פרטי, 2022
18,000 ק"מ!!

מיצובישי
אוטלנדר 2020,
יד 1 פרטי,
7 מקומות,
31,000 ק"מ.

קיה נירו 2020, יד
ראשונה, 25,000 ק"מ,
היברידי, 110,000 ש"ח
(מחירון 126,000 ש"ח)

קיה נירו 2020,
היברידי, פלאג אין,
47,000 ק"מ, טסט
114,000, 10/24 ש"ח
(מחירון 124,000 ש"ח)

סיטרואן ג'אמפי 2019,
יד 1 פרטי, 9 מקומות,
58,000 ק"מ,
145,000 ש"ח
(מחירון 156,000 ש"ח)
ידני

סיאט ארונה 2018,
יד 1 פרטי, 58,000
ק"מ, טסט 9/24,
דגם FR
83,000 ש"ח

טויוטה יאריס
2021, יד 01,
אוטומט,
45,000 ק"מ,
76,000 ש"ח

יונדאי 2015, i20,
יד 02, 105,000 ק"מ,
טסט 4/24,
44,000 ש"ח

יונדאי איוניק 2019,
היברידי, החל מ-
36,000 ק"מ, החל מ-
86,000 ש"ח

קיה פיקנטו 2016,
יד 01 פרטי,
85,000 ק"מ,
טסט 7/24,
38,000 ש"ח

מכון פוע"ה

פוריות ורפואה על-פי ההלכה

מרכז לימוד פוע"ה
מחברים: אהבה ואהבה

קדושת החיים
הלכה ואתיקה במצבי חולי סורכנים

מכון פוע"ה מרחיב את פעילותו לשירות הציבור

בתחומי פוריות, הריון, לידה, טהרת המשכחה, גנטיקה ואישות וקדושת החיים

יעוץ רפואי-הלכתי

עזרה ראשונה של תמיכה רגשית ונפשית

מענה בנושאי טבילה ואישות בזמן מלחמה

לקראת כלה - תכנון חופה בטהרה ע"י רופאות ורבנים

בתחומי קדושת החיים

החלטות במצבי חולי והתמודדות עם אבדן

תמיכה למשפחות

ליווי רוחני, רפואי והלכתי למשפחות חללים

שיחות חיזוק

הסיוע מוגש לציבור ללא תשלום

שומרים על החיים, מוסיפים חיים

לעדכונים והשתתפות בתרומה להחזקת הפעילות

חפשו בגוגל: מכון פוע"ה

למחות את זכר עמלק

לממשלת החירום יש כל התנאים הנדרשים כדי להשמיד לחלוטין את ארגון החמאס, להסיר סופית את איום הטרור הנשקף לישראל מחבל עזה, ולצרוב אימה והרתעה בתודעת כל אויבינו מסביב. לא נסתפק בפחות מזה

→

מלאים מסירות ומוטיבציה. חיילי צה"ל בקיבוץ בארי, השבוע

צילום: חיים גולדברג, פלאש 90

שלא להביע דאגה מהרכב קבינט המלחמה, שגם לפיד מוזמן אליו אם ירצה, אבל לא נמצא בו מקום ולו כמשקיף לנציג ציוני־דתי. הייצוג הזה נדרש כדי שלא תיפגע תחושת האחדות, כאשר הציבור הדתי־לאומי שאנשיו מהווים פלח משמעותי מאוד בכוחות הלוחמים לא יזכה למי שישים לו פה בעת קבלת החלטות שהן כה קריטיות לגורל המדינה ולהצלחת חיילינו. יהיה חבל מאוד אם בפורום המנהל את המלחמה לא יישמע קולם של מי שידעו להזהיר בעוד מועד מפני האסונות הצפויים אם תימסר עזה לידי הערבים. גם מוסר הלחימה של צה"ל שהיה לנו לרועץ חייב להשתנות, ולהיות מותאם לאויב המפלצתי חסר המעצורים והמוסר שמולו אנו מתמודדים. את כל זה יכולים להביא לקבינט דווקא מי שלא היו שותפים לקונספציה שהנחתה את יחסם השגוי של קברניטי ביטחון ישראל לנושא הפלשתיני.

המסירות והמוטיבציה של רבבות חיילינו, שהתקבצו בשטחי כינוס כדי להתארגן ולהתאמן לקראת כניסה קרקעית לעזה, הן כובשות לב ומעוררות מוטיבציה ותקווה. לא בכדי עם ישראל מציף אותם באהבה, בפינוקים ובתפילות. יחד עם זאת, אין ספק שמתכנני המתקפה המשוכללת על הגדר ועל מוצבי צה"ל בגבול הרצועה נערכו גם לפלישת צה"ל הצפויה בתגובה לה. וכאן יש להעביר מסר תקיף מאוד למי שאולי מתכננים כעת את הכניסה לעזה, ובראשם נתניהו וגנץ. ידוע וברור שניתן להפוך את עזה לעיי חורבות בהפצצות מהאוויר ובאש תותחים ורקטות, בלי לסכן את חיילינו. סדר עדיפויות מוסרי נכון חייב להקדים את שמירת חיי חיילינו לשמירת חיי אוכלוסיית האויב, גם אם אינה לוחמת. לכן אין שום הצדקה לכניסה קרקעית למטרה שהיא פחות מכיבוש מלא של הרצועה, השמדת החמאס, שחרור החטופים וכינון שליטה ישראלית בעזה לטווח ארוך. אם אתם תוקפים רק כדי להרתיע, לחנך או להציא קיטור, להראות שעשיתם משהו, אין שום הצדקה שתניעו ולו שערה אחת מראשם של חיילי החי"ר והשיריון.

זה לא יכול להיות עוד סבב מהסבבים חסרי התוחלת שאליהם הורגלנו. יש לכם תמיכה לא רק מכל עם ישראל אלא אפילו ממדינות העולם ובראשן ידידתנו ארצות הברית. הנקמה שנעשה בחמאס על מחול שמחת תורה שנהפך לאלב חייבת להיות עוצמתית וכואבת עד מאוד, להיצרב עמוק בתודעת כל אויבינו מסביב ולהרתיע את נסראללה ודומיו למשך שנים רבות. המצב האסטרטגי חייב להשתנות עד לכדי ביטול מוחלט של איום הטרור על ישראל מכיוון עזה. אל תעזו לחשוב על פחות מזה. ■

עלינו לזנוח את התפיסה הדפנסיבית הרופסת שבגללה התרגלנו לתלות את תקוותנו באמצעי מיגון כמו כיפת ברזל וממ"דים. מי שאוגר נשק ומתאמן בלתקוף אותנו צריך להיות מותקף, מובס ומושמד הרבה לפני שיוכל לשגר לעברנו רקטות או להפתיע אותנו במתקפה נרחבת וקטלנית

אז על ידי חוגי השמאל והואשמה בגזענות. אבל בעלה צדק בדבריו, וכיום אין מי שיכול להתכחש לכך. המפלצות הדו־רגליות מהחמאס לא באו רק כדי להרוג או ללכוד ולחטוף. הם באו להפיק מרצח היהודים הנאה סדיסטית. הם לא חסו אפילו על עובדים תאילנדים, שגם אותם רצחו באכזריות יתירה. אלה האויבים שלנו, עמלק בן דורנו, שאנו מצווים לזכור ולא לשכוח את שעשה לנו ולמחות את זכרו מתחת השמיים. לא פחות.

יש רק פתרון ראוי אחד שיבטיח את השלום והשגשוג בחבל עזה - כיבוש המוחלט והחזרת שלטון ישראל עליו. בחזית עזה, בחזית לבנון ובכל החזיתות, עלינו לזנוח את התפיסה הדפנסיבית הרופסת שהשתלטה עלינו, ושבגללה התרגלנו לתלות את תקוותנו באמצעי מיגון כמו כיפת ברזל וממ"דים. מי שאוגר נשק ומתאמן בלתקוף אותנו צריך להיות מותקף, מובס ומושמד הרבה לפני שיוכל לשגר לעברנו רקטות או להפתיע אותנו במתקפה נרחבת וקטלנית.

הבשורה על הצטרפות המחנה הממלכתי לממשלת חירום מקדמת את מגמת האחדות ומחזקת את יכולתנו לפעול כאגרוף אחד מול אויבינו. מבחינה זאת יש לברך על כניסתו לממשלה ולקבינט של בני גנץ, שמייצג מספר רב של בוחרים מהמרכז ושמאלה. אבל אי אפשר

בינינו עודד את אויבינו ונסך בהם את התחושה שהם יכולים להכות בנו בלי לשלם מחיר כבד. כעת אנו נאלצים לחדש את ברית הגורל הכרותה בין היהודים המותקפים, לצאת בידיים משולבות למלחמה שתוצאותיה חייבות להיחרט בעט ברזל ולהרתיע את אויבינו בכל החזיתות במשך שנים ארוכות. עם ישראל מסוגל לזה, ואלקי מערכות ישראל יהיה בעוזרו.

לא מיותר לחזור ולהדגיש: התגובה הישראלית למתקפת הטרור הנפשעת לא יכולה להיות פחות מחיסול מוחלט של ארגון החמאס על כל שלוחותיו, האזרחית והצבאית, השתלטות מלאה על חבל עזה והרס מוחלט של כל אמצעי הלחימה. התפיסה האסטרטגית כאילו ניתן להכיל מציאות של מדינת אויב טרוריסטית לצדה של מדינת ישראל, ולסמוך על כך שהם מורתעים או שגם הם רוצים כמונו שקט ושלווה, עושר ואושר, פשטה את הרגל לחלוטין. כשמדובר בטרוריסטים אסלאמיים, אם יש יכולת לפגוע - תהיה גם מוטיבציה. תאוות הרצח שלהם מביסה כל שיקול רציונאלי.

נעמי שמר ציטטה פעם את דברי בעלה מרדכי הורוביץ על מאפייני הרצחנות הערבית. "הערבים אוהבים את הרצח שלהם חם, לח ומהביל" אמר הורוביץ, "ואם אי פעם יהיה להם חופש להגשים את עצמם, אנחנו נתגעגע לגוים הטובים והסטרייליים של הגרמנים". המשוררת והפזמונאית הגדולה הותקפה

אסון בסדר גודל כזה לא ידעה ישראל מאז היוותה למדינה. מתקפת טרור ערבי רצחני שגבתה חיים של כאלף ומאתיים חיילים ואזרחים, ללא אבחנה בין אנשים נשים וטף, תינוקות וקשישים - כל זאת תוך שעות ספורות. לשם השוואה - בטבח תרפ"ט הבלתי נשכח נרצחו בחברון 65 יהודים. בפרעות קישינב שעליהן קונן ביאליק בפואמה המכוננת 'בעיר ההריגה' נרצחו כ־50 יהודים. במתקפת הטרור הנפשעת של הטרור האסלאמי על מגדלי התאומים נרצחו 3000 אמריקנים, כמעט פי שלושה, אבל אוכלוסיית ארה"ב גדולה מאוכלוסיית ישראל פי 30. וכאילו לא די בצרה האיומה הזאת, נפלו בידי מחבלי החמאס למעלה ממאה חטופים שמי יודע מה יעלה בגורלם.

קשה מנשוא גם הכישלון הנורא של הגופים הממונים על הגנת אזרחי ישראל, ובראשם צה"ל - צבא ההגנה לישראל. עד כמה חמור היה הכשל המודיעיני יעיד האישור שניתן לעריכת מסיבת טבע בהשתתפות אלפים במרחק קילומטרים ספורים מגבול עזה. השאננות הייתה מוחלטת. לא התקבלה שום אינדיקציה מודיעינית להתקפה כה מסיבית שחמאס הכין בקפידה רבה במשך כשנה. צורב לא פחות הכישלון המוחלט של מכשול הגדר המשוכללת והמבוצרת שהושקעו בו מיליארדים, והתגלה כמשענת קנה רצוץ שההסתמכות עליו הייתה לרועץ. על שאלות רבות כואבות וזועקות עוד יהיה צורך לענות לאחר שהמידע יאסף וייבחן, ורבים יאלצו לתת דין וחשבון. זרע הפורענות שנזרע בהסכמי אוסלו הצמיח שדה קוצים מלא נחשים שצמח בקצב מואץ לאחר הנסיגה מחבל עזה. ממשלות ישראל והממונים על בטחונה שגו קשות כשהשלימו עם קיומה של מדינת חמאסטן הטרוריסטית בחצרנו האחורית. יש מסיפק אשמה בשביל המון אנשים, בדרגים שונים ומשני צדי המתרס הפוליטי, שלאורך השנים אפשרו לארגון טרור קטן וחלש לצמוח לממדים של מפלצת רצחנית וחסרת מעצורים, שתפסה אותנו בעת חולשה והסתה הדעת והמיטה עלינו אסון לאומי כבד.

אבל את כל זה צריך לשים עכשיו בצד. ועדות החקירה יחכו בצד לסוף המלחמה, ממש כמו שהצלחנו ברגע אחד לשים בצד את הסכסוכים, המחלוקות הקשות והקיטוב הפוליטי הנורא ששורר פה כבר כמה שנים, ובפרט בשנה האחרונה. בחיל הגדול, הצבאי והאזרחי, שמגויס כעת למערכה, פועלים יחד בוחרי ימין ושמאל, פעילי מחאת קפלן לצד תומכי הרפורמה המשפטית. הטבח הזוועתי ביישובי הדרום גישר באחת על חילוקי הדעות. כולנו מבינים את הצורך לאחד כוחות נגד אויב שטני של מפלצות דו־רגליות שקם עלינו לכלותינו. האויב הזה לא מבחין בין קיבוצי שמאל למתנחלים, בין משתתפי מסיבת טבע בשמחת תורה שחל בשבת למי שעזבו בבהילות את הריקודים בבתי הכנסת ונזעקו כדי להצילים. רק ביחד נוכל להכות באויב המר הזה ולחסלו. בשנים האחרונות התקשינו למצוא את המשותף שיאפשר לקיים בינינו ברית ייעוד. הפילוג הזה

ישראל חזקה ומאוחדת. עכשיו הכרעה!

מפלגת הציונות הדתית
מחזקת את חיילי צה"ל וכוחות הבטחון
וכואבת יחד עם המשפחות
שאיבדו את יקיריהם.

בתפילה גדולה לרפואת הפצועים
ושחרור החטופים.

עם ישראל חי!

לא החליפו דיסקט

ראשי מערכת הביטחון הדהימו את חברי הכנסת בתגובותיהם המעורפלות והמתונות, כאשר חברי הכנסת מצידם יישרו קו בדרישה למיטוט מוחלט של חמאס. גם כוונותיו של נתניהו לא מבשרות טוב באשר ליעדי הלחימה ← עיכובים פוליטיים מיותרים, ממשלת החירום יצאה לדרך

→
לחץ מתוך הקואליציה הביא את הסיכום
ביניהם לידי גמר. נתניהו וגנץ

צילום: אלכס קולומייסקי

הביקורת שלהם על כך שהחליט לסטות מהקו של יושב ראש האופוזיציה חבר הכנסת יאיר לפיד ולא פסל כניסה לממשלה ביחד עם השרים בן־גביר וסמוטריץ'. אם לצמצם את הוויכוח עוד יותר, אז באופן אמיתי האירוע היה רק בן־גביר. אפילו בסביבת לפיד כבר החלו לדבר רק עליו וירדו מעניין סמוטריץ'. שני שיקולים עמדו בבסיס ההחלטה שלא להציב את עניין בן־גביר כתנאי. מעבר לעובדה שהיה ברור לגנץ שפשוט לא תקום ממשלת חירום עם תנאי שכזה, פירוק ממשלת הימין עבור ממשלת החירום היה בו משום פרס ענק לחמאס. הנה החמאס, זה שהציב את השר לביטחון לאומי על הכוונת שלו, בעיקר על רקע ביקוריו בהר הבית, מקבל הישג ענק בדמות פיטוריו של בן־גביר מהממשלה. היש ניצחון גדול מזה לאחר מסע הרצח והזוועה שביצעו אנשיו בתושבי העוטף? אבל זה לא רק זה. גנץ מבין שבן־גביר מחוץ לממשלה מסוכן לו בהרבה מאשר בתוך הממשלה. תשאלו את עמר בר־לב, שעדיין סובל מבעיות שמיעה קלות מהפעמים הרבות שבן־גביר צעק לו עם מגאפון בתוך האזניים בזירות פיגוע שאלהן הגיע בר־לב כשר לביטחון פנים. לגנץ אין עניין בשלב זה של חייו לגשת לקופת החולים כדי לשדרג לביטוח זהב, שיכסה את אותם טיפולי אזניים עתידיים.

בחצי הראשון של השבוע זה עוד היה נראה קל באופן יחסי. הכול כבר היה סגור. אומנם בליכוד העבירו לאנשי המחנה הממלכתי הצעה נגדית, שהייתה שונה מהמתווה שהוצג על ידי אנשי גנץ, אבל גם הוא התקבל. אנשי נתניהו אפילו כבר העבירו שמות של אלו שיכנהו מהצד שלהם באותו קבינט מלחמה מצומצם. הליכוד העביר הצעה שהשלכותיה לתעדי עשויות אפילו להביא לסיום השותפות בין גנץ לגדעון סער. הצעה שדבריה על כך שטמטעם נתניהו יכנהו ארבעה חברים במטבחון המצומצם מול שניים בלבד מטעמו של גנץ. המשמעות ברורה - סער נשאר מחוץ לפורום ניהול המלחמה, שהרי גנץ ואיזנקוט יהיו שם לפניו. הכרעה שכזו, שגנץ כבר הסכים לה, עשויה להיות הקש האחרון בדרך לפירוק עתידי של השותפות בין גנץ לסער, שכבר היום לא נהנית ממערכת יחסים משובחת במיוחד. אבל גנץ נתן אור ירוק. השיקול היה ערכי. ואז נתניהו נעלם. לא לשעתיים. ליממה שלמה. 24 שעות של נתק לא מוסבר. במחנה הממלכתי כבר היו בטוחים שזה נגמר ושנתניהו חזר בו והתחרט. זה היה השלב שבו בכירי הליכוד, וגם דמויות בולטות במפלגות הקואליציה האחרות, התחילו לצאת בשמם ובקולם עם ביקורת ברורה על העיכוב המיותר בסגירת האירוע. בלשכת ראש הממשלה התעשתו וזימנו את גנץ לסגור את הקצוות האחרונים. ממשלת החירום יצאה לדרך. הפרק הפוליטי של המערכה, כך אפשר לקוות, נמצא מאחורינו. עת התפילה לשלומם ולהצלחתם של החיילים והחיילות שלנו הגיעה. איך אמרה חברת הכנסת סון הר־מלך לאנשי האופוזיציה באותו דיון בוועדה הסגורה: "כשאנחנו מאוחדים אף אחד לא יכול לנו". ■

הכותב הוא פרשן ומגיש בכאן רשת ב' ובכאן 11

חברי הכנסת לא האמינו למשמע אוזניהם. גם אחרי המכה הבלתי נתפסת, יש כאלו שמתקשים לומר את הדברים בבהירות. "האויב שלנו מדבר בשפה מאוד ברורה, אז למה לא פשוט להאמין לו?" זעקו כמה מהנוכחים בחדר. ואז נאמר המשפט שהיה המדאיג מכולם. אנשי מערכת הביטחון הסבירו שאין לחיזבאללה אינטרס להיכנס למערכה ושהוא מרוסן. אותו טקסט שנאמר ממש עד לאחרונה מפייהם באותה ועדה, ביחס לחמאס

שהתשובות היו מביכות ברובן. נזכיר רק אחת מהן, זו שהתמקדה במעמדו האישי של יחיא סינואר, כאילו שמדובר כולה באיזה משחק פנים־פוליטי וכחלק ממאבקי הכוח של צמרת החמאס. חברי הכנסת לא האמינו למשמע אוזניהם. גם אחרי המכה הבלתי נתפסת שמדינה שלמה חטפה, יש כאלו שמתקשים לומר את הדברים בבהירות. "המטרה שלהם פשוטה מאוד", זעקו כמה מהנוכחים בחדר. "להשמיד את מדינת ישראל. אל תסתבכו. האויב שלנו מדבר בשפה ברורה מאוד, אז למה לא פשוט להאמין לו? העיניים של ערביי ישראל, ערביי יהודה ושומרון, וגם של חיזבאללה נשואות היום למקום אחד - לעזה". ואז נאמר המשפט שהיה המדאיג מכולם, מצד אנשי מערכת הביטחון, במהלך חמש שעות של דיון. הם הסבירו שאין לחיזבאללה אינטרס להיכנס למערכה ושהוא מרוסן. אותו טקסט שנאמר ממש עד לאחרונה מפייהם של נציגי אותה מערכת, באותה ועדה, ביחס לחמאס.

בן־גביר יישאר בפנים

טוב שאת השורות הבאות אנחנו זוכים לכתוב אחרי שהוקמה ממשלת החירום, ואחרי שהתגברו על המהמורות, ולא לאחר כישלון המגעים וקריסתם. רבים מאלו שמיהרו לתקוף את יושב ראש המחנה הממלכתי חבר הכנסת בני גנץ, מתוך המחנה שלו, מיקדו את דברי

בסך הכול 30 אחוז מאספקת החשמל של העיר. השאר מגיע מתחנות הכוח שלהם. האם ישמידו אותן? שקט השתרר בחדר. שלושת הבכירים החליפו ביניהם מבטים נבוכים. עד שאחד מהם פלט בניסוח כזה או אחר: זה יקרה בלילה, אתה תקום בבוקר וזה כבר לא יהיה. חבר הכנסת הלוי התעורר בבוקר שלמחרת וגם בבקרים שאחרי, הוציא את טלסקופ הכוכבים שלו וכיוון אותו לכיוון דרום. שם ראה את מתקני הטיהור ואת תחנות הכוח ממשיכים בעבודתם הסדירה. והנה עוד סימן שאינו מבשר טובות - במהלך השבוע נשלח מכתב חריף על ידי 20 חברי כנסת מהקואליציה לכל חברי הקבינט, ובראשם לראש הממשלה, שדורש את הבהרת המטרות העומות שאישר הקבינט ביחס למלחמה בעזה והצבת מיטוט החמאס בראשן. נגיד בעדינות שהמסרים שחזרו לאותם חברי כנסת, מצד אנשי ראש הממשלה, מעידים שתוכן המכתב לא היה לרוחו. מה זה אומר על כוונותיו של ראש הממשלה ביחס למלחמה?

בחזרה לדיון הסגור. בזה אחר זה דרשו חברי הכנסת זאב אלקין, עמית הלוי, לימור סון הר־מלך, איזנקוט ואחרים לקבל הבהרות בשלל נושאים, אחד מהם היה הנושא הבא: בלי להיכנס למחדל הענק ביהוי האיום המתקרב, ולמרות שרק לא מזמן טענו אנשי הצבא בוועדה שחמאס מורתע ושאינו עניין להיכנס לעימות, האם עכשיו (לפחות בדיעבד) אתם יודעים להסביר מה גרם לחמאס להיכנס למלחמה? נגיד בעדינות

חברי הכנסת שנכנסו לחדר ועדת החוץ והביטחון מצאו שם קציני צבא שבורים ומפורקים, אבלים וחפויי ראש. חלקם היו על סף דמעות ודיברו מתוך סערת רגשות. ככה נראים אנשים (ומדינה) שנמצאים בפוסט טראומה. בעצם, יש עוד זמן עד לשלב הפוסט טראומה. אנחנו עדיין בעיצומה של הטראומה. נציגי מערכת הביטחון ידעו היטב שחוץ מהשאלות לגבי מה עכשיו ומה צפוי הלאה, לא יהיה מנוס גם מסימני הקריאה על מה שכבר אירע. אולי כדי להקדים תרופה למכה, תשובה להאשמה, רובם הודו בפני חברי הכנסת בחדר הסגור במחדל הקשה. "יש הרבה שאלות, אבל זה לא המקום ולא הזמן לדבר עליהן", ביקשו הקצינים והקצינות. "זה בסדר", סינן אחד מחברי הכנסת, "יש לנו מספיק שאלות ובעיות עם מה שקורה עכשיו ועם מה שצפוי הלאה, כך שאפשר להמתין כרגע עם מה שהיה". אבל זה גם היה מסוג המקרים שבהם נרשמה הסכמה נדירה בין חברי קואליציה ואופוזיציה על הצורך לרסק את החמאס. בלי דיבורים על בלתי מעורבים ועל חפים מפשע. בלי לשלוח חיילים להוציא בפניצטה מחבל מדירה מספר 45 בקומה השישית, במקום שטיל תקני יעשה את העבודה, בגלל החשש לפגוע בדיירת מדירה מספר 44, זו שאומנם לא מחזיקה במו ידיה את הרובה אבל תומכת בכל מאודה בשכן שממול. בלי בג"ץ ובלי 'בצלם'. או כמו שאמרה חברת הכנסת לימור סון הר־מלך לקצינים שבחדר: "הדם שלנו סמוק יותר מהדם שלהם, נקודה".

בין כולם בלטו דבריו של חבר הכנסת גדי איזנקוט מהמחנה הממלכתי. בדיון בוועדה הוא עדיין שימש בתפקיד חבר כנסת מהאופוזיציה. בחציו השני של השבוע הוא כבר עבר למשבצת של חבר מן המניין בקואליציית החירום של ישראל, כולל בקבינט המלחמה המיוחד שהוקם. בדיון הסגור הבהיר הרמטכ"ל לשעבר לאנשי הצבא שאין שום אפשרות אחרת מלבד מיטוט חמאס. "זה הפתרון היחיד", הודיע. זו לא דעה שמביע חבר כנסת מהעשירייה השלישית בליכוד, שזורק אמירה ללא כיסוי שעשויה לסייע לו מול חברי המרכז ביום פקודה. וזו גם לא אמירה של יושב ראש ישראל ביתנו אביגדור ליברמן שנאמרת אל מול המצלמות ביישיבת הסיעה, שהצטרפה לאמירות רבות ומגוונות שנאמרו על ידי אותו האיש ובאותו המעמד. אלו דברים שאומר בחדר הסגור מי שהחל מהשבוע לוקח חלק פעיל וקרוב במיוחד בניהול המלחמה. והוא מגיע לפורום החדש שהוקם כשבפיו אמירה מזווקקת - למגר את החמאס, דבר לא פחות מכך.

תחנות הכוח עובדות כסדרן

שלושה בכירים ובכירות ממערכת הביטחון הגיעו לדיון - מאגף המבצעים, מפיקוד דרום בשב"כ ומאמ"ץ. ליישיבה הם הגיעו עם מלוא החופן הבטחות על מדיניות החנק שעליה הוחלט בקבינט. בלי מים, בלי חשמל, בלי ג'ינס סקיני ובלי כלום. לעזה לא ייכנס דבר וחצי דבר. "הממ... רגע", פנה אליהם חבר הכנסת עמית הלוי מהליכוד כשביקשו לעבור לנושא הבא. "רוב המים בעזה הם בכלל לא מים שאנחנו מעבירים. זה רק 10 אחוז. הרוב הם מים מבורות מים מלוחים שעוברים טיהור במתקני הטיהור שברצועה. זה 90 אחוז מהמים שלהם". הלוי שאל אם יפציצו את המתקנים. אותו הדבר גם בסוגיית החשמל. החשמל שישראל מעבירה לעזה הוא

קיבלת תו מזון ממשרד הפנים?

הכי משתלם לקנות ברשתות האלו:

מוצר במתנה לבחירה

על כל קנייה של 300 ₪ בכרטיס

גבינה לבנה 5%, 500 גרם
טרה/תנובה/שטראוס
*יחידה אחת לבחירה

פתי בר 500 גרם, אסם

שמן קנולה, 1 ליטר
*למעט מותג עץ הזית
יחידה אחת לבחירה

שישית מים מינרלים
2x6 ליטר, עין גדי

תירוש מיץ ענבים אדום
750 מ"ל, יקבי כרמל

הטבת מוצר במתנה הינה בתשלום בכרטיס נטען בלבד | תוקף ההטבה בין התאריכים כ"ג תשרי- כ"ו חשוון תשפ"ד 8.10-10.11.23 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | בקנייה מעל 300 ₪, ניתן לבחור מוצר אחד במתנה. על כל 300 ₪ נוספים ברכישה בכרטיס זה, ניתן לבחור מוצר נוסף במתנה | קנייה ב-300 ₪, אינה כוללת סיגריות ומוצרי טבק | לא ניתן למימוש בקופות עצמאיות.

לכבוש את עזה, לחזור הביתה

מגורשי גוש קטיף קיבלו השבוע בלב מורתח את הידיעות על הטבח בעוטף עזה. כעת, לצד הדרישה ללחימה בלתי מתפשרת ומכריעה נגד חמאס, הם מייחלים לשלב הבא בתיקון הטעות הטרגית: החזרת ההתיישבות היהודית לחבל עזה, שתשיב גם את הביטחון לאזרחי ישראל

←
"עכשיו הציבור מבין יותר את משמעות העזיבה שלנו את השטח, את השלכות העקירה". הישוב גני טל בגוש קטיף

צילום: משה מילנר, לע"מ

גדול, מסוג המקרים שבהם היית מעדיף מאוד לא להיות צודק. אף אחד לא דמיון דבר כזה. כמה אטימות הייתה להקשיב אז, וגם במהלך השנים שחלפו, בזמן שכולם מבינים שמתישו זה הולך להתפוצץ".

מבחינתו, השיבה היהודית לחבל עזה צריכה להיות בסדרי גודל שונים מאלו שהכרנו לפני העקירה. "קודם כול צריכה להיות כתישה של כל הרצועה, שבסופה שליטה מחדש של ישראל בכל השטח. בכלל, שלא יקראו לזה רצועת עזה, שזה יהפוך לחלק ממערב הנגב. לאחר מכן צריך להקים שם כמה ערים גדולות, כמו אופקים ואשקלון, שיהיו אנדרטות חיות לטבח שהתרחש. לא רק יישובים חקלאיים של עשרות משפחות, אלא עזה יהודית, ח'אן יונס יהודית"

מאיר דנא־פיקאר, ממגורשי כפר דרום: "קודם כול צריכה להיות כתישה של כל הרצועה, שבסופה שליטה מחדש של ישראל בכל השטח. שלא יקראו לזה רצועת עזה, שזה יהפוך לחלק ממערב הנגב. לאחר מכן צריך להקים שם כמה ערים גדולות, כמו אופקים ואשקלון, שיהיו אנדרטות חיות לטבח שהתרחש. לא רק יישובים חקלאיים של עשרות משפחות, אלא עזה יהודית, ח'אן יונס יהודית"

מאמינה שזה גם מה שיהיה נכון וטוב לכל תושבי ישראל, זה יחזיר את הביטחון לכולם, ולא רק לתושבי הדרום".

"לא שאלה של האם, אלא מתי" לדרישה הזאת שותפים עוד רבים מהמגורשים, שהשבוע הציפו אותם רגשות מעורבים של האימה והזוועה לצד תסכול וכאב עמוק מהתהליך המסוכן שכנגדו התריעו וזעקו לפני שני עשורים. מאיר דנא־פיקאר, מגורש מכפר דרום וכיום תושב בית חגי, אומר כי "הכאב הוא

בטח לא כמו זה שהתרגש על עם ישראל רק שלושה שבועות מאוחר יותר, בבוקרו של חג שמחת תורה. לוי, שכואבת וקרועה עם כל העם בישראל, מודה שהיא לא מופתעת מאוד. "היה ברור שזה יגיע, לא צריך להיות נביא כדי לצפות את האכזריות הנוראית שלהם. אנחנו בגוש קטיף היינו החומה, המגן האנושי. עצם הנוכחות שלנו בשטח אפשרה לצה"ל לשלוט במה שקורה בתוך עזה".

כעת מאמינה אביה שהצעד של החזרת ההתיישבות לגוש קטיף נדרש מתמיד: "אני

כשבעלה של אביה לוי, תושבת היישוב יתיר בדרום הר חברון, העיר אותה השבוע בשעת בוקר מוקדמת, הוא הודיע לה שהוא מוקפץ כי יש מהומות בכפר הסמוך בעקבות המלחמה בעזה. התגובה של אביה הייתה מיידית: "יוסף, אנחנו חוזרים הביתה. כן", השיבה בביטחון מול פניו התמהות, "אנחנו חוזרים הביתה".

אביה לוי (לבית טנגבאום), היום בת 38, גורשה מהבית בנצר חזני בהיותה בת עשרים. הכול חרות אצלה היטב, ובמשך השנים שחלפו מאז אותו יום שחור אין יום שבו היא לא מוכנה מיידית לשוב הביתה לנצר חזני. "שואלים אותי: מה, את חיה על מזוודות? אני עונה: ולבית המקדש אני לא חיה על מזוודות? ולמשיח? אני ממש באמונה שלמה שאנחנו חוזרים לשם. זה מלווה אותי כל החיים".

בראש השנה האחרון התארחת אצל חברים, ואמרה להם שהנה נכנסים לשנה תשע"ע-עשרה לגירוש, והמספר הזה הוא סמל: תשע"ע-עשרה שנים חלפו עד שחזרו היהודים לעיר העתיקה ולכותל, תשע"ע-עשרה שנים חלפו עד ששוב מגורשי גוש קטיף לביתם. השנה יגיע זמנם של עקורי גוש קטיף לשוב הביתה. "אבל צריך אירוע ממש דרמטי כדי שזה יקרה", פקפקה החברה. אותה חברה לא פיללה באמת לאירוע דרמטי,

←
"אסור שהחיילים ייכנסו
פנימה, הם יהיו בשר
תותחים". חיילים בפאתי עזה

צילום: חיים גולדברג
90 פלאש

חברת הכנסת לימור סון-הר־מלך, יושבת ראש שדולת ארץ ישראל בכנסת: "כשאני שומעת את ראשי מערכת הביטחון אומרים שבעזה יש חפים מפשע, אני מבינה שהם לא שינו את התפיסה. כל עוד המוסר המעוות והחולני הזה לא יוסר – יהיה פה עוד מאותו הדבר. צריך קודם כול להפנים – אין חפים מפשע ברצועה. מה עוד צריך לקרות כדי שנבין?"

מותירים כל ברירה אחרת. יחד עם הכאב העצום ותחושת חוסר האונים, הקמפיין יצר תקווה ומשמעות לקראת האירוע הגדול שאליו מדינת ישראל צועדת בעזרת ה', והוא כיבוש הרצועה", אומרת ליטווק, "לא לשווא נפלו גיבורינו, לא לשם תקומת ישראל בארצו".

"שליטה ישראלית מלאה ברצועה"

בקואליציה עדיין לא מעזים לדבר בקול רם על החזרת ההתיישבות היהודית לגוש קטיף וחבל עזה. מכתב שעליו חתומים שישה עשר חברי כנסת מסיעות הימין - הליכוד, עוצמה יהודית והציונות הדתית - שנשלח השבוע כקריאה לממשלה, מגדיר את יעדי הלחימה הרצויים מבחינתם, שנושקים אל היעד הזה אבל לא מניחים

אסור לנו לאפשר לאחרים שליטה בשטח, שתגדל מפלצת בחצר האחורית שלנו. לא נחזור עוד לקונספציה הישנה".

מי שכן שמה את הדרישה ההתיישבותית על השולחן היא יושבת ראש שדולת ארץ ישראל בכנסת וחברת ועדת חוץ וביטחון, חברת הכנסת לימור סון-הר־מלך. "חד משמעית, הצעד הבא הוא התיישבות", היא נחרצת. "כשתיקנו את ביטול חוק ההתנתקות, אמרו לי: אל תדברי על גוש קטיף, זה יסנדל את יישובי צפון השומרון. אבל אני בכוונה דיברתי על הגוש, אמרתי שנשוב לשם גם כשזה לא היה נראה אפשרי, כי אנחנו עם שחי נגד כל הסיכויים. אבל עכשיו", היא אומרת, "זה הפך ליותר אפשרי". האסון שהתחולל הכשיר לדעתה את הלבבות לחשיבות הרעיון הזה, יותר מבעבר: "כעת הציבור מבין יותר את משמעות העזיבה שלנו את השטח, מבין את ההשלכות של העקירה. אמרנו שאם אין התיישבות - זה מוביל לטרור. אין ואקום. היום הלבבות מבינים מול מי אנחנו עומדים. סיפרו לנו שכשנצא מהגוש יפרוץ שלום, אבל עכשיו אנחנו רואים את ההזיה לנגד עינינו".

אלא שכדי להכשיר את הקרקע להקמת יישובים יהודיים פורחים, צריכים לדעתה של חברת הכנסת סון-הר־מלך להינקט צעדי לחימה בלתי מתפשרים, שלדאבונה עדיין לא נראים באופק: "צריכה להיות הפצצת עומק בעזה. לא פלסטר כזה מלמעלה כדי לספק לציבור את התמונות שהוא דורש. העיר עזה לא מתנהלת במגדלים אלא מתחת לפני השטח, תת־קרקעית. צריך טילי קרקע וטילי עומק שיעשו את העבודה ואת האפקט שבאמת פוגע בהם".

על אף הציפיות הברורות, היא יודעת לומר שלצערה הפרדיגמות של ראשי מערכת הביטחון עדיין לא השתנו. "כשאני שומעת אותם אומרים שבעזה יש חפים מפשע, אני מבינה שהם לא שינו את התפיסה. כל עוד המוסר המעוות והחולני הזה לא יוסר - יהיה פה עוד מאותו הדבר. צריך קודם כול להפנים - אין חפים מפשע ברצועה. הם מדברים על פינוי אוכלוסין - מי אלה? טרוריסטים! יש פה עדיין עיוותים תפיסתיים. מה עוד צריך לקרות כדי שנבין?" היא זועקת. "צריך לזכור שהעיניים של נסראללה ואיראן וערביי ישראל וערביי יהודה ושומרון נשאות כולן למה שיקרה בעזה. אם הם יבינו שיש פה אירוע אחר, בסדרי גודל אחרים, שזה לא היהודים שהם רגילים אליהם אלא שבעל הבית השתגע - זה ייצור הרתעה שתציל אותנו מעוד חזיתות. לצערי, אני לא רואה שזה הולך לשם".

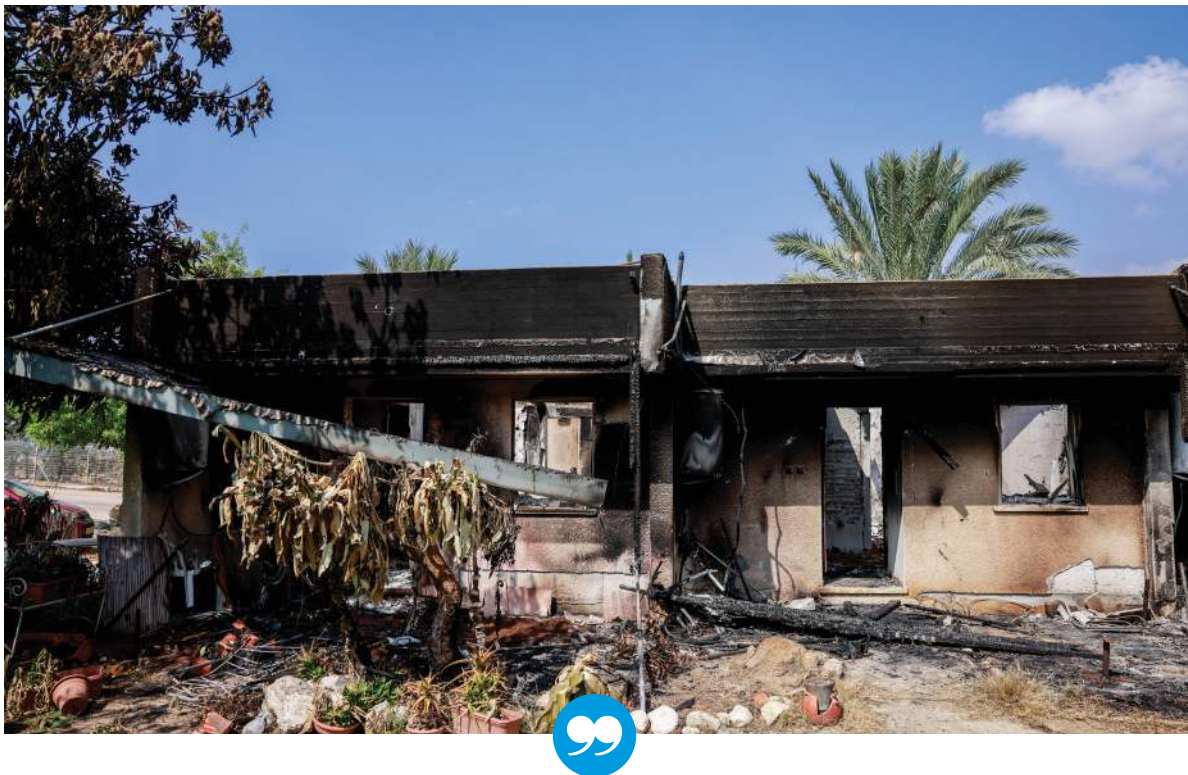
והמסר החשוב ביותר מבחינתה נוגע לכניסה הקרקעית לעזה: "לא להכניס את החיילים שלנו פנימה!" היא חוזרת ומתריעה. "הם יהיו בשר תותחים, ברווחים במטווח. אני לא סומכת על מערכת הביטחון, שהתעדוף שלה מעוות בכל הנוגע לחיי חיילינו מול אזרחים 'חפים מפשע'. יש עוד דרכים ליצור הרתעה ולמחוק את חמאס, לא צריך להכניס את החיילים קרקעית. אני מפחדת מזה מאוד, לא סומכת בכלל על המערכת." ■

פלשתינאים

תינוקות שנטבחו עם אימותיהם, ילדים שנורו אזוקים במיטותיהם ונערות שנאנסו ונרצחו: ממדי הזוועה של מעשי הטבח בדרום שהולכים ונחשפים מלמדים על אויב שמשתמש בשיטות שמוכרות רק מימי השואה והפוגרומים ← לזכור את אשר עשה לנו עמלק החמאסי

→
"בערך חצי מאנשי הקיבוץ נרצחו, חלק נפלו בשבי". כפר עזה

צילום: חיים גולדברג, פלאש 90

"היא חיפשה אותו מאז שבת בבוקר. רק ביום שני בצהריים הוא נמצא והודיעו להם לקיים את ההלוויה מיד, בלי לחכות למשפחה (באופקים) התירו הלוויות עד עשרה אנשים מטעמי ביטחון. ח.ר.). כך יצא שבזמן שהלוויית אביה מתקיימת באופקים, לנה הייתה בביתה שבשומרון. ישבנו איתה בזמן ההלוויה".

בתקשורת הזרה פורסמו עדויות מלאות וקשות יותר מאלו שפורסמו בישראל, ואחת מהן ניתנה בריאיון לעיתון ה'בילד' הגרמני. שם סיפר אפרים בן ה'23, שהיה במסיבה ברעים, על המראות הקשים שראה מול עיניו.

"שמענו יריות ממשק אוטומטי, הם הגיעו מכל כיוון. הם ירו בכל מי שחלף על פניהם. היו מי שחשבו שיעזרו להם להעמיד פני מתים, אבל הם לא רצו רק להרוג אלא גם להשפיל". לדבריו, "הם הגיעו אלינו כמו צבא מאורגן, מצוידים עם רובי צלפים, מל"טים ורקטות. כמו צבא מאורגן נגד 3,000 אנשים לא חמושים".

כשנשאל כיצד נמלט מהמחבלים ענה: "רצתי משיח לשיח, הסתכלתי סביבי מדי פעם. חבר אמר לי: 'תפסיק, אתה צריך להציל את עצמך'. החבר ההוא לקח מדבקה ושם אותה על היד שלי. הוא אמר לי: 'אראה אותך בעוד כמה שעות ואז תחזיר לי את זה'. באותו רגע נפרדנו. אחרי כמה שעות גיליתי שהוא נחטף.

"שכבתי בשיח ושמעתי יריות של צלפים. הייתי בעצמי קצין וצלף, ואני יודע איך זה נשמע. ראיתי את האבק סביבי וידעתי שמי שיורה רוצה להרוג אותי. נישקתי את המגן דוד שסבתא שלי נתנה לי בעבר. אמרתי שמע ישראל והתחלתי לרוץ. מצאתי רכב ובו שבעה אנשים מסתתרים. לא ידענו לאן לנסוע. המחבלים הגיעו מכל כיוון. החלטנו לנסוע לבסיס צבאי המרוחק

אילנית סוויסה, ניצולת הטבח בכפר עזה: "ישנה הקלישאה שאומרת 'הרגשתי פחד מוות'. באמת אין לך מושג מה זה עד שלא חווים את זה. ברגעים ההם הרגשנו ממש פחד מוות. נכנסים וקוצרים פה את כולם. הם נשמעו איום ונורא. אנחנו מנסים לא לדבר, לא לנשום. כולנו בממ"ד, מנסים לשרוד. רננה בתי ביקשה כבר לומר איתי שמע ישראל"

לרשע שיקדים אותנו".
לבטיו של אייזנר בנוגע לעומק החשיפה של ממדי הזוועה משותפים גם לנו, ככותבים ומדווחים מול קהל קוראים. לא נכון להשחית את הנפש בחשיפה לרוע שכמותו הכרנו רק בתיאורים מימי הנאצים והפוגרומים, ועם זאת אי אפשר שלא לדעת מול מי המלחמה, ומכאן לגזור גם את אופייה. בחרנו להביא תיאורים על קצה המזלג, אך ורק לשם המטרה של ידיעת האויב ולו במעט.

באבי יאר 2

בשעה מוקדמת בשבת בבוקר יצאה קבוצת קשישים מאופקים לטיול בים המלח. בסביבות השעה 6 בבוקר הם עברו בשדרות לאסוף חבר. מהנקודה הזו ניתן רק לשער מה בדיוק קרה, מאחר שלא נותרו בחיים עדי ראיה. ההשערה היא כי המחבלים שהגיעו לשדרות סימנו להם לעצור או עצרו את רכב ההסעה בכוח. הם הורו לכל הקשישים לרדת, ואז טבחו בהם אחד אחד. לאחר זמן הם נמצאו ירועים מחוץ לרכב ההסעות.

"אני מכירה את הסיפור כי אחד הנרצחים הוא איגור קורצ'ר, אבא של לנה - בת היישוב שלנו, מעלה שומרון", מספרת שלומית גולדין-הלוי.

להבין די והותר לאיזה עומק הגיעה הזוועה. אבל מבחינתו כל זה צריך להניע כעת את מקבלי ההחלטות לצעדים חדים וברורים. בהתבטאויותיו בפורומים פנימיים בעקבות האירועים, אמר סגן אלוף אייזנר כי יש להבין שזוהו האויב העומד מול העם בישראל: "זה לא רק חמאס. זה גם הפלג הצפוני, וחיזבאללה והמחבלים באיו"ש, כולם אותו דבר". מבחינה אסטרטגית קבע כי "קו המגע לעולם ייפרץ. כל הקונספט של נתניהו לבנות את מדינת ישראל ככלא מוגן, עם חומות בצפון ובדרום - קרס. לא מתמגנים מול הרוע, צריך לצאת ולהשמיד אותו, אחרת הוא תמיד ינצח. אמרו למשל, עכשיו יש גדר תת-קרקעית משוכללת, לא יהיה אפשר לחדור מעזה, זה הרמטי. בתוך דקות אחדות זה הפך לנייר מת. לא נתנו לנו לעשות מה שהיה צריך: במשך שנים, להיכנס כל לילה ולערוך פשיטות בעזה שיחסלו את הרוע. אותו הכשל גם בכיפת ברזל - במקום לפגוע בטייל, צריך להרוג את מי שמשגר את הטיל".

אייזנר הצביע בשיחות ההן על הצעד האסטרטגי הבא, ההכרחי לטעמו: "מיד כשגומרים בעזה, צריך לעלות למתקפה רבתי נגד חיזבאללה. לא לחכות שהם יעשו לנו אותו דבר בקיבוצי הצפון. להוריד מיד את כל קו המוצבים של חיזבאללה, ולא לחכות

בבוקר שמחת תורה התקבלה קריאה אצל סגן אלוף (מיל') שלום אייזנר להגיע בהקדם האפשרי לאזור עוטף עזה. אייזנר, סגן מפקד חטיבה במילואים, כמובן לא חשב פעמיים, ושעט במהירות שיא דרומה. הגזרה שעליה הופקד הייתה לאורך ציר 232, כביש אורך אזורי של הנגב המערבי שלאורכו פזורים יישובי עוטף עזה. אייזנר כבר ראה דבר או שניים במהלך הקריירה הקרבית הארוכה שלו, אבל המראות האלה תפסו אותו לא מוכן לחלוטין.

תחילה היה זה רכב טויוטה משפחתי בצבע לבן, שעמד באמצע הכביש מנוקב כולו בכדורים. כשאייזנר התקרב לרכב הוא גילה את אב המשפחה שרוע בכיסא הנהג, גופו מפולח ב-5-6 כדורים. לידו ישבה אם המשפחה, שכדורי הרוצחים פגעו בראשה, ובידה תינוק בן כחודש - יריו אף הוא. האסוציאציה המיידית הייתה מבחינתו מראות מהשואה, כשהבין שהוא מול אירוע שבו בוצע וידוא הריגה של משפחה שלמה.

כשהגיע לבתי היישובים, הזוועה רק גדלה: מול עיניו נגלו ילדים קשורים ואזוקים במיטותיהם כשכדורים מנקבים את גופותיהם, וגם נשים שרועות ללא בגדים, לאחר שנאנסו ונרצחו באכזריות. "ראיתי שם שנאה ואכזריות שלא חשבתי שקיימות כמותן בעולם", סיפר מאוחר יותר למקורביו.

בטקסט שפרסם לאחר שחזר מגיא ההריגה, שיתף אייזנר בהתלבטות הפנימית עד כמה לספר ולתאר את מחזות האימים שנחשף אליהם. מצד אחד, הסביר, אין שום יכולת להכיל ולהבין אותם, ומצד אחר אי אפשר שלא לשתף ולעורר את העם להבין מול מי המלחמה ומה החובה המוטלת עליו כעת, משהבין את עומק השנאה והיקף הרוע. מהמעט שבו שיתף אייזנר את מקורביו, ניתן

נלחמים על הבית מאוחדים בניצחון!

רייסדור כואבת, מחבקת ומשתתפת בצער המשפחות השכולות,
מחזקת את כוחות הבטחון וההצלה ומתפללת לרפואתם של
הפצועים ולחזרתם בשלום של השבויים והנעדרים.

תוצאות אפקטיביות RESULTS

רייסדור נרתמת ומסייעת לעמותת חברים לרפואה
במהלך השנה ובימים קשים אלו.

גם אתם יכולים!
לסייע לנפגעים ולמפונים ברחבי הארץ.

העבירו תרופות וציוד עזרה ראשונה שיש ברשותכם
וחברים לרפואה ידאגו להעביר אותם לזקוקים לכך.

כולנו נרתמים להצלת חיים!

ניתן להעביר תרופות לכל סניפי סופר פארם או רשמו בגוגל 'לתרום תרופות'

חברים לרפואה
תרופות וסיוע בשעת צרה • Medicine for the Needy
HAVERIM LE'REFUAH

לרשימת
נקודות
האיסוף
סרקו >

←
"זה לא רק חמאס.
זה גם הפלג הצפוני,
וחיזבאללה והמחבלים
באיו"ש, כולם אותו
דבר". חילופי אש עם
חיזבאללה בגבול לבנון

צילום:
Mohamed Azakir,
reuters

"התרחיש הכי גרוע בהיערכות של כיתת הכוננות שלנו היה חדירה של ארבעה מחבלים. דבר כזה לא היה ולא נברא בשום תרחיש. כיתת הכוננות שלנו נכחדה כולה, כולם היו מלח הארץ, והותירו אחריהם אלמנות ויתומים רבים", היא מבכה את מות חבריה.

אחרי שעות ארוכות שבהן הם כלואים בממ"ד, נשמעו דפיקות על הדלת. בני המשפחה היו אחוזי אימה, בטוחים שהמוות הגיע אל סיפם. גם כשנאמר להם מבחוץ שאלו חיילי צה"ל, סירבו להאמין. הם ראו בשידורים כי המחבלים התחפשו לישראלים או חיילים, ולא ידעו מי מאחורי הדלת. "רק אחרי

שהחיילת אמרה שקוראים לה גאיה, והבנו שזה שם ישראלי, פתחנו את הדלת. רננה נפלה על צווארה בבכי עצום. אמרו לנו לארוז מהר ולנסוע".

כיתה שלמה של חיילים ליוותה את משפחת סוויסה בין החורבות והגוויות שמילאו את כפר עזה. "הוציאו אותנו בין הבתים. הבנו שכולם סביבנו נרצחו. הוציאו גופות מתוך הבתים, לקח המון זמן עד שפינו את כולם. צעדנו את צעדת המוות כפי שאני קוראת לה, עד לבית נוסף שהחיילים טיהרו וכיתרו. לאחר מכן צעדנו תחת אבטחה כבדה עוד 25 דקות עד לאלונית שבכניסה לקיבוץ. הרגשתי כמו בסרט. אני מחזאית, משוררת, אישה של מילים, אבל אין לי מילים לתאר. ראינו את כל הקיבוץ הרוס, כל הרכבים הרוסים, מחוסלים. בתים עולים באש. אני לא יודעת איזה קרב היה שם".

משפחת סוויסה, עם פליטים נוספים מכפר עזה והעוטף, נשלחו לקיבוץ שפיים, שם הם שוהים בינתיים. רובם עדיין לא מצליחים לדבר בכלל על מה שחוו, מכונסים בתוך עצמם. "לדעתי כחצי קיבוץ נרצח, חלק נחטפו. יש חוסר ודאות מוחלט, אנחנו לא יודעים להגיד. אבל כל מי שתשאל אותי לא מסוגל כעת לחזור לכפר עזה. כל היישובים נטושים, בינתיים נראה שזה יישאר ככה". ■

ניצול מהטבח ברעים: "חמישים בני אדם לפחות ממשתפי מסיבת הטבע הסתתרו בוואדי, שקע באדמה. כשמחבלי חמאס גילו את זה הם זרקו רימון וירו בכולם. זה דבר נורא להגיד אבל ההיסטוריה חוזרת על עצמה, הפעם האחרונה שראינו דבר כזה הייתה בבאבי יאר במהלך מלחמת העולם השנייה"

את השמיים. הן נענו. לא יודעת מה החשבונות למעלה, אבל בפועל - כל השכנים שלנו נרצחו ואלינו לא הגיעו. הבת שלי התחילה לקרוא תהילים ואמרה את הפסוק 'יפול מצידך אלף ורובה מימיןך אליך לא ייגש' - זה בדיוק מה שקרה לנו. מימינו ומשמאלנו נפלו, ואנחנו נשארו. זה פשוט נס גלוי".

לכל אורך השעות נשמעו מסביב הדי פיצוצים חזקים, ובני המשפחה הנצורים שעות בממ"ד חוששים לצאת אפילו לצרכים בסיסיים. "כשנהיה קצת יותר שקט והיריות התרחקו, זחלנו במהירות אחד אחד לשירותים. זחלתי למטבח להביא משהו לאכול וקצת מים. בממ"ד לא היה כלום. למזלנו הטוב, בשונה מהשכנים האחרים, לנו היה בממ"ד תקשורת, חשמל, מזגן. חלק גדול מהחברים היו כלואים בחדר שעות בלי כלום: בלי מים, חשמל או תקשורת. הם לא ידעו בכלל מה קורה. אנחנו היינו מקרה קל", מגדירה אילנית במונחי הזוועה, "אנחנו היינו רק במחנה עבודה, השכנים שלנו היו בתאי גזים. זה הדירוג מבחינתי".

השעות חלפו. בני המשפחה, שהיו מחוברים לסלולרי, הבינו מהסרטונים והשידורים את התרחיש הבלתי נתפס שהם כלואים בתוכם.

כשמכל עבר הם שומעים צעקות בערבית ויריות. "ישנה הקלישאה שאומרת 'הרגשתי פחד מוות'. באמת אין לך מושג מה זה עד שלא חווים את זה. ברגעים ההם הרגשנו ממש פחד מוות. נכנסים וקוצרים פה את כולם. הם נשמעו איום ונורא. אנחנו מנסים לא לדבר, לא לנשום. חזי בן 70, אני בת 50, ילידת אוקטובר 73, חיה חמישים שנה בצל אסון יום הכיפורים. כולנו בממ"ד, מנסים לשרוד. רננה בתי ביקשה כבר לומר אינני 'שמע ישראל'. במקום זה התחלנו לשיר יחד את כל שירי הקודש והחול שעלו במוחי. שרנו 'מן המיצר קראתי י-ה', ועוד. עשינו ביחד דמיון חיובי מודרך, זה היה הרגע הכי משמעותי מבחינתי".

בשלב הזה רננה, שגדלה בבית חילוני לחלוטין, מגלה בתוכה ניצוץ רוחני: "היא התחילה להתפלל: אלוקים בבקשה תשמור על אבא ואמא. וזה משהו שהיא ממש לא רגילה אליו. היא אמרה: אני מבטיחה לשמור שבת. אמרתי לה שזה יהיה קשה, ושם מבטיחים צריך לקיים. אז התפשרנו על שלוש שבתות שנשמור יחד אם ניצצל".

אילנית, בת אולפנה בעברה הרחוק וחילונית מוצהרת בהווה, לא יודעת להסביר מה בדיוק קרה שם, אבל "התפילות של הילדה שלי כנראה קרעו

←
כעשרה קילומטרים. בדרך ראינו מכוניות הרוסות וגופות בכל מקום", סיפר.

בהמשך הריאיון אמר: "חשוב לי מאוד לספר משהו. 50 בני אדם לפחות הסתתרו בוואדי, שקע באדמה. כשמחבלי חמאס גילו את זה הם זרקו רימון וירו בכולם. זה דבר נורא להגיד אבל ההיסטוריה חוזרת על עצמה, הפעם האחרונה שראינו דבר כזה הייתה בבאבי יאר במהלך מלחמת העולם השנייה".

מחנה עבודה או תאי גזים

זירת הטבח העיקרית הייתה ביישובי עוטף עזה. השבוע רובם פוגו ונותרו ערי רפאים, רק הדי הזעקות ושריקות הירי עוד מרחפים בין ההריסות והשרידים השרופים. גורלן של משפחות הקיבוצים והיישובים שנכבשו בידי רוצחי חמאס נחרץ בסקאלה מפלצתית שנעה בין משפחות שלמות שנטבחו עד תום, לבין אלה שחלקן נרצח וחלקן נחטף, ואחרות ששרידים מהן נותרו בחיים בישראל. אבל יש גם משפחות שראו ניסים בתוך האימה, ונותרו בחיים ללא פגע. כזה הוא סיפורו של משפחת סוויסה מכפר עזה.

"התעוררנו בשבת בבוקר לאזעקת צבע אדום", מספרת אילנית, אם המשפחה. "חשבנו שזה משהו רגיל. זירתי את אמי בת השמונים שהייתה אצלנו ואת בן זוגי חזי להיכנס לממ"ד. גם בתי רננה בת ה־13 הייתה איתנו שם, ושני הכלבים שלנו. כשכבר היינו בממ"ד, שמענו סביבנו יריות מטורפות מנשק קל. לא הבנו מה קורה. מתישהו שמענו גם קריאות בערבית והבנו שמדובר בחדירת מחבלים. אמרתי לחזי שינעל את הדלת. לא שזה עוזר", היא אומרת במרידות, "התברר בדיעבד שהם פוצצו דלתות ברימונים וטילים".

בני המשפחה הסתגרו שעות ארוכות בממ"ד,

מחזקים את חיילי צה"ל
ותושבי הדרום
חזקו ואימצו

דיור מוגן
עמותת רעות

דיור משפחתי לציבור הדתי

בית, קהילה, חברים

רשת דיור מוגן
איכותי לציבור הדתי

קהילה ☒

קהילה תוססת, פעילות
חברתית ותרבותית עשירה

שירות ☒

צוות מנוסה ומסור

אווירה ☒

אווירה דתית ומשפחתית

077-961-20-25
www.datileumi.co.il

בית ברט ירושלים

בית שלום תל אביב

בית ג'ני ברויאר תל אביב

רעות - דיור מוגן לציבור הדתי לאומי

[diur_mugaen_reuth](https://www.facebook.com/diur_mugaen_reuth)

←
"לפעול בתכנון
סדור ובקור רוח,
בלי חשש ממגבלת
זמן ומאיבוד שעות
הלגיטימציה הבין-
לאומי". מאיר בן-
שבת

צילום: לירון
מולדובן

אירוע חמור יותר מפיגוע התאומים

מאיר בן-שבת, ראש מכון 'משגב' לביטחון לאומי ולאסטרטגיה ציונית בירושלים, שימש ראש המטה לביטחון לאומי בין השנים 2017-2021, והוא מכיר היטב את הזירה העזתית מהתקופה שבה פיקד על המרחב הדרומי בשב"כ. כעת הוא מזהה הזדמנות יוצאת דופן להיפרע מחמאס, לשנות את המאזן ובעיקר ליצור הרתעה לשנים ארוכות קדימה.

כיצד לדעתך צריכה להיות מוגדרת מטרת המלחמה על ידי הקבינט או הממשלה?

"במשפט אחד: הכרעה צבאית של חמאס, תוך גביית מחיר שיהפוך את התקפת הפתע של החמאס לנכבה (האסון) של עזה. צריך להבין, אנחנו נמצאים באירוע שיש לו השלכות היסטוריות. בחמאס אומנם אין איום קיומי על המדינה, אך תוצאותיה של התקפת הפתע נגדנו עלולות להכניס את ישראל למצב של איום קיומי מצד אויבים אחרים, אם התגובה לא תהיה בעוצמה הנדרשת.

"כדי לקבל פרופורציות: מבחינת תוצאותיה, התקפת הפתע של חמאס על ישראל חמורה יותר מהפיגוע במגדלי התאומים שאל-קאעידה ביצע נגד ארצות הברית. בהתקפה של חמאס נהרגו יותר מ-900 ונחטפו 130.

"צריך לזנוח כעת את דפוס הפעולות הכירורגיות ולהיפרד מפרקטיקות כמו נוהל 'הקס בגג'. האזהרות לתושבים ניתנו באופן פומבי, עכשיו זו שעתם של התותחים ומטוסי הקרב. צה"ל צריך להפסיק לספר לנו על מספר התקיפות, על משקל הפצצות שהונחתו או על מספר המטרות שהופצצו. מה שצריך לעניין כרגע זה רק כמה מתים סופרים בחמאס וכמה שכונות של חמאס נמחקו כליל"

"זו צריכה להיות הנכבה של עזה"

מאיר בן-שבת, ראש המטה לביטחון לאומי לשעבר ומי שפיקד על המרחב הדרומי בשב"כ, סבור שהמלחמה הנוכחית צריכה להשמיד סופית את חמאס בעזה, גם כאמירה הרתעתית מול הזירות האחרות באזור. הוא אינו חושש מהלחץ הבין-לאומי וסבור שיש לשנות את משוואות הלחימה גם מול אזרחים

ככל שהימים עוברים, סיפורי הזוועה והגבורה, וגם התמיכה הנרחבת מכל חלקי העם וממדינות העולם - הכול ביחד הביא את המילואימניקים לזירת הקרבות כשהם בשיא המוטיבציה ורק מחכים לפקודות.

כל כרטיס לישראל כדי להצטרף למערכה, כדי להיות חלק מהמענה הישראלי לארגון הטרור. התמונות והסרטונים המזעזעים שמעוררים זיכרונות מתקופות אפלות במיוחד, מספרי הנרצחים שהולכים ועולים

ניצן קידר

מתקפת חמאס על ישראל בבוקר שמחת תורה חידדה אולי את כל מה שידענו עד היום על ארגון הטרור המתועב, אבל שינתה לגמרי את מרחב התמרון והאפשרויות של מערכת הביטחון להגיב - והפעם מבלי למצמץ - על הטבח המזעזע והבלתי אנושי של גברים, נשים, טף וקשישים. דיבורים שנשמעו כאן שנים מפי פוליטיקאים על הצורך ב"מיטוט חמאס" ו"שיטוח עזה" ובוטלו על ידי תומכי הגישה ה"הומניטרית", הפכו באחת לקונצנזוס. פרשני האולפנים, ראשי מערכת הביטחון בעבר ואחרים - כולם מדברים על כניסה קרקעית, כולם מדברים על מושגים שעד לפני כמה ימים היו רחוקים מאוד מלהיות הדעה הרווחת. ובעיקר - נראה שהדרישה מלמטה, מצד אזרחי ישראל, היא לא לסיים את המלחמה הזאת בפחות מחיסול ארגון חמאס בפרט והטרור בעזה בכלל.

חשים את זה בעוצמות הגיוס. אם עד לפני שבוע עוד דיברו כאן על הטעות שבהבעת סרבנות על רקע פוליטי ועל שסע הולך וגדל - השטח אמר את דברו. גיוס המילואים - ומדובר במאות אלפי מילואימניקים - היה אחד המהירים בתולדות צה"ל. אנשי מילואים ששהו בחו"ל רבו על

”הגיע הזמן לבטל את מנהלת התיאום והקישור, העוסקת בתיאום הנושאים האזרחיים, שריד לאחריות הישראלית בתחום הזה. ישראל צריכה לראות עצמה משוחררת מכל שיקול אזרחי־כלכלי. עליה להטיל מצור הדוק על עזה, לסגור כליל את המעברים בין ישראל לעזה, לרבות מעבר הדלקים והסחורות מכרם שלום, לדלל את אספקת החשמל ולשבש את פעילות התקשורת והאינטרנט ברצועה כולה”

הכבדים מאוד, שהיא גבתה מאיתנו בגוף ובנפש. ההתקפה הזאת פוגעת קשות גם באמון של האזרחים במערכת הביטחון. זוהי אחת המטרות שהטרור מבקש להשיג. “עוד יגיע זמנם של השאלות הקשות, התחקירים והלקחים. כרגע, נכון להקדיש את כל הקשב והמאמצים להצלחת הלחימה ולחזק את ידיהם של המפקדים והלוחמים מכל גופי הביטחון, שבעודם כואבים את כאב הכישלון הם נדרשים לאסוף את עצמם ולהוביל את הלחימה הקשה נגד חמאס”.

כשאתה מביט קדימה - אתה רואה ניצחון באופק?
“אומנם ספגנו מכה קשה וכואבת, אך אצטט ואומר ‘אל תשמחי אויבתי לי כי נפלת קמתי’. כשעם ישראל קם, הוא עושה זאת כלביא וכארי. בעזרת השם אויבינו יחישו זאת היטב”.
כששורות אלה נכתבות, חיל האוויר ממשיך לתקוף מטרות ולחסל מנהיגי טרור בעומק עזה. חיל הים והלוחמים ממשיכים בסיכול מחבלים ובקורות מאסף להדיפת מחבלים שעוד מצליחים לחדור לישראל, או שנותרו והסתתרו מאז המתקפה כדי להגדיל את עוצמת הפגיעה הפיזית והמורלית. כעת ההמתנה היא לעליית המדרגה במלחמה, לתמרון קרקעי שישינה את המשוואה שהורגלנו אליה מאז ההתנתקות מרצועת עזה. שר הביטחון יואב גלנט הבטיח שבעזה לא ישכחו את הימים האלה חמישים שנים קדימה. אזרחי ישראל נותנים לו ולצה”ל את כל הגיבוי, ורק ממתנינים למהלך הצבאי הבא. ■

אינה מוכנה עוד להשלים עם המצב שהיה בעבר. “אני סבור שהעת הזאת מתאימה גם כדי לבחון את ההצעות על שינוי תנאי הכליאה של האסירים הביטחוניים בישראל. נכון אומנם שזה יביא למתיחות נוספת, אבל כרגע אנחנו במוד של לחימה, והדברים כמובן מתחברים גם לחטיפות שחמאס ביצע”.

מכה קשה להתרעה
אי אפשר להתעלם מההפתעה הצבאית ומתחושת המחדל. שאלות קשות מאוד עולות בנושא פתיחת המתקפה. איך ייתכן שאיש לא ראה? היכן היו ההתרעות? תת־אלוף במילואים אביגדור קהלני היטיב להגדיר זאת השבוע בריאיון לערוץ 7, כשאמר: “במלחמת יום הכיפורים לחמנו צבא מול צבא ועשינו מלחמה כמו שצריך. אני לא יכול לתאר במילים את ההלם המוחלט שחטפתי כשראיתי שמדינה שיש לה המטוסים הכי טובים בעולם, טנקים חדישים, אלקטרוניקה והייטק נכבשת על ידי נהגי פדרות וטויוטה”. מאיר בן־שבת לא מטאטא את השאלות הקשות, אבל חושב שאת התשובות אי אפשר לברר בזמן מלחמה.

איך אתה מסביר את ההפתעה של צה”ל? את הכשל המודיעיני? את תחושת חוסר האונים?
“אכן, זה לא אמור היה לקרות. התקפת הפתע של חמאס היא מכה קשה ביותר לדימוי ההרתעתי של ישראל, וזה מעבר למחירים הישירים,

”צריך להפסיק להלחין את עצמנו בעניין הזה. העולם ראה את התקפת חמאס ומיד נזכר בדאע”ש. העולם לא רוצה לחוות שוב את תקופת דאע”ש. ההתקפה הנפשעת של חמאס נותנת לגיטימציה מלאה לישראל. כל עוד מוחזקים ישראלים בידי חמאס, איש בל יהין לבקר את ישראל”.
וישנן גם הזירות הפנימיות - ערביי ישראל וערביי יהודה ושומרון. עד כה, באופן יחסי, הטרור ביהודה ושומרון לא התגבר לממדים מעבר לאלו שהיו עוד לפני מתקפת חמאס בעזה, וגם בצד של ערביי ישראל לא נרשמו אירועים חריגים במיוחד.
צריך לצפות גם להתלקחות משמעותית ביהודה ושומרון? או שאולי דווקא ההבנה שישראל החליטה להגיב באופן בלתי מסווג תרסן את הטרור באזור זה?
“להתרחשויות ולמתקפות יש השפעות מוגדרות: מצד אחד, הן מעלות את המורל במחנה הפלשתיני ומספקות השראה לפיגועים נוספים. מצד שני, הפלשתינים ביהודה ושומרון מבינים שישראל כרגע כואבת מאוד ולא תגלה סובלנות כלפי התגרויות בה. אני סבור שיש להטיל סגר מוחלט גם על הפלשתינים משטחי יהודה ושומרון. בעת הזאת יש למקד את המאמצים הצבאיים בעזה ואין ליטול סיכונים לפיגועי השראה מיהודה ושומרון”.
לדעתו בשלה גם השעה לקדם את הצעות השר לביטחון לאומי איתמר בן־גביר להחמיר דרמטית את תנאי הכליאה של המחבלים הכלואים בישראל, כאיתות נוסף לכך שישראל

הזמן הוא ההגנה: סגירת הגבול וחיסול המחבלים שבתוך ישראל. לעומת זאת, אין לישראל שום סיבה להיחפז במהלכי ההתקפה. צריך לעשות זאת בתכנון סדור ובקור רוח. הולכת להיות מלחמה ארוכה.
“לא צריך לפעול תחת סטופר או מתוך תחושה שיש לנו חלון זמן מוגבל”, מוסיף בן־שבת. “אין לחשוש מלחץ מדיני בין־לאומי ומ’סגירת שערון הלגיטימציה’ - כל עוד מוחזקים בעזה 130 ישראלים, ילדים וזקנים, תיאלץ הקהילה הבין־לאומית להכיר בזכותה של ישראל להמשיך ולהילחם. בשלב הזה, במקביל להידוק המצור על הרצועה - לא חשמל, לא אספקה, לא תקשורת, לא אינטרנט - צריך לכתוש, להשמיד ולהרוג בחמאס ללא הפסקה וללא רחם”.
אתה מדבר על כתישה והשמדה, אבל יש לנו בסופו של דבר יותר ממאה שבויים בעזה. היכן זה נכנס לשיקולים של מערכת הביטחון?
“לצערנו אין זו הפעם הראשונה שבה אנו מנהלים לחימה בוירה שבה מוחזקים חיילים ואזרחים שלנו, הגם שהמספרים במקרה הנוכחי הם נוראיים וחסרי תקדים. אני משוכנע שמערכת הביטחון תמצא את הדרך שבה שיקול זה לא יהווה חסם להשגת מטרות המלחמה, מבלי לסכן את חייהם של החטופים”.
בעבר, בכל מערכה בעזה, נתקלנו בטענות שצריך להפריד בין הטרוריסטים לאוכלוסייה האזרחית בעזה. זה יהיה שיקול גם אחרי המתקפה הרצחנית שפתחה את המלחמה?
“צריך להפסיק לחשוב במונחים שהיו קודם להתקפה. שילמנו מחירים כבדים בגלל השיקולים הללו. הגיע הזמן לבטל את מנהלת התיאום והקישור, העוסקת בתיאום הנושאים האזרחיים, שריד לאחריות הישראלית בתחום הזה. ישראל צריכה לראות עצמה משוחררת מכל שיקול אזרחי־כלכלי. עליה להטיל מצור הדוק על עזה, לסגור כליל את המעברים בין ישראל לעזה, לרבות מעבר הדלקים והסחורות מכרם שלום, לדלל את אספקת החשמל ולשבש את פעילות התקשורת והאינטרנט ברצועה כולה”.

”להטיל סגר מוחלט על יהודה ושומרון”

בשלב הנוכחי ישראל זוכה לתמיכה בלתי מסויגת מרבות ממדינות העולם. ההשוואה שנוצרה בין חמאס לדאע”ש והתמיכה האמריקנית והאירופית שישראל לא ידעה כמותן שנים, נותנות מרחב פעולה גדול. אבל לא ברור כמה זמן יחזיק הגיבוי הזה - במיוחד כשבועה ינסו להציג את עצמם כקורבנות.
עד כמה ישראל צריכה להתחשב בזירה הבין־לאומית במידה ותימתח עליה ביקורת חריפה במהלך המלחמה? באירועים צבאיים קודמים זה היה פקטור כבד משקל.

ביחס לגודל האוכלוסייה זה כמו 40 אלף הרוגים בארצות הברית. איראן, חיזבאללה וגורמים נוספים מסתכלים על התגובה הישראלית ומגבשים מסקנות. עלינו לגרום לכך שמסקנתם תהיה שלא כדאי להתעסק עם ישראל”.
צמד המילים “מיטוט החמאס” הפך מונח שגור בימים אלה, והוא גם יוצר ציפייה בקרב אזרחי ישראל שכך אכן ייעשה. האם מדובר ביעד ריאלי מבחינה צבאית?
“הכרעה צבאית של חמאס היא יעד שניתן להשיגו. לא בקלות ולא במהירות, אך צה”ל יודע ויכול לעשות זאת. ישראל לא יכולה לאפשר את חזרתה של עזה למציאות שהייתה לפני ההתקפה. הפעולה הישראלית צריכה להפוך את התקפת הפתע של החמאס לנכבה של עזה. צה”ל צריך להשמיד, להרוג ולאבד כל מי וכל מה שקשור לחמאס”.
איך מבצעים את זה בשטח?
“צריך לזנוח כעת את דפוס הפעולות הכיורוגיות ולהיפרד מפרקטיקות כמו נוהל “הקש בגג” (אזהרה לפני תקיפת מבנים, נ.ק.). האזהרות לתושבים ניתנו באופן פומבי, עכשיו זו שעתם של התותחים ומטוסי הקרב. אמרתי השבוע שצה”ל צריך להפסיק לספר לנו על מספר התקיפות, על משקל הפצצות שהונחתו או על מספר המטרות שהופצצו. מה שצריך לעניין כרגע זה רק כמה מתים סופרים בחמאס וכמה שכונות של חמאס נמחקו כליל. לצערי, בשכונה הקשוחה שאנו חיים בה זהו הדבר היחיד שקובע”.
על פי הערכות, כדי לפגוע אנושות ביכולות של חמאס לישראל לא יהיה מנוס, אחרי כל ההפצצות האוויריות, גם ממהלך קרקעי, שייתכן מאוד שיכניס את חיילי צה”ל לשבועות ואף לחודשים ארוכים לפעילות יומיומית בתוככי עזה. בן־שבת גורס כי המאמץ כרגע צריך להיות החלשה ניכרת עוד יותר של חמאס, ואחריו יגיע מהלך קרקעי.
“אם נכנסים לתמרון קרקעי”, הוא מסביר, “צריך לעשות זאת לאחר שהאויב נכתש ונשחק, לא כשהוא רענן ומלא עיזו. כוחותינו אומנם מסוגלים לנצח בכל התנגשות ובע”ה יעשו זאת, אך עלינו לשאוף גם שהמחיר מצידינו יהיה מינימלי”.
המבט, לדעתו, צריך להיות רב־זירתי, כדי לא להשקיע כוחות ולשקוע בעזה כשארגוני הטרור זוממים לפתוח זירה נוספת בצפון. “צריך להיערך גם לאפשרות שהתקפת חמאס היא מהלך פתיחה של משהו גדול יותר, במעורבות חיזבאללה או גורמים נוספים. גם אם זה תוכנן להיות כך וגם אם זה יתפתח לכך. יש לוודא שאנו משמרים כוחות ואמצעים ולא שוחקים את יכולותינו מול זירה אחת”, הוא מוסיף.
לדעתו אין להיחפז במהלכים הצבאיים אלא לפעול בצורה מתוכננת מאוד, אבל כזו שתבהיר ש’בעל הבית השתגע’. “אני מבקש להדגיש כאן עניין חשוב: ממד הזמן. הדבר הדחוף ביותר כרגע שלגביו יש משמעות לממד

“אם נכנסים לתמרון קרקעי, צריך לעשות זאת לאחר שהאויב נכתש ונשחק”. כוחות צה”ל בדרך לעזה

אסף משניות

מתקפת הבזק שהחלה בעיצומו של החג, בשעה שש וחצי בבוקר, תפסה את היישובים שבסביבת הגדר בהפתעה כמעט מוחלטת. המחבלים חדרו לתוך עשרים יישובים, רובם מסביב לגדר, והחלו לטבוח במי שרק יכלו. בה בעת ערכו טבח במסיבה ליד היישוב רעים, שבמהלכו נרצחו 260 בני אדם. בכל השעות הללו חיילי צה"ל לא הגיעו לגזרות השונות, ואנשי כיתות הכוננות וצוותי החירום היישוביים נותרו להתמודד לבדם אל מול המוני המחבלים שחדרו מרצועת עזה.

ככל שעוברים הימים, עולה ומתבהרת התמונה: אחת הסיבות העיקריות לעובדה שהחיילים לא הגיעו לסייע ליישובים המותקפים היא שכל החיילים בבסיסים שבגזרה ניהלו קרבות חורמה בתוך הבסיסים עצמם אל מול המוני מחבלים, כשרבים מהחיילים נופלים בקרבות הקשים. נכון לכתובת שורות אלה, כ-150 חיילי צה"ל נמצאו חללים. מלבדם ישנם עוד שבויים רבים שנחטפו לתוך רצועת עזה, לצד אזרחים, כולל זקנים, נשים וילדים.

עד שכוחות חדשים הגיעו לזירות הקרב הרבות בעוטף עזה, שכללו גם את הערים שדרות, אופקים ונתיבות, מי שניהלו קרבות גבורה במשך שעות ארוכות והצילו שורה של יישובים וקיבוצים היו אנשי כיתות הכוננות וצוותי החירום. הסיפורים של הכוחות רק מתחילים להיחשף, ועוד רבות יסופר עליהם. גם כתבה זו אינה מתיימרת לספר את כל סיפורי הגבורה מהשעות הקשות. הסיפורים והעדויות שתקראו בשורות הבאות הם רק מעט מזעיר מאותם סיפורים.

נלחמו על הבית

המכה האנושה שספגה מפקדת אוגדת עזה עם תחילת מתקפת מחבלי החמאס בדרום, הותירה את יישובי עוטף עזה להילחם על נפשם, כמעט ללא כל סיוע. מי שהצילו את המצב היו הרבש"צים וחברי כיתות הכוננות שעוד נותרו, שהשיבו מלחמה שערה, חיסלו לא מעט מחבלים, הצילו את חיי התושבים ואפילו סייעו להצלתם של היישובים הסמוכים

אין כמעט מי שלא ראה את מחיאות הכפיים והתרועות של אנשי קיבוץ סופה לרבש"ץ שלהם, אליה נתן לילנטל, בבית המלון באילת שפוננו אליו. גם את חלקו של סיפור ההצלה ההרואי של הקיבוץ, שלילנטל הוביל, שמעו רבים. אבל הסיפור המלא רק פותח את הצוהר להבנה מה עברו אנשי כיתות הכוננות השונות בשעות ההן.

כשהחלה הפלישה ראה הרבש"ץ מחלון ביתו קבוצת מחבלים שחודרת לקיבוץ. מבלי לחשוב פעמיים הוא יצא עם נשקו וחיסל את החוליה הראשונה. את שני המחבלים הראשונים הוא חיסל כשיצא מביתו, בזמן שכדורים שורקים מסביב לדלת הבית. את השניים הנוספים חיסל דרך חלון חדר השירותים. בזמן הזה

הספיקה כיתת הכוננות להתארגן. הכיתה שונתרה בקיבוץ, לאחר שורה של קיצוצים שנעשו בשנים האחרונות על ידי מערכת הביטחון, כללה רק את לילנטל וסגנו, ולבד הם המשיכו להדוף ולחסל את כל המחבלים שניסו לחדור לתוך הקיבוץ.

מיד לאחר חיסול החוליה הראשונה הודיע לילנטל בקשר שהגדר של עזה נפרצה, ושאל אם לצאת לסריקות. הוא קיבל תשובה שלילית מהחמ"ל, אך החליט לצאת בכל זאת לסריקות, החלטה שלמפרע התברר שהצילה את הקיבוץ כולו. את ההחלטה קיבל לאחר שאנשי הקיבוץ העבירו מסרים שהם שומעים קולות בערבית ברחובות. ברחבי הקיבוץ הסתובבו לילנטל וסגנו עם הנשקים הספורים שונתרו בו, ועם רכב הביטחון שחזר לידי רק

**איתי הופמן,
יושב ראש ארגון
הרבש"צים הארצי
מבית ההסתדרות
הלאומית:**

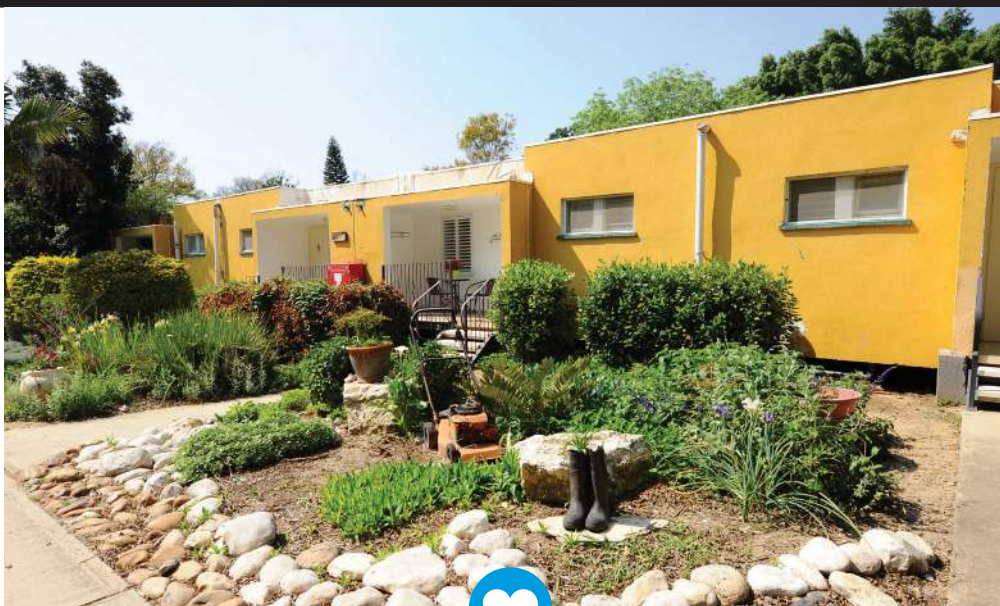
"הפעולות ההרואיות של הרבש"צים הצילו יישובים שלמים, הניסו מחבלים מרצחים. אנחנו ממשיכים לפעול עם כיתות הכוננות ומחזיקים את ביטחון היישובים וההתיישבות כולה"

שלושה ימים קודם לכן, לאחר שגם לתפעולו נגמר התקציב. הם נעו לצידו האחר של הקיבוץ וחיסלו שם עוד ארבעה מחבלים, ואז נתקלו בחוליה גדולה שכללה עשרה אופנועים ועליהם עשרים מחבלים, ולידם רכב טויוטה גדול ועליו תת־מקלע, עמוס במחבלים גם הוא. השניים הצליחו לחסל את כל המחבלים שעל האופנועים, ונותרו ללא כדורים בנשק הארוך שהחזיקו. השניים שלפו את האקדחים האישיים שלהם והמשיכו להדוף את המחבלים שברכב, שלא הפסיקו לירות עליהם. לבסוף הצליחו הרבש"ץ וסגנו להניס את המחבלים שונתרו, ומנעו את כניסתם לקיבוץ סופה. שלושה מתושבי הקיבוץ נהרגו באותו יום: אישה שהמחבלים חדרו לביתה לפני שאותרה הפריצה לקיבוץ, גבר שבטעות יצא מביתו, ואדם נוסף שחזר לקיבוץ כשהוא אינו מודע לנעשה בפנים.

"מה שעשו הרבש"ץ והסגן שלו בסופה הוא בלתי ייאמן. מגיע להם לא פחות מצל"ש על הקרב שניהלו", קובע איתי הופמן, יושב ראש ארגון הרבש"צים הארצי מבית ההסתדרות הלאומית. "מאז פרוץ המלחמה הרבש"צים ממשיכים בלחימה עיקשת בכל רחבי המדינה אל מול המרצחים. חלק מאיתנו נהרגו, נפצעו, חזרו ללחימה אחרי פציעה, חלק נעדרים. הפעולות ההרואיות של הרבש"צים הצילו יישובים שלמים, הניסו מחבלים מרצחים. אנחנו ממשיכים לפעול ביחד עם כיתות הכוננות ומחזיקים את ביטחון היישובים וההתיישבות כולה".

מעטים מול רבים

סיפורו של קיבוץ סופה הוא אחד מתוך המוני סיפורים מעוטף עזה.

דקות ארוכות של לחימה בלתי פוסקת

מהרגע שבו שני החברים הקרובים
נהרגים בקרב ועד הרגע שבו כוחות
צה"ל מתחילים להגיע עוברות עוד
חמישים דקות של לחימה בלתי פוסקת.
לצד שני הנופלים היו עוד ארבעה
חברי כיתת כוננות פצועים, ולמעשה
רק שלושה לוחמים נותרו במצב שבו
הם יכולים להמשיך ולהילחם. לבדם,
השלושה הצליחו לבלום את המחבלים,
עד שהאחרונים ברחו חזרה לאזור רפיח.
"פרי גן היה היישוב היחיד שבו
מחבלים הצליחו לחדור ליישוב ואף
תושב לא נהרג, וכל זה רק בזכות חברי
כיתת הכוננות וצח"י שהגנו בגופם על
היישוב. פרי גן הוא מושב עם כיתת
כוננות מצומצמת מאוד. הוא לא היה
יכול להתגבר לבד על כל המחבלים
האלה. הלוחמים מהיישוב שלומית מנעו
טבח נוראי כמו שראינו בכפר עזה, בארי,
נחל עוז ומקומות נוספים", מציין ורנר.

**אתם מתחילים להבין מה עברתם
במהלך החג?**

"עוד לא. ההורים שלי בוגרי מלחמת
יום כיפור. הם אמרו לנו שאפילו אז הם
לא חוו משהו דומה. ייקח לכולנו עוד
הרבה זמן לעכל מה עבר, ולהבין שאיבדנו
אנשים כל כך יקרים וטובים. אביעד
היה ממש אח שלי. אין יום שלא היינו
יושבים אחד אצל השני בבית. השבוע
חגגתי יום הולדת ארבעים. אביעד תכנן
לקנות לי טרקטורון מתנה עם אשתי.
היינו אמורים לרדת לסיני בשבועות
הקרובים, עם חבר נוסף שנפצע גם
הוא. אמרתי לאשתו של אביעד, דנה,
שאני מרגיש שאני קובר את אחי או את
אשתי. זה אובדן בלתי נתפס. הקמנו את
שלומית יחד מאפס, לפני 12 שנה. היינו
באותו צוות במילואים".

**איך מתמודדים עם כל מה שקרה ועם
האובדן?**

"עוד לא מתמודדים. פועלים
באוטומט. התקבלה החלטה להוציא
את התושבים לכפר עציון, אז היינו
צריכים לטפל בזה. צריך לארגן לוויית,
לזהות את הגופות, יש עכשיו הרבה
מאוד משימות שאנחנו חייבים לעשות.
אני מדבר איתך כרגע בדרך למילואים
בגזרת הצפון, שזה בכלל סוריאליסטי.
התחלתי את הנסיעה ליד אשקלון,
ועכשיו אני ליד עכו, ואני לא זוכר את
הנסיעה. לא זוכר מה קרה בה. איבדתי
את החברים הכי קרובים שלי, אבל אני
יודע שהם נפלו והצילו את חייהם של
המוני אנשים".

ארבעה מבני היישוב שלומית נפלו
במהלך הקרבות: בכור סוויד, אביעד גד
כהן, ראובן שישפורטיש ואוריאל ביבי.
סוויד ואוריאל ביבי נפלו בקרב בצומת
מגן, וכהן ושישפורטיש נפלו, כאמור,
בקרב בפרי גן.

הסיפורים הללו הם חלק קטן
מסיפוריהם של לוחמי כיתת הכוננות
שהחזיקו את הגזרות הרבות במהלך
שעות המלחמה הראשונות. רבים מהם
נפלו תוך שהם מנהלים קרבות גבורה
הרואיים, ומצילים את חייהם של אלפי
תושבים ביישובים השונים. ■

**יוני ורנר, חבר מזכירות היישוב שלומית וחבר צוות החירום
היישובי (בתמונה עם חבריו הנופלים): "פרי גן היה היישוב
היחיד שבו מחבלים הצליחו לחדור ליישוב ואף תושב
לא נהרג, וכל זה רק בזכות חברי כיתת הכוננות וצח"י שהגנו
בגופם על היישוב"**

ממנו. הם מחלצים אותו ולוקחים
אותו אחורה. במקביל מתחילים לירות
עליהם מכל כיוון. הם היו שני חברי
מול כעשרה מחבלים. המחבלים זרקו
עליהם רימונים וירו לעברם טיל RPG.
מאחורי שני החבר'ה שלנו שנשלחו
לשם יש בית עם משפחה בתוכו,
שצווקת להם שהמחבלים ניסו להיכנס
פנימה, והם נמצאים בבית אחר ביישוב.
שני הלוחמים שלנו מבינים שהם הבלם
האחרון שמגן על המשפחה הזאת מפני
המחבלים ומשיבים אש כמו מטורפים
במטרה לעצור אותם. אחד מהם
נפצע בידו, ומיד שלח הודעה לקבוצת
הוואטסאפ שלנו שבה הוא מבקש עזרה.
שני חברי'ה נוספים מצטרפים לקרב
ומנסים לאגף את המחבלים, אבל גם הם
חוטפים אש מכל עבר. שניים נוספים
מגיעים ותופסים עמדה שמאחוריה
הם יכולים להסתתר ולשלוח משם
אש, ומתחילים לירות באקדחים שלהם
לעבר המחבלים", משחזר ורנר את סדר
האירועים.

**במהלך הזמן הזה, חברי'ה של כיתת
הכוננות נפצעים?**

"לצערנו כן. אחד מהחבר'ה שהגיעו
ראשונים חוטף כדור בגב, והשני מקבל
כדור בכתף ובבטן. אחד הלוחמים
האחרים זוחל אליהם, ותוך כדי שהוא
משיב אש, הוא שם חוסם עורקים
ומנסה לחבוש את הפצעים. בשלב
הזה מגיע ראובן שישפורטיש, אחד
האנשים הכי מדהימים שהכרתי בחיי.
הוא מסתתר מאחורי עמדה ופותח
באש לעבר המחבלים. ברגע הזה
מצטרף אליו אביעד כהן. לאחר מכת
האש אביעד מנסה לצאת מהמחסה
כדי להמשיך ולהילחם, חוטף כדור
מהמחבלים ונהרג במקום. שישפורטיש
מנסה גם הוא לצאת מאותו מחסה כדי
להשיב אש, נורה בראשו ונהרג גם הוא
במקום".

כרגע החוצה, ורק כעבור רבע שעה יש
רגיעה. אני יוצא ברעד מהממ"ד ופותח
את דלת הבית שלי כדי לדבר עם השכן
שלי, ראש צח"י. התחושה באותו רגע
הייתה שמישהו פתח עליי מטף מלא
באבק שרפה. האוויר היה מתניק והכול
היה אפור. רצתי ליהודה, ראש צח"י
ואמרתי לו שחייבים להתחיל להפעיל
נוהל חירום, לראות שכולם זמינים
ולהתחיל להתארגן. אחר כך רצתי
לאביעד כהן, שגר בבית לידי והוא יושב
ראש המזכירות, ואמרתי לו שחייבים
לקבל תמונת מצב על מה שקורה.
כשהסתובבנו ביישוב הבנו שאפילו
כשגלעד שליט נחטף לא היה דבר
כזה (שליט נחטף מבסיס כרם שלום,
שנמצא בחבל שלום וסמוך, בין היתר,
ליישוב שלומית, א.מ.). חזרנו ליהודה,
ראש צוות צח"י, ושם הבנו שביישוב
הסמוך, פרי גן, יש חדירת מחבלים".

**בשלב הזה, כשאתם רואים שעליכם
יש מתקפת טילים שאתם לא זוכרים
כמוה, אתם מבינים מה היקף האירוע?**
"לא. בקשר עוד לא עבר כלום, וכל
מה שחשבנו זה שהאירוע הוא חדירת
מחבלים לפרי גן. לפי זה אנחנו פועלים,
ומתחילים לחלק את הכוח שלנו
לגזרות בשביל לסייע לפרי גן. חלק
הלכו ליישוב השני וחלק נשארו אצלנו
בשביל להגן על היישוב שלנו אם משהו
יתרחש כאן. אני הייתי מאלה שנשארו
בשלומית, וכל הזמן הייתי על הקשר
לשמוע את מה שמתרחש שלוש דקות
מאיתנו ביישוב השני".

אנשי צח"י של שלומית הגיעו לפרי
גן, והדבר הראשון שהם נתקלו בו
היה הרכב של הרבש"ץ שנסע ברוורס
לכיוונם, מחורר מכדורים. הרבש"ץ
אמר להם שבסוף הרחוב יש מספר
רב של מחבלים, ושילכו לסייע שם.
"כשהם מגיעים למקום הם מוצאים
שוטר שרוע על הכביש, שטף דם פורץ

שיש בקיבוץ לכל מקום שהם זיהו בו
מחבלים".

איך בעצם התנהל הקרב?

"לאורך כל הדרך, המטרה שלנו
הייתה למנוע מהמחבלים להגיע
לתושבים. שיתעסקו בנו ולא ילכו
אליהם, והצלחנו בזה לאורך כל הקרב.
מהשעה שש וחצי בבוקר ועד סביבות
12 בצהריים היינו שם לבד. רכב צבאי
הגיע לכמה דקות ספורות והלך לסייע
בקיבוצים אחרים שהיו במצב עוד יותר
קשה. אחר כך הגיעו כוחות של מצדה
ויהלום שהצטרפו לקרב, וככה הצלחנו
להדוף את המחבלים".

אחוות שכנים

בחלק מהיישובים גם אנשי הקיבוצים
והיישובים הסמוכים נרתמו כדי להגן
על תושבי המקום, ובחלק מהמקרים
אף שילמו על כך בחייהם. זהו סיפורם,
למשל, של חלק מהנופלים מהיישוב
שלומית, שנמצא בדרום גבול הרצועה,
שנפלו בקרב ביישוב פרי גן.

"האירוע שלנו התחיל בשעה שש
וחצי בבוקר בשמחת תורה", מספר
יוני ורנר, תושב היישוב שלומית, חבר
מזכירות היישוב וחבר צוות החירום
היישובי (צח"י). "אנחנו מתעוררים
לטירוף. בחיים לא חווינו משהו דומה
לזה בעוטף, ובטח שלא בשלומית.
בכל הסבבים הקודמים חבל שלום חטף
פחות מהמקומות האחרים. אבל הפעם
זה היה משהו בסדר גודל אחר, שאי
אפשר בכלל להתחיל לדמיין משהו
דומה לזה".

**מה אתה עושה ברגע שאתה רואה
את כל ההפצצות?**

"התפקיד שלי בצח"י זה לקשר בין
הצוות לכיתת הכוננות. אני שומע את
הבומים ומכניס את המשפחה לממ"ד.
מהנפילות היה ברור שאי אפשר לצאת

←
"הפכו לחלק בלתי נפרד מהקיבוץ והגנו עליו כתף אל כתף". קיבוץ כרם שלום

צילום: דורון הורוביץ פלאש 90

הכול, א.מ.). הגרעין התקבל בחיבוק אדיר וכולם קשורים לכולם. זה חיבור ישראלי בשלמותו, של דתיים וחילונים שחיים יחד והופכים לחברים קרובים מאוד".

החברות הזאת ליוותה את הקיבוץ בשעות הקשות שבהן אנשי כיתת הכוננות הדפו לבדם, כתף אל כתף, את המתקפה של מחבלי חמאס במשך שעות ארוכות. בכל השעות ההן, תשעה חברי כיתת הכוננות ושישה חיילים שהוצבו לסיוע בשמירה על הקיבוץ ניהלו קרב גבורה בכל חלקי הקיבוץ, עברו מפרצה לפרצה, מקצה לקצה, ומנעו מהמחבלים להיכנס לבתי הקיבוץ ולטבוח בתושבים, כמו שהתרחש ביישובים ובקיבוצים הסמוכים בעוטף, כשהתמונות הקשות שמגיעות מהמקומות ההם יכולות להמחיש מה עלול היה לקרות לתושבי כרם שלום, לו היו נכשלים.

"זה התחיל בשעה שש וחצי בבוקר שמחת תורה", משחזר הלל משען, גיסו של עמיחי וייצן שהתארח בביתו במהלך החג והמתקפה. "פתאום החלו אזעקות צבע אדום, ואנחנו מתעוררים בבית של עמיחי וטליה. בתוך כעשרים דקות הוא כבר היה על מדים מלאים, כולל אפוד וקסדה, ויצא להילחם בקרב בגבורה עילאית".

מה אתם יודעים שקורה בחוץ תוך כדי הקרב?

"אנחנו שומעים את היריות, ובעיקר מתעדכנים מההודעות

הלל משען, גיסו של

עמיחי וייצן הי"ד: "אנחנו

שומעים את היריות, ומתעדכנים מההודעות שעמיחי שולח לנו. הוא ביקש שבזמן שהוא נלחם טליה תחגוג, תשיר ותרקוד עם הילדים, כי זה שמחת תורה. אחר כך, בהודעה האחרונה ממנו, הוא הזהיר אותנו לא להסתכל החוצה מהחלון, כי מדובר במראות לא פשוטים. ואת הכול הוא אומר בקול יציב ושלו. משרה ביטחון ומאמין מאוד בצדקת הדרך. בסוף ההקלטה הוא אומר 'נצח ישראל לא ישקר'. מאז לא שמענו ממנו"

בחייהם ובמותם

קרב הגבורה בכרם שלום הוא אחד מהמוני סיפורי הגבורה ההרואיים ומעוררי ההשראה שהתרחשו בימיה הראשונים של המלחמה. שני חברי הילדות, עמיחי וייצן ומשה ידידיה רזיאל (רוזנברג) הי"ד, עם יתר חברי כיתת הכוננות ושישה חיילים, ניהלו קרב גבורה בלתי נתפס בכל חלקי הקיבוץ ומנעו מהמחבלים, שהיו עמוסים בתחמושת, להיכנס לבתי הקיבוץ ולטבוח בתושבים

מספר אלישיב וייצן, אחיו של עמיחי. איך התושבים הוותיקים של הקיבוץ קיבלו את הגרעין? "באהבה עצומה. הם הפכו לחלק בלתי נפרד מהקיבוץ. בהתחלה התושבים חששו שהקיבוץ יהפוך לדתי, והם יאבדו את מקומם. אז מצאו נוסחה שעבדה נהדר, שעל פיה לא יהיה רוב למשפחות הדתיות (כיום מונה כרם שלום 35 משפחות סך

התיישבות דתי החליט להתיישב בקיבוץ ולהציל אותו מסגירה. "עמיחי וידידיה הצטרפו לקיבוץ לפני קצת יותר מחמש שנים. בהתחלה הם היו תשע משפחות, שהגיעו כדי להחיות את הקיבוץ שסבל מהתרוקנות. אחרי צוק איתן, ועם ההתנגדות של האוכלוסייה הוותיקה שגרה במקום, הקיבוץ הלך ונטש. הגרעין הדתי הגיע והציל למעשה את הקיבוץ",

אסף משניות

"צריכים אותי פה - תייצרו לילדים אווירת חג, תרקדו איתם, תעשו תפילה, תביאו להם את כל הממתקים שיש בבית. צריך לעבוד עכשיו על לעשות להם הרגשה טובה. זו המשימה". את הדברים הללו שלח עמיחי וייצן הי"ד לאשתו טליה ולחמשת ילדיו בעיצומו של החג, במהלך הקרב ההרואי שניהל עם חבריו לכיתת הכוננות בקיבוץ כרם שלום. וייצן בן ה־33 נפל בקרב לצד חברו הקרוב משה ידידיה רזיאל (רוזנברג) הי"ד בן ה־31, אב לשלושה ילדים. קשה להפריד בין המוני סיפורי הגבורה מיומה הראשון של המלחמה, שרק מתחילים להיחשף לציבור. כל סיפור וסיפור שכוה טומן בחובו גבורה יוצאת דופן, ופותח צוהר לסיפורם של לוחמי כיתות הכוננות, של צוותי החירום היישוביים, וגם של החיילים שהוצבו ביישובים בעוטף עזה, ושהצילו את חייהם של המוני ישראלים בשעות ההן, ולא פעם שילמו על כך בחייהם.

משפחות דתיות וחילוניות יחד

סיפורו של הקיבוץ כרם שלום מתחיל כבר לפני כמה שנים, כשגרעין

שיכון ובינוי

קבוצת שיכון ובינוי מחזקת את
תושבי ישראל וכוחות הביטחון.
ליבנו עם המשפחות הכואבות
בתקווה לימים שקטים ובטוחים יותר!

יחד ננצח!

← "רק אחר כך התברר לנו איזה קרב עמיחי וידידיה ניהלו. הם בעצמם חיסלו כמה וכמה מחבלים, והצילו משפחות שלמות בקיבוץ". מימין: משה ידידיה רזיאל (רוזנברג) ועמיחי וייצן הי"ד

שעמיחי שולח לנו. שתי ההודעות האחרונות שהוא שלח לנו כל כך ייצגו את מי שהוא. קודם כול הוא ביקש שבזמן שהוא נלחם טליה תחגוג, תשיר ותרקוד עם הילדים, כי זה שמחת תורה וצריך לתת להם תחושה של חג. אחר כך, בהודעה האחרונה ממנו, הוא הזהיר אותנו לא להסתכל החוצה מהחלון, כי מדובר במראות לא פשוטים שלא כדאי לראות. ואת הכול הוא אומר בקול יציב, רגוע ושל. משרה ביטחון ומאמין מאוד בצדקת הדרך שלו. בסוף ההקלטה הוא אומר 'נצח ישראל לא ישקר. הקיבוץ פה במצב מצוין. אבל שום דבר לא ודאי'. ומאז לא שמענו ממנו. רק אחר כך התברר לנו איזה קרב הוא וידידיה ניהלו. הם בעצמם חיסלו כמה וכמה מחבלים, והצילו משפחות שלמות בקיבוץ".

כמה זמן נמשך הקרב?
"שש וחצי שעות עד שהגיעו כוחות צה"ל. כשבזמן הזה המחבלים לא מצליחים להיכנס לאף בית, חוץ מאחד שהיה ריק באותו זמן. כל הקרבות התנהלו בחוץ, בזמן שהתושבים סגורים בבתים. הלוחמים האלה הצילו אותנו, את הרוח של הקיבוץ, את כל המשפחות שלו. המשפחה בחוץ לא חשבה שקורה משהו בכרם שלום, כי לא היו דיווחים בתקשורת עלינו אלא על קיבוצים אחרים, פשוט לא היה על מה לדווח אצלנו, כי התושבים היו מוגנים בזכות הלחימה ההרואית של ידידיה, עמיחי ושאר חבריהם לכיתת הכוננות".

מקיפים את הבית ומכים במחבלים

הקולות והתחושות שחווים אנשי הקיבוץ בתוך הבתים, כפי שמתאר משען, מעידים רק על חלק קטן מהקרב שהתרחש ברחבי הקיבוץ עצמו. "כבר בהקלטה הראשונה שעמיחי קיבל, רגע לפני שיצא מהבית, אומר אחד החברים בכיתת הכוננות שחייבים להגיע מהר כי יש מחבל בתוך הקיבוץ. בפועל, כשהם יצאו הם נתקלו בחוליית מחבלים, וכך החל קרב יריות בין כוחותינו למחבלים, שבסופו משה ידידיה הוא זה שהורג את המחבלים הראשונים שבהם הם נתקלים בקיבוץ. ואז התברר להם שזו רק ההתחלה של הקרב", משחזר אלישיב וייצן.

את הפרטים שווייצן יודע לספר כיום, העביר למשפחה רבש"ץ הקיבוץ, אליה בן שימול, בימים

צילום: אלעד דויד

אלישיב וייצן, אחיו של עמיחי וייצן הי"ד: "הקרב האחרון של עמיחי וידידיה מספר בדיוק מי הם היו. מדובר בשני גיבורים, שחיו כל הזמן בתפיסה שיש להם משימה ושליחות שהם צריכים לעמוד בה. שניהם גדלו ביחד בפסגות ועברו כמעט את כל מסלול החיים יחד. בכל פעם הם בחרו את הצעד הבא שלהם בחיים לפי מה שהם ראו כמשימה. ככה הם חיו"

לתפוס את בני משפחת שינדלר. וייצן ורזיאל מחליטים למנוע זאת בכל מחיר, ורצים לתוך הבית. אז מתברר להם כי המחבלים מלכדו את הבית בלבנות חבלה. אב המשפחה, עמיחי שינדלר, נפצע קשה בהתפוצצות אחת מהלבנים. המחבל מחליט להסית את נשקו מבני משפחת שינדלר לעבר וייצן ורזיאל והורג אותם. הרבש"ץ בן שימול מגיע מיד לאחר מכן ומחסל את המחבל.

"רק אחר כך התברר מה המחבלים ניסו לעשות, ומה מנעו עמיחי וידידיה. מסתבר שהמחבלים הביאו איתם צלם שיתעד את הכול. הם רצו להפוך את האירוע בבית משפחת שינדלר לחגיגה שלהם. אנחנו לא יודעים אם הם רצו לחטוף אותם או להרוג אותם, אבל הם רצו שזה יהיה מצולם. גם את זה ידידיה ועמיחי סיכלו", מתאר אלישיב. כל האירועים הללו מתרחשים עד השעה 11 וחצי בבוקר, אז נופלים עמיחי וידידיה. יחלפו עוד קרוב לשעתיים עד שצה"ל יחבור לכוחות בקיבוץ, ובינתיים מחליט הרבש"ץ לקחת את הגופות של השניים איתו ברכב, כדי שלא ייחטפו. במשך השעתיים האלה המשיכו לוחמי כיתת הכוננות שנותרו להדוף את המחבלים ולהגן על חבריהם לקיבוץ.

"הקרב האחרון של עמיחי וידידיה מספר בדיוק מי הם היו. מדובר בשני גיבורים, שחיו כל הזמן בתפיסה

הטובה ביותר להתמודד מול המוני המחבלים שמתכוננים לתנועה. בסוף נפלה ההחלטה לקרוא למסוק קרב שיפציץ את החווה הסולרית על המחבלים שנמצאים בה. עד שמגיע המסוק, אנשי כיתת הכוננות מונעים מהמחבלים לחדור לקיבוץ בקרב ארוך. עמיחי וייצן מנצל כמה רגעים כדי לשלוח עוד הקלטה לאשתו טליה, ובה הוא אומר לה שלא לפחד מהפיצוץ הקרוב, כי מדובר בהפצצה של צה"ל.

מיד עם תום החלק הזה בקרב, מגיעה הקריאה שבעקבותיה נפלו וייצן ורזיאל. מצידו השני של הקיבוץ מתקשר עמיחי שינדלר, חבר הגרעין הדתי, ומודיע כי מחבלים חדרו לביתו. בשלב זה מחליטים בן-שימול, וייצן ורזיאל, עם חבר נוסף בכיתת הכוננות, לרוץ לעבר בית משפחת שינדלר. וייצן ורזיאל מגיעים ראשונים, ומתחילים לנהל את הקרב מול המחבלים. הם מגיעים לתוך הבית ורואים שהמחבלים הפציצו את הבית ברימונים", משחזר אלישיב.

בשלב זה מתחיל קרב יריות בין המחבלים שנמצאים בתוך הבית, לבין וייצן ורזיאל שנמצאים מחוצה לו. בעקבות הירי לתוך הבית, מתחילים המחבלים לצאת החוצה, אך השניים מצליחים לפגוע בכל אחד מהמחבלים שיוצאים. המחבל האחרון נשאר בתוך הבית ולא יוצא החוצה, במטרה

שיש להם משימה ושליחות שהם צריכים לעמוד בה. שניהם גדלו יחד בפסגות ועברו כמעט את כל מסלול החיים יחד. אחי היה האדם שאתה פונה אליו כדי להתייעץ איתו, הוא זה שידע לחזק אותך כשהיית צריך, לכוון אותך להבין מה חשוב ומה פחות. זאת אישיות מיוחדת מאוד שקשה לדבר עליה בלשון עבר".

מה הכוונה שהם חיו בתפיסה שיש להם משימה לעמוד בה?

"זה אומר שבכל פעם הם בחרו את הצעד הבא שלהם בחיים לפי מה שהם ראו כמשימה שלהם. כשעמיחי וטליה התחתנו, הם עברו לגור ברובע המוסלמי, בבית שבדיוק נגאל מבעלות ערבית. הם היו הראשונים שהתיישבו בו, כל זה בזמן שעמיחי בכלל משרת בצבא. לאחר מכן הוא עבר ללמוד בהר המור, כשקודם לגיוס הוא למד בישיבת אלון מורה במשך שלוש שנים. לאחר כמה שנים שבהן הם גרו ליד הישיבה, הם עברו להקים ישיבה חדשה באשקלון, ובאותו זמן עמיחי רצה ללמוד עבודה סוציאלית. אלא שאז הוא מגלה שאין לימודי עבודה סוציאלית מגדריים לגברים, והוא נלחם יחד עם ידידיה שיפתחו מסלול כזה, ובסוף פותחים אותו במכללה באשקלון. ולפני כמה שנים הם עברו לכרם שלום. לא סתם זה נשמע כמו הספק של עשרות שנים. ככה הם חיו".

מאז נפילתם המשפחות לא מפסיקות לקבל הודעות תמיכה וחיוך מאנשי כרם שלום. אביו של עמיחי, הרב שלמה יוסף וייצן, רב היישוב פסגות, הספיד את בנו ואת חברו הטוב משה ידידיה: "עמיחי הסתלק מאתנו בגיל 33, וביום האחרון שלו קיבל הרבה הרבה שנים של חיים, הציל את כל המשפחות של היישוב כרם שלום, אי אפשר לדעת כמה שנים זה, כל השנים שיאריכו ימים בע"ה כל החברים שלו, כל המשפחות, כל הצאצאים וכל צאצאי הצאצאים. זכינו בן יקר בן 33 שנה ועוד מאות מאות שנים", אמר האב בהערכה.

"עמיחי היה אחי הגדול, גדול ממני בשנה", אומר אלישיב. "היינו קרובים מאוד. הגדולה שלו נבעה מכך שהוא התמיד שוב ושוב במה שהוא עשה, עד שהוא הצליח לעשות אותו. ואני יכול לספר לך שהדרך שבה הוא הלך מהעולם כל כך מאפיינת אותו".

הילדים שלו מבינים שאבא לא עתיד לחזור?

"הגדולים כן. הבן הגדול בן 9, והוא כבר מחכה לעלות לדוכן לברכת כהנים. אצלנו זה אירוע. אתה לא מתחיל לעלות לדוכן לפני שאתה לומד לעומק את משמעותה של ברכת כהנים. הוא חיכה לרגע שבו הוא ילמד עם אבא שלו ויוכל לעלות, ועכשיו הוא שואל מי ילמד איתו, כי אבא שלו איננו. עכשיו הוא יושב באוהל שהקימו ליד הבית ולומד משניות. אי אפשר לטעות, אלה הילדים שלו." ■

מכללה ירושלים

איכות תורנית - אקדמית - חינוכית

מורים בחזית

לאור התייצבותם של מורים רבים
בצווי 8 במערך המילואים,
מכללה ירושלים משיקה מאגר
לתיאום כח אדם חלופי להוראה.

מנהלים ומנהלות
הזקוקים לכח אדם חלופי
מוזמנים לפנות למוריה
במספר: 050-577-7042

...

פתיחת שנת הלימודים תשפ"ד תידחה בשבוע-
יום ראשון ז' במרחשוון, 22.10

053-8254356, 02-6750724/918 | rishum-jer@michlalah.edu

מכללה ירושלים, רח' ברוך דובדבני 36, ירושלים

עוד לא אבד התקנה בַּת שָׁמַי להיות עם ה' אֶרֶץ צִיּוֹן! בירח

תשרי התשפ"ד

ההתקנתנו שנות אלפים כפשי בארצנו ירושלים ננצח!

←
"אנחנו עומדים
לצד ישראל.
לישראל אין רק
את הזכות להגיב,
אלא במקרה
הזה חובה עליה
להגיב להתקפה
המרושעת הזאת".
נשיא ארצות
הברית ג'ו ביידן
בנאום התמיכה
בישראל

צילום:
Jonathan Ernst
ריטרס

הסתפק רק באמירות. מטוסים עם אמצעי לחימה רבים נחתו בישראל, כולל כלי נשק ששמורים לשימוש בלחימה רב-זירתית. כמו כן העביר צבא ארצות הברית את נושאת המטוסים ג'רלד פורד למזרח הים התיכון, וחזק את הנוכחות של מטוסי הקרב שלו שיעמדו הכן לצורך התערבות. סביר להניח שהתערבות שכזאת לא תבוא, אבל המסר הובן. מי שחשב שבגלל המתרחשות בין ממשל ביידן לממשלת נתניהו תזנח ארצות הברית את ישראל בעת מצוקה - טעה ובגדול. הגיבוי האמריקני הגורף כולל גם סיוע בסוגיית החטופים. לישראל הוזעקו נציגים בכירים מהיחידה לשחרור חטופים של מחלקת המדינה האמריקנית, וכן בכירים באחת מיחידות העילית של צבא ארצות הברית שהיו מעורבים באירועים שונים של שחרור חטופים ברחבי העולם, כדי שיתרמו מניסיונם בדרכים לשחרור בני ערובה בכוח. יקי דיין, לשעבר הקונסול הכללי של ישראל בלוס אנג'לס, הגדיר את נאומו של הנשיא ביידן לא פחות ממכונן. "זה הנאום הכי חזק שנשיא אמריקאי נשא אי פעם, והוא כלל לא רק גיבוי חסר תקדים ומעצורים אלא גם רגש ומחויבות. ביידן אמר 'ארצות הברית נותנת גיבוי מלא'. הוא לא דיבר על ריסון בתגובה, הוא לא דיבר על מחשבות אם להיענות לבקשת ישראל לסיוע. הסיוע הצבאי כבר נמצא בחלקו בישראל והיתר בדרך. הוא גם שלח נושאת מטוסים כדי להבהיר עד כמה הוא עומד מאחורי ישראל"

צילום: אדוויניו למאר
יקי דיין, לשעבר הקונסול הכללי של ישראל בלוס אנג'לס, הגדיר את נאומו של הנשיא ביידן לא פחות ממכונן. "זה הנאום הכי חזק שנשיא אמריקאי נשא אי פעם, והוא כלל לא רק גיבוי חסר תקדים ומעצורים אלא גם רגש ומחויבות. ביידן אמר 'ארצות הברית נותנת גיבוי מלא'. הוא לא דיבר על ריסון בתגובה, הוא לא דיבר על מחשבות אם להיענות לבקשת ישראל לסיוע. הסיוע הצבאי כבר נמצא בחלקו בישראל והיתר בדרך. הוא גם שלח נושאת מטוסים כדי להבהיר עד כמה הוא עומד מאחורי ישראל"

חיבוק עולמי

הממשל האמריקני נתן גיבוי מוחלט לישראל, הנשיא ביידן נאם נאום מכונן, מדינות באירופה סגרו את הברז לפלשתינים ורבות ברחבי העולם יצאו לרחובות כדי להביע אהדה ותמיכה בישראל בשעתה הקשה ← מתקפת הטרור הרצחנית של החמאס הובילה לגל הזדהות יוצא דופן עם ישראל ומתן גב רחב למלחמה בעזה. אומנם לעת נדיר המאפשר לה לפעול כמעט באין מפריע, אבל גם בישראל מבינים כי זמנו קצוב

אזרחיה, כדי להגן על עצמה וכדי להגיב למתקפה זו. לישראל אין רק את הזכות להגיב, אלא במקרה הזה חובה עליה להגיב להתקפה המרושעת הזאת". זהו נאומו השני של ביידן בנושא זה, לצד שלוש שיחות טלפון עם ראש הממשלה נתניהו במהלך הימים האחרונים, והנשיא האמריקני לא

והן תלויות בין שמיים לארץ. את חמאס השווה לדאע"ש ואמר: "המתקפה הזאת מעלה זיכרונות כואבים ואת הצלקות שהותירו אלפי שנות אנטישמיות וניסיון לרצח העם היהודי. לפיכך, ברגע זה עלינו להיות ברורים וחדים: אנחנו עומדים לצד ישראל. אנחנו נוודא שלישראל יש מה שדרוש כדי לדאוג לביטחון

ניצן קידר
ביום שלישי השבוע, בשעות הערב המאוחרות שעון ישראל, התייצב באחד מחדרי הבית הלבן נשיא ארצות הברית ג'ו ביידן והשמיע את אחד הנאומים הפרו-ישראליים ביותר שנשא אי פעם מנהיג אמריקני. לרגעים מסוימים, לפי ההתרגשות של הדובר והתחושה שהוא מעורב רגשית, היה נדמה שמדובר בכלל בנואם מישראל. ארבעה ימים אחרי הטבח המזעזע שביצע חמאס באזרחים ובחיילים, אשר הוביל לפתיחת המלחמה, סימן ג'ו ביידן קו שונה לגמרי מהתנהלות ממשלו בשנה האחרונה. "יש רגעים בחיינו שהרוע הטהור משוחרר אל העולם. עם ישראל חווה רגע כזה בסוף השבוע שעבר. הוא חש את ידיו נוטפות הדם של ארגון הטרור חמאס - ארגון שהמטרה המוצהרת של קיומו היא להרוג יהודים. זה היה מעשה של רשע מוחלט. יותר מאלף אזרחים נטבחו בישראל - לא רק נהרגו, הם נטבחו. לפחות 14 מהם הם אזרחים אמריקאים. יש דיווחים הופכי קרביים על רצח תינוקות, משפחות שלמות נקטלו. אלפי פצועים נותרו חיים אך נושאים עמם את הפציעות והזכרונות של הטרומה הקשה", אמר ביידן והזכיר שיש גם משפחות שאין להן מושג מה עלה בגורל יקיריהן

משרד הכלכלה והתעשייה

משרד הכלכלה והתעשייה עובד בשבילכם/ בחירות כמו בשגרה

בעלי עסקים, תעשיינים, יבואנים,
קמעונאים ויצואנים

יש לכם/ן בעיה?
קושי?
צריכים סיוע?
פנו אלינו!

פניה באמצעות
מוקד החירות לעסקים ולתעשייה:

*6150

פעיל 24/7

פניה ישירה בתיבת דוא"ל:

סוגיות סחר חוץ: ForeignTrade@economy.gov.il

סוגיות מזון: Food@economy.gov.il

סוגיות תעשייה: Industry@economy.gov.il

סוגיות הנוגעות לעסקים קטנים ובינוניים:

Business@economy.gov.il

לקבלת מידע נוסף

במגוון נושאים, ניתן להיכנס לאתר המשרד:

Economy.gov.il

ולרשתות החברתיות של משרד הכלכלה והתעשייה

בס"ד

עזר מציון איתכם בעורף

מרגישים
לחץ? פחד?
חרדה?
חייגו עכשיו:
1800-808-100

קו
הכוונה
מקצועי
מיוחד

- שינוע תרופות
- חיוניות לחולים
- הסעת חולים וקשישים
- לבתי קרובים וכו'
- נסיעות לבתי חולים
- ולטיפולים רפואיים

חייגו עכשיו:
073-247-77-77

מוקד
מתנדבים
לשעת
חירום

- הסעות
- שינוע מזון ותרופות
- הפגת בדידות
- ייעוץ לבני משפחה של חולי דמוגיה
- תמיכה ע"י עו"ס ואנשי מקצוע

חייגו עכשיו:
1800-80-2030
מענה בשעות 8:00-20:00

קו חירום
ייעודי
לבני הגיל
השלישי

- במרכז הארצי -
רח' הרב רבינוב 5 בני ברק
ובסניפי 'עזר מציון'
ברחבי הארץ

חייגו עכשיו:
03-6144500

השאלת
ציוד
רפואי

← העולם, שעסק לאורך שנים בסבל הפלשתיני בעזה, שינה ממנהגו ומאפשר לישראל להגן על עצמה. תקיפת ישראל בעזה

צילום: עבד רחים קאטיב, צילאש 90

האזרחית: בפריז, בלונדון, בניו יורק ובערים נוספות ברחבי העולם התכנסו רבבות למפגני תמיכה והזדהות עם ישראל. אתרים חשובים כמו שער הניצחון בפריז, שער ברנדבורג בברלין, בניין הנציבות האירופית בבריסל ובית האופרה בסידני הוארו בצבעי דגל ישראל.

דיפלומטיה מסביב לשעון
ישראל פועלת גם באופן אקטיבי כדי לחזק את הגב הרחב שהיא זוכה לו בימים אלה במלחמתה בחמאס: שגרירי ישראל ברחבי העולם מציגים את התמונות כדי ליצור בשיח הבינלאומי את ההבנה שהטרור שולט בעזה ולכן יש לפעול באופן תקיף במיוחד למיגורו. ראש הממשלה ונשיא המדינה מקיימים מדי יום שיחות עם מנהיגים מרחבי העולם, ושר החוץ ומשרדו פועלים גם הם כל העת. יוזמות הסברה, פרטיות בעיקר, מנפקות לא מעט חומרים שמנציחים את הזוועות בשיח הציבורי ולא נותנים להן לרדת מסדר היום. העולם, שעסק שנים בסבל הפלשתיני בעזה, מקבל מסרים אחרים ומתייחס אליהם כעת בכובד ראש.

בירושלים היו רוצים לראות את הגיבוי הזה גם אם יגיעו תמונות קשות של הרס מעזה - דבר שחמאס התמחה בו לאורך השנים. השאלה הגדולה היא עד היכן יינתן הגיבוי. בשלב הזה, כשהכול עוד טרי, הגיבוי מוצק ונרחב. מדינות בודדות מפנות את גבן לישראל, ביניהן רוסיה, שגינתה את הטבח ברפיון והוסיפה כי יש לבחון את המצוקות והנסיבות שהביאו את חמאס לעשות מעשה כזה - התבטאות שקוממה את המערכת המדינית בישראל.

כל עוד האמריקנים הם שמובילים את הקו וימשיכו להשמיע הצהרות כמו אלה שמשמיע ביידן ולתמוך בישראל באופן מוחלט, ישראל תוכל לפעול כמעט באין מפריע ברצועת עזה - גם אם הדבר יימשך חודשים ארוכים. השאלה שנותרה פתוחה היא מה יעשה ביידן כשהאגף הפרו־פלשתיני במפלגתו - שכבר עכשיו מחמיץ פנים לנוכח הגיבוי הבלתי מסווג שנתן לישראל - יתחיל להפעיל עליו לחצים. בינתיים ישראל מקבלת מרחב פעולה וגיבוי נדיר מהזירה הבינלאומית, ועליה לנצל כל רגע כדי להיפרע מחמאס על מעשי הזוועה שלו - לא רק במתקפה הנוכחית אלא לאורך כל שנות קיומו ושלטונו ברצועת עזה. ■

אהרון דיוויד מילר, עמית מחקר בכיר בקרן קרני לשלום בינלאומי ומומחה למדיניות החוץ של ארצות הברית: "ממשל ביידן כבר הביא בחשבון את האפשרות שמה שאנו צפויים לראות בעזה יחרוג מכל מה שהישראלים עשו בעבר. הממשל נמצא כאן במצב שאין לו כמעט אפשרות שלא לתמוך בישראל. הסיפורים והתמונות שמשודרים בתקשורת הבינלאומית ומראים את עוצמת האכזריות נוגעים גם בנשיא עצמו. אזרחים אמריקנים נרצחו על ידי חמאס ויש בידינו גם עשרות בני ערובה אמריקניים"

אך התשלומים לא יוקפאו. מי שלחץ לקבל החלטה ברוח זו הוא שר החוץ האירופי ג'וזף בורל, שידוע גם הוא בתמיכה עקבית בפלשתינים ובעבר גם הביע עמדות אנטי־ישראליות. למהלך של הקפאת הסיוע ממדינות אירופה עלולה להיות השפעה מכרעת, משום שמדינות האיחוד הן התורמות הגדולות ביותר לפלשתינים.

יחד עם זאת במדינות השונות ניתן גיבוי מוחלט לישראל. ראש הממשלה הבריטי, רישי סונאק, הגיע לבית כנסת בצפון לונדון כדי להשתתף בתפילה למען ישראל. "באתי לכאן לעמוד איתכם בשעה זו, שעה של צער כבד, כשאנחנו אבלים על קורבנות טרור מתועב", אמר סונאק למשתתפי התפילה. "זו תפילה ייחודית וכבוד לי לעמוד יחד איתכם בשעה זו, כשאנחנו חושבים על בני הערובה ועל החברים ובני המשפחה שנאלצים להיסגר במקלטים או מסכנים את חייהם בחזית הלחימה. חמאס אינו סתם ארגון חמוש או קבוצה של לוחמי חופש. מדובר בארגון טרור שעושה מעשים ברבריים ורוצח אנשים בפסטיבל. הם רצחו, טבחו, חטפו ואנסו. אפילו ניצולי שואה נחטפו על ידיהם. למי שמדבר על איזון - אין כאן שום מקום לאון. אני עומד לצד ישראל", הצהיר וחתם במילים: "עם ישראל חי". גם מנהיגים אחרים עשו מחוות והביעו תמיכה במאבק הישראלי בחמאס. לא פחות חשובה הייתה התמיכה

עוד טרור ושפיכות דמים". מדינות אירופה, שנוהגות באופן תדיר לבחור בצד הפלשתיני, הבינו שהפעם יהיה קשה לבחור בו. המראות מעוטף עזה ששודרו בכל רחבי העולם, ואולפני הטלוויזיה באירופה שרבים מהם עוינים את ישראל וכעת הפכו ברגע אחד את עורם - סייעו לתהליך הזה.

צעד מיידי של חלק מהמדינות היה להודיע כי הן בוחנות מחדש את הסיוע לפלשתינים מחשש שהכסף מגיע באופן עקיף לארגוני טרור. שר החוץ האוסטרי פרסם כי הממשל בווינה החליט לעצור לאלתר כל סיוע שניתן לפלשתינים. "אירועי הטרור מחרידים כל כך, שברור שאי אפשר להמשיך כרגיל ולא לחשוב מחדש למי מגיע הכסף", אמר. סוכנות הפיתוח של גרמניה הודיעה גם כן על הקפאת כספי הסיוע לפלשתינים ועל בחינה מחדשת של הסיוע הכלכלי כולו. כריסטיאן לינדנר, שר האוצר של גרמניה, תהה: "עד מתי גרמניה צריכה להמשיך להעביר כספים לפלשתינים כשיוצא משם טרור כה מזעזע? אי אפשר לשתוק וצריך לעשות מעשים". האיחוד האירופי הודיע גם הוא על הקפאת כל תוכניות הסיוע לפלשתינים בתגובה למתקפת הטרור הרצחנית, אך חזר בו עקב התנגדותן של ספרד, פורטוגל, לוקסמבורג ואירלנד - מדינות שמזוהות עם תמיכה בפלשתינים. לאחר מכן פורסמה הודעה כי הסיוע אכן ייבחן מחדש

הודמנות להראות שהוא מאוד פרו־ישראלי".

אירופה בוחנת הקפאת סיוע לפלשתינים

ומי שהופתע מתמיכתה של ארצות הברית קיבל הפתעה גדולה אפילו יותר ממדינות אירופה. בהודעה משותפת שפרסמו השבוע נשיא ארצות הברית ג'ו ביידן, נשיא צרפת עמנואל מקרון, קנצלר גרמניה אולף שולץ, ראש ממשלת איטליה ג'ורג'ה מלוני וראש ממשלת בריטניה רישי סונאק הם הביעו את תמיכתם "הבלתי ניתנת לערעור בישראל". במקביל גינו את מה שהגדירו "מעשי הטרור המחרידים של חמאס". המנהיגים גם התחייבו לסייע לישראל כדי שיהיו לה כל היכולות להגן על עצמה. בהודעתם נכתב: "אנו מבהירים כי לפעולות הטרור של חמאס אין הצדקה, אין לגיטימציה, ויש לגנותן באופן גורף. העולם צפה באימה איך מחבלי חמאס טובחים במשפחות בבתייהן, שוחטים יותר מ־200 צעירים שנהגים מפסטיבל מוזיקה, וחוטפים קשישות, ילדים ומשפחות שלמות, המוחזקים כעת כבני ערובה. כולנו מכירים בשאיפות הלגיטימיות של העם הפלשתיני, אך אל תטעו: חמאס אינו מייצג את השאיפות הללו, והוא אינו מציע דבר לעם הפלשתיני מלבד

על מחשבות אם להיענות לבקשת ישראל לסיוע. הסיוע הצבאי כבר נמצא בחלקו בישראל והיתר בדרך. הוא גם שלח נושאת מטוסים כדי להבהיר עד כמה הוא עומד מאחורי ישראל. אפילו בקונגרס, שבו לא מסכימים על שום דבר מרוב פילוג, יש הסכמה על תמיכה בישראל בעת הזאת וזה פשוט מדהים".

דיין הסביר שהתמיכה הזאת חשובה לישראל לא רק למערכה הנוכחית. "אנחנו רואים נשק אמריקאי שמגיע לפה בלי הגבלה ובלי מגבלות וזה חשוב מאוד, כי מחסני החירום האמריקניים כאן די התדלדלו בגלל המלחמה באוקראינה. אומנם לא נראה אמריקנים נלחמים כאן איתנו, אלא אם תהיה מערכה הרבה יותר גדולה שגם מדינות אחרות מעורבות בה. אבל לאמריקנים יש כאן אינטרסים רבים ויש להם חטופים בעזה והם מעורבים בעניין הזה באופן עמוק", הוסיף.

אהרון דיוויד מילר, עמית מחקר בכיר בקרן קרני לשלום בינלאומי המתמחה במדיניות החוץ של ארצות הברית ולשעבר בכיר במחלקת המדינה האמריקנית, לא הופתע מההתגובה האמריקנית, ולדעתו הגיבוי הוא לא רק אמיתי אלא גם מוחלט, וייתן לישראל מרחב פעולה גדול מאוד בעזה. "ממשל ביידן כבר הביא בחשבון את האפשרות שמה שאנו צפויים לראות בעזה יחרוג מכל מה שהישראלים עשו בעבר. כשמסתכלים על הצהרות הנשיא ביידן ועל ההתבטאויות הפומביות שלו בעקבות הפגיעה, אפשר לשים לב שלא הייתה שם קריאה לאיפוק, לא הייתה קריאה להרגעת הרוחות או לקיום שיח בין הצדדים", אומר מילר ומדגיש כי "הממשל נמצא כאן במצב שאין לו כמעט אפשרות שלא לתמוך בישראל. הסיפורים והתמונות שמשודרים בתקשורת הבינלאומית ומראים את עוצמת האכזריות נוגעים גם בנשיא עצמו. אזרחים אמריקנים נרצחו על ידי חמאס, ויש בידינו גם עשרות בני ערובה אמריקניים".

ויש גם את העניין האישי של ג'ו ביידן: "לכל הדברים צריך להוסיף את דמותו של הנשיא. זו דמות שרחוקה מאוד מימי ברק אובמה, ואפשר להקביל אותו יותר לביל קלינטון. למרות שמדובר בדורות שונים, לביידן וקלינטון יש דעות דומות בנוגע לישראל. הם אוהבים את ישראל והם תומכים בביטחון ישראל באופן עמוק. כשנשיא כזה רואה את המתקפה הקשה הוא לא יכול להישאר אדיש. אוסיף שהוא נמצא גם במערכת בחירות, וזו

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר מוסדות תורניים

קול קורא להגשת בקשות סיוע כלכלי לעידוד לומדי תורה נזקקים לשנת 2024

משרד החינוך מתכבד להודיע כי לומדי תורה יכולים להגיש בקשות לסיוע לפי החוק לסיוע כלכלי לעידוד לומדי תורה וסטודנטים נזקקים התשע"ז-2017, (להלן-החוק) לשנת התקציב 2024.

להלן עיקרי תנאי הזכאות לסיוע ללומדי תורה נזקקים לפי החוק:

- לומד תורה הינו בעל אזרחות ישראלית או תושב ישראל (לרבות תושב המחזיק דרכון זר), הורה לשלושה ילדים קטינים לפחות, אשר מדווח כנדרש כלומר יום שלם או שני חצאי יום בכולל/ים הנתמך/ים בעבור לימודיו על ידי המשרד.
- ההכנסות המשותפות של לומד התורה, אשתו וילדיו הקטינים (למעט המלגה מהכולל) אינן עולות על 14,400 ₪ בכל השנה (לעניין זה, כל מרכיבי השכר נלקחים בחשבון - שכר ברוטו). כל תשלום מהביטוח הלאומי נלקח בחשבון בחישוב ההכנסות המשותפות, למעט קצבת ילדים וקצבת נכות עבור ילד.
- אין בבעלותם נדל"ן לאחר 1.1.2023 - מלבד דירת מגורים אחת.
- לומד תורה זכאי לסיוע כלכלי אף אם בבעלותו, בבעלות בת זוגו או ילדיו עד גיל 18, רכב מנועי אשר שווייו אינו עולה על 25,000 ₪, או אם נוהגים ברכב כגון זה מנהג בעלים (או ברכב אף אם שווייו עולה על 25,000 ₪ המשמש לצרכים רפואיים של לומד התורה או קרוב משפחתו, לפני תנאי החוק, באישור האגף). שווי הרכב ייקבע לפי מחירון "לוי יצחק" כפי שיפורסם בחודש ינואר 2024.
- סכום הסיוע לזכאים לא יעלה על 1,040 ₪ לחודש, במהלך שנת זכאות.

תקופת הזכאות לסיוע

לפי החוק לומדי התורה העומדים בכל תנאי הזכאות יהיו זכאים לסיוע במשך 5 שנים מלאות (60 חודשים).
התקופות שבהן התקבלו מלגות לפי החלטות ממשלה קודמות בשנים 2011-2016, ולפי החוק החל משנת 2017, יימנו בכלל 60 החודשים.
למען הסר ספק, לומדי תורה שקיבלו סיוע במשך 5 שנים, מכח החוק, לא יהיו זכאים להמשיך קבלת סיוע.

ניתן לעיין בנוסח החוק ובתנאי הזכאות, באתר האגף בכתובת: www.education.gov.il/mt
ניתן להגיש את טופס הבקשה לשנת 2024 והמסמכים הנדרשים, באמצעות טופס מקוון בלבד.

- טופס זה מאפשר לכם להזין במחשב, באמצעות האינטרנט, את הפרטים המבוקשים, לצרף את המסמכים הנדרשים ובסיום ההזנה יש לשלוח אותו באופן מקוון. את הכניסה לטופס המקוון ניתן למצוא בלינק: <https://kohelet.edu.gov.il>
- באפשרותכם לקבל תמיכה טכנית בהגשת הטופס המקוון, ע"י יצירת קשר עם נציגי שירות באמצעות דואר אלקטרוני: kohelethelp@education.gov.il - יש לפרט במייל את סיבת הפנייה ואת פרטי המבקש (שם, ת"ז, טל' נייד).

עמדת שרות עצמי

- האגף מעמיד לרשות המבקשים שאין להם נגישות למחשב, עמדת שרות עצמי בה יהיה ניתן להגיש בקשה
- הפעילות בעמדה תתאפשר בזמני שעות קבלת הקהל הקבועים של האגף.
- על המבקש להגיע עם תעודת זהות שלו, מכשיר טלפון נייד וכל המסמכים הנדרשים לצורך הגשת הבקשה.

ד. **מועד הגשת הבקשות:** הגשת הבקשות באמצעות טופס המקוון תתאפשר החל מיום כ"ג בתשרי התשפ"ד - 8/10/2023

יש לסיים את שליחת הטופס המקוון, עד יום י"ז בכסלו התשפ"ד - 30/11/2023 בשעה 23:59.
לאחר מועד זה, תיסגר האפשרות להגיש בקשה לסיוע לשנת 2024. באחריות כל לומד תורה, הרוצה עצמו זכאי לסיוע, לדאוג להגיש טופס בקשה לסיוע במועד.
לתשומת לב המבקשים, רק אחת לשנה ניתן להגיש בקשה לסיוע. בקשות שלא ישלחו עד המועד האמור יידחו, ולא ניתן יהיה להגיש בקשה במועד אחר ולקבל סיוע ללומדי תורה בכל שנת 2024, עד לפרסום מועד נוסף להגשת בקשות לקראת שנת 2025.
הבקשות לסיוע יובאו להחלטת ועדת הסיוע הכלכלי ללומדי תורה במשרדנו. הוועדה תבחן את זכאות המבקשים ותאשר את הזכאות לסיוע ואת סכום הסיוע החל מחודש ינואר 2024, בהתחשב במספר הזכאים, ובתקציב שיוקצה לקרן הסיוע.

כתובתנו: משרד החינוך - אגף בכיר מוסדות תורניים, רח' בית הדפוס 20 ירושלים, קומה 9. מיקוד 9548323
טל' 073-3935200 (שלוחה 3), זמני מענה טלפוני בימים: א', ד', ה': 10.00-12.00, יום ב': 13.00-15.00
זמני קבלת קהל בימים: א', ד', ה': 13.30-14.30, יום ב': 12.00-10.00
כתובת אתר המשרד: www.education.gov.il/mt | כתובת אתר ממשל זמין: www.gov.il

מאוחדת איתכם גם בחירום

**לקוחות מאוחדת,
גם בימים קשים אלו,
אנו עושים הכל על מנת להמשיך
להעניק לכם שירות רפואי ומקצועי
מכל מקום ובכל זמן**

**מוקד תמיכה
וסיוע נפשי 24/7**
מאויש על ידי עובדים
סוציאליים ופסיכולוגים
במוקד *3833 שלוחה 8

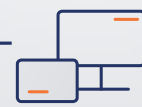
שירותי רפואה מרחוק
שיחות וידאו או טלפון עם
הרופאים והרופאות שלכם
באתר ובשישומון

מוקד היריון ולידה
אחיות ומיילדות זמינות
עבורכן במוקד *3833
שלוחה 4

**תרופות במשלוח
חינם לכל הארץ**
באתר מאוחדת
פארם ובשישומון*

מיון היברידי
שירותי רפואה
גם בשעות הלילה
ללא צורך להגיע למיון

שנדע ימים שקטים ובטוחים יותר!

מאוחדת
רמה אחרת

*3833

*זיכוי דמי המשלוח יתבצע לאחר החיוב *בהתאם למדיניות המשלוחים

←
"המידות הטובות
שלו השתקפו
אצל פקודיו
בנח"ל". מפקד
חטיבת הנח"ל,
אלוף משנה יוני
שטיינברג הי"ד

צילום: באדיבות
המשפחה

רוח המפקדים

יוסף ארנפלד

בשבת האחרונה שהה תת־אלוף רומן גופמן, מפקד מרכז האימונים בצאלים ולשעבר מפקד אוגדת הבשן וחטיבה 7, בחיק משפחתו באשדוד. בשעות הבוקר המוקדמות, עם קבלת הדיווחים הראשונים על המתקפה בדרום, הוא יצא מביתו ונהג דרומה, אל עבר גזרת אוגדת עזה. כשהגיע סמוך לשדרות, הוא נתקל במארב של מחבלי חמאס. גופמן לא היסס, חתר למגע, ניהל עימם קרב יריות וחיסל חלק מהם. במהלך הלחימה הוא נפצע קשה בגפיים, הובהל לבית החולים וכעת הוא מתאושש לאחר סדרת ניתוחים.

גופמן הוא לא הקצין הבכיר היחיד שמצא את דרכו אל שדה הקרב ונלחם כאחד החיילים, מבלי שהוא נושא כל תפקיד רשמי במערך המלחמתי. הכאוס הגדול ששרר בשעות הראשונות של המלחמה הוביל אל לב המערכה קצינים בעלי דרגות בכירות בצבא. חלקם במסגרת התפקיד שהם נושאים, וחלקם פשוט לא יכלו

מפקדים וקצינים בכירים ירדו אל לב הקרבות בעוטף עזה, חלקם גם בלי שנקראו לכך, התייצבו בשורה הראשונה של קו האש, חילצו אזרחים ואף שילמו על כך בחייהם. בכך המשיכו את האתוס הצה"לי רב השנים של המפקדים ההולכים בראש המחנה

להישאר בבית. הם הביאו בחשבון את האפשרות שייפצעו או ייפלו בקרב, ובכך הניחו נדבך נוסף באתוס הצבאי שלפיו המפקדים ההולכים בראש ולעיתים אף משלמים על כך בחייהם.

בעקבות משה רבנו
ודוד המלך

מסתבר שהתופעה קיימת בעם

היהודי מאז ומעולם. כך מזכיר אלידע בר־שואל, איש ידיעת הארץ, מורה דרך ותיק ומחבר ספרי עיון. "הרוח של המובילים לא השתנתה, וכנראה גם לא תשתנה", הוא קובע. "משה רבנו היה הראשון. עמלק מגיע, הוא הולך לשדה הקרב. הוא מורה ליהושע לבחור לוחמים, בזמן שהוא עצמו עולה על ראש הגבעה ומטה האלוקים בידיו. הוא לא יושב עם פרשנים במטה. הוא היה יכול למות מחץ שיירה לעברו. כך

דני שטיינברג, אביו
של אלוף משנה יוני
שטיינברג הי"ד:

"זה שהוא קם והלך
במצב כזה – לא
היה לנו ספק שכך
ינהג. אבל יש דברים
שלא ידענו עליו ורק
עכשיו מתחילים
להתגלות. הוא היה
כל כך צנוע ומיעט
לספר. רק היום נודע
לנו שכשיוני היה
סמל בחברון הוא
קיבל כדור בקסדה,
ולא סיפר על כך לאף
אחד. כשהוא היה
מפקד חטיבת בנימין,
הוא הותקף על ידי
מחבל עם בקבוקי
תבערה וחיסל אותו"

גם אהוד בן־גרא ודוד המלך". את התופעה במלחמה הנוכחית מכיר בר־שואל היטב ומקרוב. רב סרן מוטי שמיר הי"ד בן ה־29, שכנו ליישוב חוות יאיר, בדיוק סיים תפקיד מ"פ בגולני והיה בתחילת שנת לימודים. עם קבלת הדיווחים הראשונים בשעת בוקר מוקדמת של שמחת תורה, הוא יצא מבית הכנסת, עלה על מדים ואסף לרכב שכן נוסף, מג"ד בתפקידו. בדרך העלה לרכבו עוד שני חברים מסיירת מטכ"ל. בכניסה לקיבוץ רעים הוא נקלע למארב של מחבלים ונפל בקרב. "הוא היה בלימודים, ללא שום תפקיד. הוא רץ לעזור לכוחות. בקרב שבו נפל חיסלו שישה מחבלים". לדבריו, התנהגות זו היא פרי החינוך שקיבלו החיילים הללו, "כמו במקרה שבו נפלו מח"ט הבקעה אלוף משנה אריק רגב הי"ד וקצין המבצעים של חטיבת הבקעה סרן גדי מנלה הי"ד, במהלך מרדף אחרי מחבלים באזור פצאל בשנת 1968, בתקופת שיכון הכות שאחרי מלחמת ששת הימים. זה לא היה התפקיד שלהם לרוץ

←
נפצע אנושות בצוק איתן
והתעקש לשוב לשורות צה"ל.
אלוף משנה רועי לוי הי"ד
מדליק משואה בהר הרצל

צילום: הדס פרוש פלאש 90

אלידע בר־שאול: "במקום שזה יפחיד את אותם מפקדים, זה רק מעצים אצלם את האחריות הציבורית. דווקא בשלב שיש אישה וילדים, האחריות הציבורית גדלה. לכן הם משאירים הכול מאחור, עולים על מדים ורצים לשדה הקרב. זאת לא פזיזות, אלא ערבות הדדית באקסטרים"

והוא אמר 'אם צריך - אעשה זאת. אם שואלים אותי אם אני רוצה - אני לא רוצה את זה כרגע. יגיע הזמן. כרגע אני רוצה להקדיש זמן למשפחה'. רבים בסביבתו לא הצליחו להבין איך הוא מוכן לפספס הזדמנות כזאת."

גיסו, שירי בלייכר, מחדד את הצניעות שאפיינה אותו. "יוני היה מגדולי המצביאים. הוא היה מדויק, יודע מה הוא רוצה. הוא לא חיפש כל הזמן איך להתקדם, אלא חיפש להשיג את המטרות למען עם ישראל בצורה הטובה יותר, והכול בענווה גדולה. רק בשבוע שעבר הוא היה אצלנו בסוכה. הבן שלי בן השנה וחצי ניגש אליו והתחיל לרקוד איתו. למרות מעמדו הבכיר כמח"ט הנח"ל, הוא הצטרף אליו לריקוד בפשטות ובשמחה."

נועם ארנון, דובר היישוב היהודי בחברון, מתאר את השפעתו הניכרת של שטיינברג על חיילי הנח"ל, ששירתו בחברון עד הימים האחרונים. "חיילי הנח"ל שהיו בחברון עלו לצפון. אבל מי שביקר בחברון בתקופה האחרונה וראה את חיילי הנח"ל, יכול היה לראות עליהם מי המפקד שלהם", הוא מעיד. "כזאת רצינות, כזאת אחווה, כזאת חילויות, כזאת אנושיות. עוברות אצלנו חטיבות רבות, אבל על חיילי הנח"ל האלה ראינו את הפנים של המפקד שלהם במידות הטובות שהשתקפו אצלם עד אחרון החיילים."

עם נפילתו של מפקד החטיבה, ספגה חטיבת הנח"ל אבדה כואבת נוספת: מפקד גדוד סיירת הנח"ל, סגן אלוף יהונתן צור (ברנש) הי"ד, בן 33 מקדומים, שנפל אף הוא בקרב עם מחבלי חמאס סמוך לכרם שלום. רעייתו, ראשית צור, סיפרה כי בעלה היה "בלתי מנוצח. איש גדול וחזק, איש אשכולות". בהודעת האבל שפורסמה בקדומים צוין כי "יהונתן, אהוב על כולם, גדל על אהבת העם והארץ וראה בתפקידו כמפקד שליחות לאומית לחיזוק העם היהודי בארצו". ■

שטיינברג עזב הכול ודהר אל שדה הקרב, לא הפתיעה את בני משפחתו. "זה שהוא קם והלך במצב כזה - לא היה לנו ספק שכך ינהג. אבל יש דברים שלא ידענו עליו ורק עכשיו מתחילים להתגלות. הוא היה כל כך צנוע ומיעט לספר. רק היום נודע לנו שכשיוני היה סמל בחברון הוא קיבל כדור בקסדה, ולא סיפר על כך לאף אחד. כשהוא היה מח"ט בנימין, הוא הותקף על ידי מחבל עם בקבוקי תבערה וחיסל אותו. כעת, במהלך השבעה, זאת הפעם הראשונה שבה שמענו את הדברים האלה."

"חיכיתי לכל טקס שהשתתף בו, כדי לשמוע אותו מדבר", מוסיף אביו לספר. "הוא היה מדבר כל כך יפה, כאשר הוא משלב ספרא וסייפא. לא רק דיבר צבאית, אלא שילב את ארץ ישראל, את התנ"ך והגמרא, אבל לא שכח את בן-גוריון ואת גלילי. הוא ידע לשלב את הדברים כל כך יפה, עם הרבה מתיקות. רק לאחרונה הוא דיבר בפני המשפחות השכולות באירוע 50 שנה למלחמת יום הכיפורים, בצורה כל כך מדויקת."

גם ההתקדמות שלו במדרג הפיקוד הצבאי, לא נעשתה משיקולי כבוד ויוקרה. "כשמח"ט הנח"ל שרון אסמן נפטר באופן פתאומי, שלושה ימים אחרי שנכנס לתפקיד לפני כשנתיים, פנו ליוני שייקח על עצמו את התפקיד. יוני בדיוק היה אחרי שנתיים שבהן כיהן כמח"ט בנימין וחווה שחיקה של המשפחה. הוא תכנן לצאת לשנתיים לימודים במכללה לביטחון לאומי. שאלו אותו אם הוא רוצה, והוא השיב בשלילה. לחצו עליו,

מול מחבלים הוא מפקד חטיבת הנח"ל, אלוף משנה יוני (יהונתן) שטיינברג הי"ד, תושב שומריה בן 43, שהיה בדרכו לסייע לפקודיו בחילופי אש שניהלו עם מחבלים, אך עוד לפני שהגיע לזירת האירוע, נתקל במחבלים ונפל במהלך חילופי אש סמוך לכרם שלום. "מיד כשהוא קיבל ידיעה על מתקפת המחבלים בשש וחצי בבוקר, כאשר גדס"ר נח"ל ממקום במחנה רעים יחד עם פלוגה נוספת של הנח"ל שהיה חסר לה מפקד, הוא עלה על מדים, אמר שלום למשפחה, לקח את הרכב ונסע דרומה", מתאר דני שטיינברג, אביו של יהונתן הי"ד, בשיחה עם 'בשבע'.

"מה בדיוק היה מאז, אנחנו לא יודעים", הוא מבהיר. "אנחנו רק שומעים קטעי דברים שאינם מבוססים מאנשי הצבא. קצינת הנפגעים של הנח"ל סיפרה לי שמצאו אותו כאשר ביד אחת שלו יש דסקית של מג"ד הגדס"ר 'ברנש' (יהונתן צור הי"ד שנפל בקרב, י.א.) וביד השנייה הייתה הכיפה שלו. עדיין לא ברור כיצד השניים נפגשו. כנראה שברנש הגיע לאזור לפניו, כי העובדה שמצאו את הדסקית של ברנש בידיים של יוני, אומרת שיוני הגיע אחריו לאותה זירת היתקלות. הוא ניסה למשוך את ברנש הצידה ולמנוע את חטיפתו. היה שם קרב יריות. קצין אחר סיפר לנו שאחד המג"דים עבר במקום, התקשר למפקד לאוגדה ועדכן אותו שהוא 'עם שטיינברג'. המג"ד כרגע נלחם ואנחנו מקווים שאחרי שתסתיים הלחימה, התמונה תתבהר עוד קצת."

העובדה שבעיצומו של החג,

המקרה הוא קבע כי זה מה שהופך את צה"ל לכפי שהוא היום במדינת ישראל."

יותר על קידום למען המשפחה

אלוף משנה רועי לוי הי"ד, מפקד היחידה הרב-ממדית, נהרג בקרב עם מחבלי חמאס בקיבוץ רעים שבועוטף עזה - שאליו הוקפצה היחידה בפיקודו. לוי (44), תושב שבי ציון, הוביל את צוותו בגבורה, ובאומץ חתר למגע ונכנס ראשון לקרב בקיבוץ רעים, שבמהלכו נפל. הקרב, שבו חוסלו כעשרה מחבלים, נועד להציל את תושבי הקיבוץ שהיו נצורים בביתם.

לוי, בוגר הישיבה התיכונית בבית אל, הפך בשנים האחרונות לאחד הסמלים הבולטים בצה"ל לנחישות ודבקות במטרה, ואחת התקוות הגדולות של הציונות הדתית להתברגות בצמרת המערכת הצבאית. בעבר פיקד על גדס"ר גולני במבצע צוק איתן ונפצע אנושות בקרב בסג'עיה, לאחר שטיל נ"ט פגע בבית מחבלים שאליו נכנס והמבנה קרס עליהם. לאחר שיקום ארון הוא התעקש לחזור לשירות קרבי, אך נתקל כמה פעמים בסירוב מפקדיו. הוא לא ויתר עד שניתן לו האישור, אז מונה למפקד יחידת אגוז. בשל כך אף נבחר על ידי הרמטכ"ל להדליק משואה ביום העצמאות ה־70 של מדינת ישראל.

קצין בכיר נוסף שנפל בשבת בקרב

אחרי המחבלים. בעיתונות של הימים ההם עלו שאלות אם זה היה הכרחי. הרמטכ"ל דאז חיים בר־לב ענה לאותן טענות מעל דפי העיתון ואמר כי התנהגות זו היא ביטוי לתכונה אנושית ורמה מוסרית, ולא פרי של שיקול תועלת או יישום של תורה לחימה הנלמדת בבתי הספר הצבאיים. מוטי שמיר רץ כדי להציל אנשים. לא הייתה לו שאלה. כך הוא חונך. זה המשפט שמופיע בקורס קצינים בבה"ד 1 - 'ממני תראו וכן תעשו'. אתה רואה את קודמך, וכך פועל."

כהמחשה נוספת לדבריו, מביא בר־שאול את סיפורו של סגן אוריאל פרץ הי"ד שנפל בלבנון. הוא מתאר כי בשבת שלפני נפילתו, הוא ישב עם חברו הטוב יוסי אדמוני ואמר לו "אני מרגיש שאני הולך למות בלבנון". "יוסי שאל אותי: 'אז למה אתה הולך?' ואוריאל ענה: 'מה זאת אומרת? אני חונקתי את הלוחמים שלי שהולכים. נקודה. אז אני אהיה שם כי יש לי תפקיד'. מרוב שהוא דיבר את זה, זה נהיה חלק ממנו. כך גם לגבי אותם מפקדים. במקום שזה יפחיד אותם, זה רק מעצים אצלם את האחריות הציבורית. דווקא בשלב שיש אישה וילדים, האחריות הציבורית גדלה. לכן הם משאירים הכול מאחור, עולים על מדים ורצים לשדה הקרב. זאת לא פזיזות, אלא ערבות הדדית באקסטרים."

"השאלה על המפקדים שרצים ראשונים תמיד הייתה ותמיד תהיה. כי זה לא שלא היו כיתות כוננות בקיבוץ רעים", הוא מציין. "אחרי נפילתו של סגן אלוף צביקה עופר הי"ד, מפקד סיירת חרוב, במהלך מרדף בבקעת הירדן בשנת 1968, הגיע המשורר נתן אלתרמן לבקר במקום, ואז התברר לו שלאותו מרדף היה שותף גם אלוף הפיקוד רחבעם זאבי הי"ד. אלתרמן כותב כי לא העלה על דעתו לשאול לפשר נוכחות שני הקצינים הבכירים במרדף שכזה, מבחינתו זה היה ברור מאליו. בדברים שכתב בעקבות

←
"אמרו לנו שצוות
אלחנן שינה
את מפת הקרב
בקיבוץ בארי".
קיבוץ בארי אחרי
הטבח

צילום: יוסי זמיר
פלאש 90

דביר עמר

"המכה היא נוראית, אבל אפילו בשעה הזאת חשוב לי לחזור ולהגיד שמה שקורה במדינת ישראל יותר חשוב מהכאב הפרטי שלנו. מאוד הייתי רוצה שילמדו את המורשת של אלחנן. אלו בני אדם שיודעים שצריכים אותם, אז הם פשוט טוחנים את המערכת כדי לקבל את האישור ונכנסים לתופת ולסכנה כדי להציל אנשים. מאוד הייתי רוצה שהנוער הנפלא שלנו יגדל על בסיס הדרך הזאת. כואב לי שהכדורים שפגעו באלחנן לא היו כמה סנטימטרים ימינה או שמאלה ממנו, אבל זו החלטה של הקב"ה". את הדברים הללו אומר הרב בני קלמנזון, נשיא ישיבת עתניאל, כשהוא מתאבל על בנו הגדול, אלחנן הי"ד, שנהרג במהלך הקרבות בקיבוץ בארי בעוטף עזה.

אלחנן היה כבר מבוגר לשירות מילואים, ובשל העובדה שהוא עובד בגוף מסווג של מערכת הביטחון שעוסק בתחומים הנוגעים לחו"ל, לא היה לו תפקיד פעיל בלחימה. אך הוא התעקש להתגייס ללחימה בשטח. "זה מה שכולם ציפו שהוא יעשה. הוא הפעיל את כל מי שהכיר אותו, כולל קצינים בכירים. הוא היה מקושר מאוד, ויחד עם בני מנחם ונכדי איתאל, שהיה לוחם ומפקד ביהל"ם, הם נסעו לאן שצריך מבחינתם".

"אלחנן היה בכל האירועים מר ביטחון, בקצונה, בלוחמה, בטרור ובהדרכה, בארגון יישובים וחמ"לים ובהגנת יישובים", מספר אביו ל'בשבע'. לדבריו, "את הניסיון הוא צבר עוד מהבית. אשתי פסיכולוגית ואני הייתי רב באזור מוכה טרור. נאלצנו שלא בטובתנו לנהל הרבה אירועים ולהיות מוקפצים בשבתות ובחגים כדי לעזור. הבן הגדול שלנו,

המשפחה הלוחמת

שלושה מבני משפחת קלמנזון מעתניאל יצאו בהתנדבות מלאה לחלץ את האזרחים הלכודים בקיבוץ בארי תחת אש המחבלים. האחים אלחנן ומנחם והאחיין איתאל הפכו ל"צוות אלחנן", כפי שכינה אותם צה"ל, והצילו כמאה בני אדם מהתופת, אך שילמו מחיר יקר: אלחנן, איש ביטחון בכיר ומנהיג נערץ, נפל בקרב

שהיה מאוד אחראי ומאורגן, הפך להיות יד ימיננו, האיש שנשאנו אליו את עינינו. לכן כשיש מלחמה, הוא היה חייב להיות שם".

השכול מכה שנית

אלחנן מצא באזור הקרבות ג'יפ ממוגן וציוד נטוש, והרבה כאוס. במציאות מורכבת זו הם חילצו יותר מ-100 תושבים, כאשר שלושת בני המשפחה נקראו בקשר "צוות אלחנן". הם נכנסו ויצאו, נכנסו ויצאו, כך במשך 14 וחצי שעות. "אזרחים רבים היו נצורים, זקנים, ילדים, וכך במשך שעות רבות הוא נכנס שוב ושוב אל התופת תוך כדי לחימה. בהתחלה כמה מהתושבים סירבו להאמין להם שהם יהודים, עד שהם שרו שירי שמחת תורה, שמע ישראל ה' אלוהינו ה' אחד, וזיהו את עצמם כיהודים דתיים

בצורה ששכנעה את המסתגרים. בכל חילוץ נכנסו לג'יפ של ארבעה מקומות כ-10-11 בני אדם. בשלב מסוים אלחנן נורה. מנחם, שגם הוא נפצע, חילץ אותו ביחד עם איתאל. הפציעה של מנחם הייתה קלה, של אלחנן הייתה אנושה, זהו", אומר הרב בדמעות. "איתאל הצליח לראות איך הרופאים מכסים את אלחנן בשמיכה". מי שהודיע לרב קלמנזון על הנורא מכולם בני משפחתו שהיו בקרבות. "הילדים שלי ראו והתקשרו אליי: אבא, סבא, אלחנן. מה עוד אפשר להגיד במקרה הזה?"

השכול הזה מצטרף לכאבים קודמים שהיו במשפחה. "קצינים בכירים שאנחנו מכירים יצאו לרגע מהלחימה כדי לדבר איתנו וחזרו לקרבות. הם אמרו שאלחנן, מנחם ואיתאל, 'צוות אלחנן', שינו את מפת הקרב בקיבוץ בארי. זה הסיפור האישי של הבן שלנו, שני אחים ונכד שירדו פשוט לעשות. די

צילום: אריאל זנדברג

הרב בני קלמנזון:
"מה שקורה
במדינת ישראל
יותר חשוב
מהכאב הפרטי
שלנו. מאוד הייתי
רוצה שילמדו
את המורשת של
אלחנן. אלו בני
אדם שיודעים
שצריכים אותם,
אז הם פשוט
טוחנים את
המערכת כדי
לקבל את האישור
ונכנסים לתופת
ולסכנה כדי
להציל אנשים.
מאוד הייתי רוצה
שהנוער הנפלא
שלנו יגדל על
בסיס הדרך הזאת"

היה ברור לנו שאלחנן ימצא את הדרך להגיע ללחימה.

"זה לא המפגש הראשון שלנו עם הטרור. פרט להיותנו תושבי עתניאל והר חברון ולכך שניהלנו המון אירועי טרור בכל האזור, יש לנו גם מפגש משפחתי טעון עם הטרור. אח של יוכי אשתי, הרב מיכי מרק הי"ד, נרצח, אשתו נפצעה וילדיו נפצעו בפיגוע שהיה כאן. הפיגוע ההוא בוצע על ידי משוחררי עסקת גלעד שליט ששוחררו בנחמדותה של ההנהגה בישראל. לא בקטע של כעס ואשמה, רק חשוב שאדגיש את זה: הם פעלו על פי מיטב הכרתם, אבל הם שגו וזה גרם כידוע להרבה קורבנות בנפש".

מה לדעתך צריך לעשות עכשיו?
"זה לא הזמן לביקורת. הכאב האישי שלנו הוא כמו שאומרים בהלכה בטל בשישים, בטל באלף. הסיפור האישי חשוב, ואולי הסיפור של אלחנן יחנך עוד אנשים לעזור בדבר הכי נפלא שעשה הקב"ה לעם היהודי בשלושת אלפים השנים האחרונות - מדינת ישראל. הייתי רוצה שיתאחדו, חשובים לי העם והמדינה יותר מאשר הגורל האישי".

ובכל זאת, הרב קלמנזון מבקש להפנות שתי קריאות: "קריאה אחת לממשלת ישראל: זהו, לבער את הנגע, אי אפשר להכיל את המפלצת הזאת שתגדל ותגדל, צריך להחריב אותה. כהיסטוריון שואה אני אומר שאנחנו עוסקים פה באנשים שעקרונותיהם ומעשיהם אינם שונים ממעשי הנאצים. אני נגד זילות השואה, אבל היה פה משהו שעבר את הגבול, צריך להרוג את המפלצת ולבער את הנגע.

"הקריאה השנייה שלי היא לציבור הדתי והתורני: ברור שחטפנו הרבה במערכות היחסים בין דתיים ללא דתיים, אבל אני יוצא במסר

עם ישראל חי

האגודה לתרבות הדיור מחזקת
את תושבי מדינת ישראל בימים מאתגרים
וקשים אלו ושולחת את ברכת
"חזקו ואמצו"
לחיילי צה"ל ולשאר כוחות הביטחון
הנלחמים למען העם והארץ

להצטרפות

*8484

WWW.TARBUT-HADIUR.GOV.IL

←
"בכל מקום אלחנן היה מר ביטחון,
היה ברור שהוא יגיע לעוטף עזה".
הרב בני קלמנזון עם הבן אלחנן
קלמנזון הי"ד

צילום: באדיבות ישיבת עתניאל

←
למתן אותן. גם אנחנו בתחילת
הדרך היינו קצת אגרסיביים
מדי, מהירים מדי, פחות מכבדים את
המטען של הצד השני במדינת ישראל.
אני דוס, יש לי את ההגנה שלי, אין לי
רגשי נחיתות לגבי מטענים של עגלות
אחרות. אני מאמין בעגלה שלי, אבל
קורא להתאחד. צריכים להתאחד. כולנו
בני אדם שרוצים לתקן את העולם
ולעשות אותו טוב. האויבים שלנו לא".

"לא לתקן את השגיאה זה פשע"

אלחנן קלמנזון הי"ד היה נשוי
לשלומית ואב לחמישה ילדים והתגורר
בעתניאל. "יש לו אישה נפלאה שנתנה לו
תמיד לרוץ. להיות מהראשונים זה תמיד
אנחנו. בגלל ריבוי האתגרים של אלחנן,
היינו שרים בצחוק 'משורה משחרר רק
המוות'. משפחה מאוד עליזה, צוחקים
על הכול, צוחקים על ביטחון. בשבעה
על הרב מיכי מרק הי"ד צחקנו ונוכחנו
בבדיחות מיכי, משפחה מלאה שמחה.
אנחנו גם משפחה שחלק גדול מילדיה
מעורים חזק במערכת הביטחון. הכול
באחלה ובכיפי, אחים שאהבו לטייל,
שכל הזמן צוחקים מהבדיחות שרצו
פה, אחים שלחמו ביחד ועם חוש הומור
פרוע ומטורף שלא יעלה על הדעת".

אלחנן קלמנזון למד בישיבה
התיכונית בנווה שמואל ואחר כך
בישיבת ההסדר בעתניאל. הוא שימש
כרכז ביטחון ויושב ראש מזכירות
היישוב עתניאל קדנציות אחדות. "שם
ביטחון וחיים של אנשים ועזרה, היה גם
הרבה פעמים חבר מזכירות ויושב ראש
מזכירות ביישוב. היה מנהיג צעיר, אדם
מאוד מאוד חכם ומאוד שפוי. לא רץ
לתפקידי הנהגה אבל פה באזור ביקשו
ממנו כל הזמן להנהיג, מאוד סמכו
עליו, הוא היה מאוד מרכזי. כשהתחיל
בתור רכו הביטחון של עתניאל הוא
הפך מהר מאוד להיות מומחה לאבטחת
יישובים. גם בזירה של המוסד הביטחוני
שבו עבד הוא עשה כל מיני מבצעים.
ממש לפני שנה השתתפנו ביום שבו
סיפרו לנו מה שיכלו לספר על פועלו.
חזרנו הביתה גאים בידיעה שבגנו עושה
דברים חשובים להגנה על העם היהודי.
היינו בהלם מהמעט שהיה אפשר לספר
להורים באותו טקס הוקרה".

מה התחושות שלך כלפי הנהגת
המדינה אחרי המחלל שקרה?
"אני יכול להגיד שאני לא מרגיש
צורך לסלוח, אין בי כעס. כולנו עושים
שגיאות. המדינה עשתה שגיאות רבות,
אבל אם היא לא תלמד מהן זו כבר לא

האחיין, איתיאל זמר הורוביץ: "לא רצינו להילחם או להיות גיבורים, רק להוציא את האזרחים בשלום מהתופת הזאת. אחרי כל חילוץ מהבתים הוצאנו את האזרחים מחוץ לטווח הסכנה בבארי. אחרי שהיינו מורידים אותם, היינו מביטים זה בזה, מספרים כמה אנחנו לא רוצים לחזור לתופת, אבל מבינים שאין ברירה. יש שם עוד אזרחים. אם אנחנו לא נוציא אותם, אף אחד אחר לא יעשה זאת"

אזרחים. אספנו כוחות ועשינו חילוץ עוד
פעם ועוד פעם מתוך הבנה שאין ברירה
וחייבים להציל את האזרחים".
בשלב מסוים הייתה גם היתקלות עם
המחבלים. "לפני הקרב האחרון הגענו
לשורת מבנים כדי לסרוק אם יש בהם
אזרחים והוקקו לחילוץ. לפתע זיהיתי
דמות חשודה, פתחתי ישר בנוהל מעצר
חשוד, וברגע שהבנתי שמדובר במחבל
פתחתי באש. מנחם ואלחנן הצטרפו
אליי להסתערות, אך המחבל בסופו של
דבר הצליח לברוח".

בתום ההיתקלות הזאת צוות אלחנן
המשיך בסריקת הבתים. באחד הבתים
אירע הנורא מכול. "עברנו בבתים,
ובבית האחרון הותקלנו ממחבל שירה
עלינו מתוך הבית. אנחנו היינו באזור
המזוה, והוא היה בחושך. השבנו מיד
באש, אך אלחנן נפל במקום. נתתי עוד
מכת אש, בזמן שמנחם, בעודו פצוע,
גרר את אלחנן החוצה. המחבל ברח
למסדרון בתוך הבית ונעלם. היינו במצב
מאוד בעייתי, אלחנן היה מחוסר הכרה
ולא ידענו מה מצבו, מנחם נפצע, והבנו
שצריך להוציא משם את אלחנן לטיפול.
הדרך היחידה שהייתה לנו לצאת
מהמצב הייתה שאני אשאיר עם אלחנן
ואדאג להגן עלינו מפני המחבל, ומנחם
ידאג למצוא כוח סיוע ופינוי".

"כדי שנוכל לפנות את אלחנן, אני
נשארת איתו לבד וחפייתי לכיוון
שהמחבל היה בו. כשמנחם חזר עם כוח
הסיוע כעבור כשתי דקות, פינונו את
אלחנן לרכב של כוח הסיוע שלקח אותו
לטיפול הרפואי. מנחם ואני חזרנו לרכב
שלנו והובלנו אותם לתאג"ד. בדרך, תוך

כדי שמנחם נוהג, בדקתי את הפציעה
שלו ושמתי לו חוסם עורקים ביד".

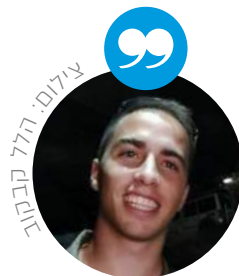
בזמן אמת לאיתיאל לא הייתה ידיעה
ברורה האם המחבל חוסל. "לא יודע
אם האש שהשבנו הרגה אותו או לא,
קיוויתי מאוד שכן. או שלפחות כוח אחר
נכנס אחריו לסיים את המלאכה לאחר
שעדכנו על הימצאות המחבל". איתיאל
קיבל את התשובה כעבור 48 שעות.
אז נודע לו כי אכן כוח הסיוע שבא
לחלץ את אלחנן חזר אל הבית ווידא את
חיסולו של המחבל.

"לקחנו בחשבון שלא נחזור"

איתיאל הוא כאמור אחיינם של אלחנן
ומנחם, אמו היא אחותם הגדולה. "בגלל
הקשר שלי לאלחנן, הוא הראשון שפניתי
אליו. הבנתי את המצב ושיש כאוס
מוחלט. אלחנן הוא ביטחוניסט ברמ"ח
איבריו ומומחה בהגנה על יישובים כנגד
טרור, והוא מנהיג מבטן ומלידה. לא
הייתי מוכן להיכנס לתוך התופת הזאת
אחרי כל בן אדם אחר. בכל האירוע הזה
הוא זה שהוביל את הצוות שלנו. היינו
כוח משפחתי שבפועל סופח צבאית
בתוך הכאוס הנורא. הלכנו אחריו.

"זאת זכות עצומה שהייתה לנו להציל
כל כך הרבה תושבים. הכוח שלנו חילץ
יותר ממאה בני אדם. היוזמה של אלחנן
לחלץ נבעה תעוזה, מנהיגות וגבורה שרק
יחיד סגולה כמוהו יכול להוביל בכאוס
המוחלט שהתרחש שם. זאת באמת
הייתה זכות גדולה להשתתף איתו כתף
אל כתף במבצע ההצלה שהוא הוביל".
איתיאל כואב מאוד את האובדן של
דודו האהוב, אך לא מתחרט על המעשה.
"רצינו להוציא את כל האזרחים וקיוונו
מאוד שגם אנחנו נחזור כולנו בריאים
ושלמים אל המשפחה. אבל הצורך
להציל את האזרחים מתופת האש הזאת
היה חשוב מספיק בשביל שנהיה מוכנים
לסכן את עצמנו שוב ושוב ולקחת
בחשבון שיתכן שאחד מאיתנו לא ישוב.
לא רצינו להילחם ובוודאי שלא דמיינו
שנחזור הביתה בלי הלוחם והמנהיג
והדוד האהוב אלחנן, ואיתו עוד הרבה
מעם ישראל שנפלו בקרבות. עשינו
את מה שהיינו צריכים וחייבים לעשות.
הייתה שם רוח התנדבות, יוזמה ותעוזה
שייתכן וצורבה בנו כחלק מעמנו. שאבנו
את האומץ מההבנה שבכאוס שהיה -
אם אנחנו לא נעשה את זה, ייתכן שאין
אף אחד אחר שיציל את האזרחים. לא
חלמתי שדוד שלי ייזכר כאחד מגיבורי
ישראל, אולי אפילו מהשורה הראשונה
שלם".

לסיום מבקש איתיאל להעביר מסר
ללוחמים שבקרב ולאזרחים שבבית:
"אנחנו באמצע מלחמה, תהיו חזקים,
אנחנו עם חזק. אנחנו סומכים עליכם.
תיקחו את סיפור הגבורה של אלחנן ואת
קידוש השם שהוא עשה, ותשאבו מזה
כוחות להיות גיבורים, לגבות את מחיר
דמם של אחינו מאותם ארורים. להחזיר
את הביטחון ולבנות ביתר עוז ועם כוחות
איתנים את הקיום והשליחות שלנו
בארץ ישראל". ■

צילום: הדל הכרוב

14 שעות של חילוץ ללא הפסקה

מי שלחם לצידו של אלחנן הי"ד הם
כאמור אחיו מנחם ואחינו איתיאל
זמר הורוביץ. איתיאל (23) הוא אברך
בישיבת עתניאל ובוגר יחידת יהל"ם.
"אני מרגיש בסדר, עוד מעכל את
התוצאות", משתף איתיאל בשיחה עם
ב'שבוע'. איתיאל מקריא בפניו הודעה
ששלח בשעה שבע בערב במוצאי
השבת, ובה הוא מציג לדודו אלחנן
הי"ד להצטרף אליו: "אם אתה יודע על
משהו שאני יכול להיות רלוונטי לעזור
בו תעדכן אותי, אני עם נשק ורכב".
אלחנן השיב לו: "אנחנו בעוטף מחלצים
אזרחים, יהל"ם גם פה". אלחנן ביקש
שאיתיאל יתקשר אליו כשהוא על מדים
ובדרך לעוטף, והוא יעדכן אותו לאן
להגיע. "גם כשלאחר מכן הוא אמר לי
לחלץ תחת אש. חשבתי שהם עוזרים
לאזרחים בפנינו מחוץ לאזור הלחימה,
משהו מנהלי".

מרגע ההגעה של איתיאל, הוא עסק

האגודה להתנדבות

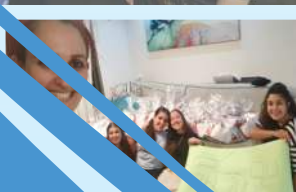
יוצרים שינוי בונים עתיד

האגודה להתנדבות מחבקת את עם ישראל ואנשי כוחות הביטחון
בימים קשים אלה

ומצדיעה לאלפי מתנדבי ומתנדבות האגודה להתנדבות
שנרתמו השבוע לחיזוק חוסנה של מדינת ישראל

**האגודה להתנדבות מודה למתנדבים, מחזקת את ידיהם ומתכוננת
לשבוע נוסף של עשייה משמעותית**

← 500 מתנדבים
ללא קטדות
ואפודי מגן,
מתנדבי זק"א
בפעולה

צילום: יוסי אלוני.
פלאש 90

הדס צורי

אחים לצרה

לצד ההתגייסות ההמונית למערך הלחימה במסגרת שירות המילואים, יהודים רבים וטובים מרחבי הארץ והעולם משאירים את המחלוקות מאחור ומציפים את המדינה בשלל מיזמי התנדבות לחיזוק חיילי צה"ל ותושבי הדרום. המיזמים מגוונים, החל מגיוס מזון, ביגוד וציוד לחימה לחיילי צה"ל, דרך הקמת חמ"ל לאיתור נעדרים ושידוכים בין תורמים לארגוני החסד וכלה בפתיחת מוקדי קשירת ציניות ירוקות לטובת הלוחמים

בתוך הטראומה הלאומית שכולנו חווים מאז שמחת תורה, מתגלה גם הכוח של עם ישראל, השמירה על קדושת החיים והרצון הבלתי נגמר להושיט יד ולסייע עד כמה שאפשר. מאות אלפי החיילים במילואים ובסדיר, הפצועים והמפונים מאזורי העוטף מחובקים על ידי המוני מתנדבים מכל המגזרים, המעוניינים לסייע במה שרק ניתן: אוכל, ציוד, כסף, תשמישי קדושה, תעסוקה לילדים ועוד ועוד. אין מי שנשאר אדיש. מיזמים של התנדבות וסיוע מכל סוג מציפים את הרשתות.

כבר במהלך שמחת תורה שמע הרב דוד אליה דרוק מפתח תקווה על המתחולל בדרום הארץ. "עדיין לא הבנו עד כמה האסון נוראי לעם ישראל", הוא אומר. במוצאי החג, כשהתגלו ממדי האסון, הרגיש שהוא קורס: "ישבתי וקראתי תהילים בבכי", הוא מעיד. "בבוקר, אחרי התפילה, הרגשתי צורך עצום להושיט יד, לעזור במה שאפשר. התקשרתי לחברי יעקב פרובר ולבן-דודי אבי הומינר, שיש לו ארגון חסד קטן בשם 'חברים לנתינה', ואמרתי להם שזה הזמן להרים יוזמה אורחית ולהתחיל לגייס ציוד לבתי חולים, לחיילים ולבטיסים".

אשת החסד מיירי ברבי תרמה להם סכום גדול, והם הצליחו לגייס סכום גדול גם ברשתות. "נסענו לחנויות וקנינו כמויות אדירות של ציוד ומזון לחיילים ולבתי חולים, ואז החלו להגיע עוד בקשות למוצרי היגיינה בסיסיים, גרביים, דאודורנטים, שמפו, מגבונים ואוכל". ארגון נוסף של נוער נושר מבני ברק

מאוד מהמראות והטרגדיות. קצין פנה אליי ואמר שכל הפלוגה שלו רוצה ספרי תהילים, אז עכשיו אנחנו שולחים להם עשרות ספרי תהילים. בצהריים אנחנו יוצאים לשני בסיסים בדרום, ומחר נוסעים גם לסורוקה".

את הריאיון אנחנו עורכים בזמן שהם נמצאים בחניון של אחת מרשתות השיווק הגדולות, אחרי קנייה גדולה. הרב דרוק מספר כי אנשים עוברים ורואים שהם ארגון חסד, ומיד מוציאים מצרכים מהעגלות שלהם ושמים ברכב. "העם היהודי התעורר כמו אריה במלחמה על הבית. 350 אלף אנשי מילואים התגייסו. אלה מספרים שלא היו מעולם בישראל, ומוכן שיש חוסרים של ציוד. אברכים שנמצאים בבין הזמנים מתנדבים לעזור בחלוקה, המשפחות שלהם בבני ברק מכינות אוכל חם לחיילים, בנות סמינר מגיעות איתם לבתי החולים כדי לגשת לנשים המאושפזות. כולם רוצים לעזור. הילדה שלי, בת עשר, יושבת בבית ועוזרת להדביק את המדבקות על הסנדוויצ'ים ומעודדת אותי לצאת, להתנדב ולעזור כמה שאפשר", הוא מוסיף.

**מוטי בוקשיין,
זק"א: "לחלק גדול
מהמתנדבים אין
קסדות מיגון או
אפוד. מעולם לא
חשבנו שנצטרך
לגייס 500 מתנדבים
למשימה אחת. בדרך
כלל יש לנו כמות של
כ־120 אפודים וזה
מספיק לנו, אבל כאן
זו כמות אדירה"**

**"אחרי מירון חשבתי
שראיתי הכול"**

"אני כרגע בבארי, בין הגופות. יצאתי עכשיו להפוגה", אומר לי מוטי בוקצ'ין, מתנדב ותיק בוק"א והדובר בהתנדבות של הארגון. המתנדבים של זק"א נכנסו לפעילות בשבת כבר משעות הצהריים. "הקפיצו

פשוט כמו גרביים ותחתונים. המ"פ אמר לי שמהבוקר הוא לא אכל! באנו להם משמיים".
שלושתם בעלי משפחות ומפרנסים: פרובר הוא איש נדל"ן, הומינר מנכ"ל, והרב דרוק מוסר שיעורים ובעל ארגון להפצת יהדות. בימים האחרונים הם עזבו הכול והם עוסקים אך ורק בגיוס התרומות ובקניית הציוד וחלוקתו. "עכשיו סיימנו חלוקה בבית חולים תל השומר", הם מספרים. "היינו שם שלוש שעות, ולכל אנשי הצוות ולמטופלים חילקנו סנדוויצ'ים, שוקולדים, שתייה. פגשנו חיילים שהגיעו מהדרום עם פגיעות בגפיים. גם לאנשי הצוות קשה

הצטרף למיזם. "קנינו מאות לחמניות ממאפיית ויז'ניץ בבני ברק, והנערים עמדו בסרט נע כדי להכין כריכים לחיילים. יצאנו בתשע בערב לכיוון שני בסיסים גדולים בצפון, נסענו עד קיבוץ גונן, ובחזור נכנסנו למחנה נפתלי והורדנו להם ציוד ואוכל". מפקד הפלוגה אמר להם כשדמעות בעיניו: "עד שהגעתם, הפלוגה שלי הייתה על הרצפה, מבחינה פיזית ומורלית. הרמתם את כולנו מהקרשים".
מה עשיתם שעורר אותם כל כך?
"רקדנו איתם והבאנו שמחה. פתאום הם ראו שעם ישראל איתם, שהעורף איתם, שכולם ביחד. החיילים היו רעבים, הם יצאו באמצע החג ולא היה להם ציוד

מוקד חירום: חרבות ברזל

ראשות וראשי ועדים, חברות וחברי ועדים, חברי הסתדרות לאומית,

מדינת ישראל והחברה הישראלית כולה נמצאים בשעותיה הקשות ביותר. אנו חרדים לשלום אזרחינו, חיילנו, משפחות הפצועים והנעדרים וליבנו עם אלו אשר איבדו את יקיריהם. ליבנו פצוע ונושא תפילות ללא הפסקה.

החל מאתמול הורתי על **הקמת מוקד החירום "חרבות ברזל"** לטובת חברי ועד העובדים ויו"רי ועדי העובדים בכדי לאפשר להם לתת לכם את המענה הזמין והמקצועי ביותר במקומות העבודה. מוקד זה מאויש על ידי גורמים בכירים בהסתדרות הלאומית ומלווה על ידי ייעוץ משפטי.

להזכירכם, לצד מוקד זה ימשיך לפעול מוקד המידע הכללי של ההסתדרות הלאומית *8882 אשר תוגבר וזמין אף הוא לכל שאלה נדרשת והמידע בו מתעדכן באופן שוטף בהתאם לעדכונים המגיעים אלינו.

אנו פועלים בכל דרך כדי לתת מענה לכל עובדת ולכל עובד ולסייע לכם בקבלת מידע אודות מקום העבודה, התייצבות והיעדרות מהעבודה, אופן העבודה במקומות עבודה חיוניים וכן לנסות לסייע ולקשר עם גורמים רלוונטיים בכל צורך של חברי ההסתדרות הלאומית.

בשעה קשה זו, משפחת ההסתדרות הלאומית מתלכדת באופן איתן ותפעל בימים הקרובים בכדי להמשיך ולהעניק לכם את השירות המקצועי והמסור ביותר תוך איתור כלל הצרכים הנדרשים שלכם בעת המלחמה.

חברי ההסתדרות הלאומית, בימים קשים אלו אני קורא לכם להפיץ אהבת חינום, לפעול במקומות העבודה ללכידות, להבנת האחר, לסיוע לזולת ולהירתם למען הכלל כי דרך זו ודרך זו בלבד תנצח את המציאות הארורה אותה אנו חווים ביממה האחרונה. עובדות ועובדי ההסתדרות הלאומית וקבוצת לאומית כולה יפעלו ללא לאות בכדי לתמוך בכם.

עוד נדע ימים טובים מאלו,
יואב שמחי, יו"ר ההסתדרות לאומית

←
ערבות הדדית חובקת עולם.
חיילי צה"ל עם האספקה
האזרחית

צילום: חיים גולדברג. פלאש 90

דנה גת, פעילה חברתית: "לוקח לי בממוצע כשתי דקות למצוא מתנדב. אם אני צריכה שמישהו יעשה קניות בכל מקום בארץ, מהחרמון ועד מצפה רמון, אם אני צריכה מישהו שיעשה משלוחים, או מישהו שיבשל. יש לנו עם מופלא"

האחרונים הוא מגייס תרומות, קונה ומעביר אפודים קרמיים בשווי של מאות אלפי שקלים ללוחמי צה"ל. "זה התחיל בתרומה ליחידה של האחייך שלי, שביקשה עזרה ברכישה של אפודים קרמיים", הוא מתאר. "רכשתי עבורם, ושיתפתי היכן הצלחתי לרכוש את האפודים. כשהתחילו להגיע אליי בקשות נוספות, הבנתי שיש חוסר של ממש באפודים קרמיים. בחנות שבה רכשתי את האפודים הסחורה נגמרה, אז התחלתי לחפש היכן אפשר לרכוש עוד".

ערן איתר בארץ סטוק של אפודים שהיה אמור להישלח לחו"ל, וברגע האחרון עצר אותו. "השתלטנו כמעט על כל הסטוק ורכשנו אותו במקום. קראנו לרס"פים של החיילים להגיע למחסן בטירת הכרמל. הם עמדו שם בתור, אמרו מה הכמויות שהם צריכים, שלחו אליי בקשת תשלום וגייסתי אותו במקום", הוא מספר. "הייתה התגייסות מדהימה של תורמים לתת סכומים גדולים מאוד, של עשרות ומאות אלפי שקלים. לא היה לנו זמן להתחיל לאסוף תרומות קטנות, היינו צריכים אנשים עם כיסים עמוקים שיוכלו להעביר תשלום מידי בהעברה בנקאית. את כל הסכומים האלה שילם בן אדם אחד בכל פעם וכיסה את כל הרכישה. מדובר על כמה מאות אפודים קרמיים".

גם בתחום השמירה הרוחנית, עם ישראל מתגייס במלוא המרץ. מנדי הלפרין, חרדי מרמת בית שמש א', מפעיל מתנדבים ששוארים ציניות לחיילים. "הבנתי שהחיילים צריכים ציניות והתחלתי לנסות להשיג", הוא אומר. "מישהו הזכיר לי שהציניות לחיילים צריכות להיות ירוקות, ואז התברר שבאמת אין ציניות ירוקות בנמצא, במיוחד ציניות דרייפיט (בד סינתטי שמאפשר לזיעה להתאיבש, ה.צ.)." אצל אחד הספקים התברר כי הוא מחזיק במלאי של ציניות דרייפיט ירוקות, אך ללא חורים. "חבר בשם דוד פיליפס התנדב לעשות חורים בציניות הללו, רכשנו אלף ציניות ללא חורים וביקשנו בקבוצות הוותסאפ מתנדבים שיבואו לשזור אותן. תוך כמה דקות הגיעו עשרות מתנדבים!".

הבקשות של חיילים, בעיקר לא דתיים, התחילו לזרום אל מנדי: "קיבלנו 50 אלף בקשות עד עכשיו, בעיקר בעבור חיילים לא דתיים. באחד הבסיסים ביקשו 300, ואז התקשרו שוב וביקשו אלף. שאלתי מה קרה ואמרו לי שכולם רוצים". בקנייה של חולצות דרייפיט שבהן המתנדבים עושים חורים וקושרים את הציניות, מנדי הצליח להפחית את עלויות הציניות בחמישים אחוזים. הוא פתח נקודה נוספת ברמת בית שמש ג' ובבני ברק, ומהרגע שהודיע על כך ועד שנפתחה הנקודה הגיעו עשרות מתנדבים. "יש ביקוש מטרורף, כולם רוצים להתנדב ולעזור. עוד לפני שהסחורה הגיעה, המתנדבים כבר מחכים. אנחנו יודעים שכל צינית שומרת על חייל, זו הצלת נפשות של ממש". ■

מתנדבים. לוקח לי בממוצע כשתי דקות למצוא מתנדב: אם אני צריכה שמישהו יעשה קניות בכל מקום בארץ, מהחרמון ועד מצפה רמון, אם אני צריכה מישהו שיעשה משלוחים, או מישהו שיבשל. יש לנו עם מופלא".

דנה מספרת שאנשים מתאכזבים כשאחרים מקבלים משימה לפניהם, ורבים על משימות התנדבותיות. "כולם רוצים לעזור בכל דבר. אנשים הציעו לעזור בבייביסיטר למשפחות שבהן האבא במילואים, הציעו לפרק סוכות לנשים שבעליהן הוקפצו. היו אנשים במקלטים שהיו בחרדה וביקשו שיבוא מישהו להיות עם הילדים, כדי שהם יוכלו ללכת לבכות. תוך שתי דקות מצאתי מתנדבות ועוד ארבע שכעסו שמצאתי מישהי לפניהן".

את מרגישה שאת ממלאת מקום שהמדינה הייתה צריכה למלא?

"ברור. אני לא אמורה להיות זו שמביאה ציוד רפואי לחובשים קרביים, אבל אני עושה את זה כי אין ברירה", היא אומרת. "ההתנדבות לחמ"ל חוצה מגזרים, דעות פוליטיות והשתייכות חברתית: יש אנשים שרבו איתי ברשתות לפני החג על פוליטיקה, ריבים של ממש, אבל אתמול הם עשו משלוחי אוכל לבסיסים בשבילי. ברגעים כאלה לאף אחד לא אכפת מריבים ופוליטיקה".

אמסטרדם באהבה

ערן אפרת, יזם ואיש עסקים, מתגורר באמסטרדם כבר עשרים שנה. בימים

העדיפה להעסיק את עצמה בפעילות מועילה: "אני פעילה חברתית, ואני טובה בארגון דברים", היא מעידה. "יש לי הרבה עוקבים בטוויטר, אז התחלתי לפרסם ולנסות לקשר בין נעדרים לבני משפחה, ובאמת הצלחתי בחלק מהמקרים". היא הקימה חמ"ל בשיתוף משרד הבריאות, ואז העבירה אותו לפיקוד העורף לאחר שנכנסו לפעולה. "הבנתי שהעם שלי בצרה אז עשיתי את זה, לא ראיתי שום אפשרות אחרת".

לאחר שהעבירה את החמ"ל לאיתור נעדרים לפיקוד העורף, היא התפתה להקים חמ"ל נוסף. "קמתי ביום ראשון בבוקר למדינה עם מאות נרצחים וחטופים, אלפי פצועים ומפונים. מיד חשבתי, מה אני יכולה לעשות? כך פתחתי קבוצה למתנדבים ופייבוקס למי שרוצה לתרום, ומיד התחילו לזרום אליי בקשות, מתנדבים ותרומות. בקיבוץ סידרו לי משרד והצטרפו אליי מתנדבים רבים. עשינו שיחות טלפון עם חלק מהמפונים ועם החיילים שצריכים ערמות של ציוד ואוכל. באותו זמן אנשים תורמים לנו בנדיבות רבה. כבר הבאנו אוכל לעשרות בסיסים. כמו כן מגיעות אלינו בקשות לציוד בסיסי כמו פלסטרים וסגריות וגם לציוד מתקדם יותר כמו אפודים ונעליים. אנחנו מביאים מה שאפשר. יש בסיסים ששולחים לי הודעה שמהאוכל נשאר להם רק במבה. אנחנו כמובן מיד מוציאים להם אוכל. כמו שאפשר לדמיין את עם ישראל - כבר יש להם יותר מדי", היא צוחקת. "יש לנו עם מדהים: בקבוצות שלנו גייסנו יותר מאלפיים

היחידות המיוחדות של צה"ל עוברות בית בית, סורקות אותו ומוודאות שאין מחבלים, ורק אחריהן נכנסים מתנדבי זק"א יחד עם פיקוד העורף. "יש בתים שרופים ובתוכן גופות שרופות שגם בהם אנחנו נאלצים לטפל, סיוט מתמשך שלא נגמר. עכשיו היינו במרפאת השיניים של הקיבוץ, התנהל פה קרב רציני. בחוץ שכבו שבע גופות של מחבלים ובתוך המרפאה היו חמישה הרוגים".

בוקצ'ין נמצא בעוטף מאז שבת בצהריים. הוא ישן כמה שעות באוהל שפתח, ואחר כך ממשיך בעבודתו. בארי הוא הקיבוץ הראשון שנכנסו אליו המתנדבים, ולפניהם עוד רשימה ארוכה של יישובים שמרצחי החמאס טבחו בתושביהם. "אחרי שנסיים את העבודה נצטרך להעניק סיוע נפשי לכל המתנדבים. מה שהתחולל פה הוא בלתי ניתן לתיאור".

חמ"ל בטוויטר לאיתור נעדרים

דנה גת היא פעילה חברתית מקיבוץ בצפון. בשבת היא נחשפה להתרחשויות המזעזעות בדרום ולא ידעה את נפשה: "הבנתי שהחבר הכי טוב שלי, שגר בשרות, נמצא תחת מתקפה, ולא ידעתי מה לעשות עם עצמי מרוב דאגה. דיברתי איתו, והוא אמר לי שהם נמצאים בממ"ד, אבל הוא כל הזמן שומע יריות, וכל הזמן שאלתי אותו 'עדיין חי, עדיין חי?'. מכיון שזה לא באמת הועיל, דנה

←
את המתנדבים הקרובים לדרום, ורק כחצי שעה אחרי יציאת החג הגיעו הכמויות הגדולות של המתנדבים". הוא מספר. לוק"א יש 3,000 מתנדבים בפריסה ארצית, וכעת כ-450 מהם נמצאים בדרום, חלקם מתחלפים כל שמונה שעות, אבל המתנדבים הוותיקים נשארים עד סיום העבודה.

איך ניגשים למשימה האיומה הזאת?
"התחלנו לצוותים. הצוות שלי התחיל לסרוק את כביש עוטף עזה, כביש 232, וצוות נוסף סרק את האזור של המסיבה. היה חושך אימים", הוא מעיד. "אני והצוות שלי - ארבעה אמבולנסים, שתי משאיות ואני נוסע בראש - עברנו כביש שביום יום לוקח כעשר דקות לעבור אותו - בכתשע שעות. נסענו על אפס קמ"ש, היו עשרות רכבים בצידי הכביש, הפוכים, שרופים, חונים באלכסון, ובכל רכב כזה מצאנו שתיים, שלוש וגם ארבע גופות יריות. המרצחים עברו רכב רכב ועשו וידוא הריגה. ירו באנשים מטווח אפס, מה שמראה כמה זמן היה להם וכמה מרחב פעולה. היו רכבים שבהם אחרי שהם ירו בנוסעים, הם זרקו רימון פנימה ושרפו אותם. זאת עבודה קשה מאוד מאוד. השכל האנושי לא יכול לקלוט את זה. מדובר בכמות אדירה של נרצחים שהוצאו להורג בקור רוח ובאכזריות איומה". תוך כדי העבודה מתמודדים מתנדבי זק"א גם עם אזהרות: "כל הזמן אנחנו צריכים להסתתר. לחלק גדול מהמתנדבים אין קסדות מיגון או אפוד. מעולם לא חשבנו שנצטרך לגייס 500 מתנדבים למשימה אחת. בדרך כלל יש לנו כמות של כ-120 אפודים וזה מספיק לנו, אבל כאן זו כמות אדירה".

הצוות השני עבד באזור המסיבה: "חלק מהאנשים כאן היו ברכבים וחלק ברחו ונפלו לתעלה. הרמנו כל אחד, טיפלנו בו, הכנסנו לשקית ועשינו תיעוד ראשוני. מדובר במאות גופות", הוא נאנח. "אני מתנדב בוק"א כבר 28 שנים. אחרי מירון חשבתי שראיתי הכול. זו הייתה הפעם הראשונה שהשתמשנו במשאית כדי לקחת גופות, וזה נראה לנו אז סוף העולם, אבל עכשיו זו משאית אחרי משאית אחרי משאית. זה לא נגמר. המוח לא יכול לקלוט, מי שלא נמצא פה, לא יכול להבין".

השיחה שלנו מתקיימת בצוהרי יום שני, היום שבו נכנסו מתנדבי זק"א לראשונה לקיבוצים בעוטף עזה. "עד עכשיו לא טיפלנו בילדים, רק בנוער ובמבוגרים", הוא אומר. "היום נכנסו לקיבוץ בארי, וזה קשה מאוד מאוד. יש פה ילדים הרוגים, משפחות שלמות שנרצחו, טרגדיות אדירות ועשרות גופות".

היינו פה בשבילך בשגרה אנחנו פה בשבילך בחירום!

12 חדרי לידה חדשים וממוגנים!

פגייה חדשה ממוגנת ומאובזרת!

קלייז פה בשבילך!

ד"ר אמיר וינטראוב וד"ר יעל יקל -

מנהלי אגף נשים ויולדות

ד"ר הילה הוכלר - מנהלת הריון בסיכון

ד"ר אריה סימונדס - מנהל הפגייה

שלמה נאמן

לא רק נקמה

המלחמה הזאת צריכה לא רק להכות את אויבינו, אלא גם לשאת חזון של שחרור המולדת מפשעי אוסלו, השבת הריבונות וההתיישבות לכל חבלי הארץ ומיטוט השאיפות הערביות להשתלט על האדמה המובטחת לנו

ומקום, לבנות את היישובים ההרוסים בצד הזה של הגדר בעזה ובצד השני של הגדר בעזה, מזרח ומערב. המטרה שלנו היא לעשות צדק עם תושבי העוטף, אבל גם עם אנשי גוש קטיף. המטרה הנשגבה שלנו היא שיבת ציון. המלחמה הצודקת הזאת תסתיים רק כאשר עמנו ירים את ראשו ויהיה ריבון בארצו. ב־1937 הופיע דוד בן גוריון בפני ועדת פיל הבריטית. הוועדה הממלכתית בחנה את הסיבות למרד הערבי שהתרחש בארץ ישראל, ואז הגיע בן גוריון שאמר "התנ"ך הוא המנדט שלנו. התנ"ך שנכתב על ידינו, בשפתנו העברית ובארץ הזאת עצמה, הוא הוא המנדט שלנו".

המנדט שלנו הוא בעוטף עזה, המנדט שלנו הוא בעזה, המנדט שלנו הוא בגוש עזיון ובירושלים, בהר חברון ובבקעת הירדן, בכל אתר ואתר בארץ הזאת. התנ"ך הוא המנדט שלנו, והארץ הזאת היא אדמתנו. ספגנו מכה קשה, אנחנו נדע לקום מהעפר והאפר ונתחזק ממנה.

הכותב הוא יושב ראש מועצת יש"ע

משפחות שלמות שאבדו, קשישים שנכפתו ונלקחו ללא תרופות למנהרות אפלות בעזה. אין להם צלם אנוש, אין להם א-לוהים. לערבים בעזה וביהודה ושומרון יש אולי ממשלות שונות, אבל השאיפות שלהם זהות: הם רוצחים ורוצים לזרוק אותנו לים. הסכמי אוסלו הארורים הולידו את רמלה ואת עזה "בכרס אחד". בריאיון עם ערוץ אלג'זירה טענו חמאסניקים שהם רצחו מתנחלים. כשהמראיין תמה, "אבל הרי הם לא מתנחלים!?" השיב הרוצח: "הם מתנחלי 48".

אכן ככה הם רואים אותנו. את כולנו. רק בצד היהודי מחלקים בין "המתנחלים" של ששת הימים לאלו של מלחמת העצמאות. האויב בשני הצדדים רואה בנו את אותו הדבר בדיוק - את אותה מטרה.

עם ישראל יוצא למלחמה. ואכן אנחנו רוצים לראות נקמה, אבל אסור שמטרת המלחמה שלנו כעת תהיה נקמה לבדה. המלחמה שלנו צריכה להיות בעלת חזון - חזון שחרור המולדת מפשעי אוסלו, מיטוט השאיפות הערביות להשתלטות על האדמה הזאת ששייכת לנו זה כ־4,000 שנים. עלינו לחזק את ההתיישבות בכל מקום

ביצעו בשבת. קו הגנה לעולם ייפרץ, לא יעזרו חומות וגדרות, לא יעזרו רחפנים ולא יעזרו תצפיתנים. כדי לשמור על שטח יש לשבת בתוכו. לא אני אומר את זה, אלא מפקדים בכירים שמבינים דבר אחד או שניים. ככה נפרץ קו בר־לב בסיני במלחמת יום הכיפורים, ככה נפרץ קו מז'ינו שביצרה צרפת לאורך גבולותיה עם גרמניה ואיטליה אחרי מלחמת העולם הראשונה, וכך נפרצו קווי ההגנה שביצרה ארצות הברית בין צפון וייטנאם לדרומה.

אגב, יש גם קו שעובר כחוט השני בין צפון השומרון, שטוהר מיהודים באותו קיץ נוראי ב־2005, לעזה. חווארה, שכס וג'נין הפכו לקיני טרור רצחני, והמשוואה היא פשוטה מאוד, כאמור: אין התיישבות - יש מלחמה, אין יהודים - יש חיות אדם.

ביום שבת האחרון, חג שמחת תורה, ספגנו מכה שהיא כטבח עם. רצח של 1,000 איש, והמספרים רק עולים. הראש מסרב לקלוט את המספר, והלב מסרב להאמין. ממה שאנחנו למדנו מהתורה שחגגנו איתה באותו יום, הם למדו הפוך. האדם שבהם הפך לחיה, לרוצח נאצי. איפה שמענו על ילדים כפופים שנרצחו,

בקיץ 2005, רגע לפני שנכנס החייל הראשון ליישובי גוש קטיף כדי לגרש את תושביהם מבתיהם, פרסמו עשרות גנרלים במילואים נייר עמדה תחת הכותרת "ההתנתקות מעזה טובה לביטחון". רבים מאותם גנרלים בצה"ל שירתו נאמנה את המדינה שלנו שנים ארוכות, הם הצילו את חייהם של רבים במלחמות ישראל, חלקם שירתו ולחמו במלחמת ששת הימים, ההתשה, לבנון הראשונה ועוד. אבל כמו שמלחמת יום הכיפורים התפוצצה להם בפנים, כך אירועי שמחת תורה התפוצצו לכולנו בפנים. אינני מאשים בטבח העם שבוצע בנו את אלו שקבעו חד־משמעית ובכל אולפן ואולפן שה"התנתקות" טובה לביטחון ישראל, אבל אני כן רוצה להאיר את עיניהם.

עד ה"התנתקות" מעזה, הגירוש נכון יותר לומר, ישבו אחינו בחולות נצרים ובנווה דקלים ובעוד עשרות יישובים בלב ליבה של הרצועה. הם היו אלו שביתרו את הרצועה כשנסעו על הצירים. אומנם הם ספגו פצמ"רים של אוסלו, אך מנעו הלכה למעשה את "טבח ההתנתקות" בעוטף עזה. כל עוד ישבנו שם בחולות, מנענו מהערבים לבצע את מה שהם

הגיבור שלנו

דברי ההספד של ראש העיר לוד יאיר רביבו בהלוויית לוחם סירת מטכ"ל, סמ"ר נזה לקס הי"ד, בנה של כתבת 'בשבע' עפרה לקס, שנפל בקרב ונטמן ברגבי אדמתה של עיר התנאים

לנו הרבה פרטים, אבל אין לנו ספק שמיד הסתערת להציל חיים של חיילים ואזרחים, ושלילמת בחיין.

בעוד חודש הייתם אמורים, אתה ויעקב הבן שלי, שייבדל לחיים, להיות המלווים של אלקנה חברים לחופה. יעקב ב"ה התחתן, עכשיו אלקנה, ואתה היית אמור להיות השלישי, יחד עם שני, שאותה אהבת יותר מכל.

אתה תשגיח ותקפץ מלמעלה, ואני בטוח שתמיד תהיה שמה בחתונות של חבריך ואחיך. כזה היית. העיין שטוב לזולת, אני כבר אסתדר.

אהבת מאוד לטייל בארץ, בכל פינה, בכל מעיין.

אהבת מאוד גם את הר הרצל, והייתה התלבטות היכן תיטמן למנוחת עולמים. פניתי להוריי ואמרתי שלעיר לוד, ובפרט לבני הנוער בעיר, חשוב שתיטמן ברגבי אדמתה של עיר התנאים.

אתה מצטרף לשורה של גיבורי הסיירת שנפלו בהגנה על המולדת, מיוני נתניהו ועד עמנואל מורנו, וכעת נזה אלעזר לקס, הגיבור שלנו.

הקבר כאן יהיה מוקד עלייה לרגל וסמל לגבורה, אומץ לב, חסד ואהבת חינוס - כל כך הרבה דברים טובים שהעם שלנו זקוק להם בימים אלה.

עליך נאמר, בספר המחזור של כיתה י"ב, שתהיה ראש הממשלה הבא. לצערנו, עם ישראל כבר לא יספיק ליהנות מהתכונות הנאצלות ומהמנהיגות שבך, אבל את התואר של "נפל על קידוש השם" אי אפשר יהיה להפריד ממך, כפי שאומרת הגמרא במסכת תענית: "הרוגי לוד - אין כל בריה יכולה לעמוד במחיצתן".

יהי זכרך ברוך!

עפרה ונועם, האחים, החברה שני, משפחה, לוחמים, קהילת נווה זית ותושבים יקרים.

אנו מלווים היום למנוחת עולמים את גיבור ישראל, המטכ"ליסט הראשון של העיר לוד, מלח הארץ, נזה אלעזר לקס הכהן הי"ד.

השמיים בוכים הערב, כולנו כאן בוכים!

ילד יפה תואר, שובה לב, הכי טוב בכל דבר, הכי טוב בלימודים, הכי טוב בתזמורת הנוער, הכי טוב בלעשות טוב למען עם ישראל, הכי טוב במכינה, הכי טוב בסיירת, הכי טוב בקרב.

לפני מספר חודשים הגעת אליי להרצאה עם הצוות שלך, ביקשת שאדבר על מנהיגות בעיר מורכבת ועל החזון שלי לעיר. היית כל כך גאה להציג להם את עיר ילדותך. עיר מיוחדת שידועת לייצא בני נוער מיוחדים שגאים בה. אותם בני נוער שלפני כמה דקות יזמו מצעד דגלים מרגש לכבודך, בדיוק כפי שאתה יזמת ביום הזיכרון בקורונה, כשארגנת עשרות בני נוער לעמוד בצמתים עם דגלים לכבודם של חללי מערכות ישראל.

בסיום המפגש עם הצוות הצטלמנו. הסתכלתי אמש שוב בתמונה. היית בקצה התמונה מימין, בקצה משמאל היה הלוחם אדיר גאורי הי"ד, שנפל יחד איתך בקרב. האחרונים להצטלם בחזית התמונה, הראשונים להסתער קדימה בקרב. ערב שמחת תורה, רקדת בבית הכנסת ניסן של חב"ד, על אף שהוא רחוק מהבית שלך, כי ידעת שאין על הניגונים והריקודים של חב"ד. המתפללים שם סיפרו לי הבוקר שהיית באורות גדולים ובאוויר עילאי.

אחרי 12 שעות כבר היית בדרך להציל חיים. לא נמסרו

בשבע

קטנת התנועות הנוער בישראל לזכר נזה

ערוץ 7

ציון במר התבפרה.
וירושלים תתן קוליה,
לבי לבי על חלליהם,
מעיי מעיי על הרוגייהם

עפרה ונועם היקרים

עמיחי, ראשית, יהודה, מעין והדס

בית משפחת בשבע וערוץ 7

איתכם באבלכם הקשה על נפילתו כגיבור

של בנכם היקר, חייל צה"ל

סמ"ר נזה אלעזר לקס הי"ד

בקרב של גיבורי הנפש ועזי הרוח

למען תושבי עוטף עזה

בנחמת ציון ובבנין ירושלים תנוחמו

תהא נשמתו צרורה בצרור החיים

בלע המות לנצח, ומחה ה' אלקים דמעה מעל כל פנים

מחבקים ומחזקים

את חיילי צבא ההגנה לישראל וכוחות הביטחון,
אנשי ההצלה, זק"א והמתנדבים הרבים,
המחרפים נפשם על הגנת העם והמולדת
במלחמה שנכפתה עלינו על ידי מרצחים חיות אדם

אנו שולחים תנחומים למשפחות האבלות שאיבדו את יקיריהן
ומתפללים להשבת השבויים והנעדרים
בריאים ושלמים בגופם ובנפשם

חזק ונתחזק

 פאג'י
הבנק הבינלאומי

דעות

מאיר סיידלר

שואת יהודי עוטף עזה - לעולם לא עוד

הלחימה כבר לא תהיה א־סימטרית, והחתירה תהיה למיטוט מדינת חמאס, כשמאחורינו הסכמה בין־לאומית רחבה. הלקחים שיופקו לא ינחמו את אלפי משפחות הנרצחים, אבל ימנעו מהיטלר החדש לבצע את זממו

בזמן כתיבת שורות אלה (ביום שלישי-לילה) קשה
לדעת מה ילד יום ואם מה שאני כותב יהיה בכלל
לדלוונטי בעוד כמה ימים או אפילו בעוד שתיים. מן
הסתם חלק כן. אחלק את דברי לכמה נקודות שנראות
לי עקרוניות:

מטרת המלחמה: היום יש קונצנוס רחב שאת המדינה החמאסית צריך להשמיד כליל. לא ייתכן שמדינת ישראל תאפשר את קיומה של מדינת SS בסביבתה המיידית. כל פתרון הפחות מהשמדת המדינה החמאסית - לא רק שהוא אינו מוסרי, אלא הוא אף נוגד את המכנה המשותף הבסיסי ביותר שעליו מושתתת מדינת היהודים אחרי השואה: לא עוד. והנה זוהי קרה שוב, בממדים קטנים יותר, אבל זה קרה - ודווקא במדינה שנוסדה במפורש על האתוס של "לא עוד".

נוסף על כך, אם מדינת חמאס תמשיך להתקיים במתכונת כלהיה, המסר יהיה שניתן לבצע ביהודי מדינת ישראל שואה בזעיר אנפין, ואולי אף בממדים גדולים יותר - בלי להיענש. מסר שכזה טומן בחובו זאת וזע הקץ של מדינת ישראל. אשר על כן, הריסת מדינת חמאס חייבת להיות מטרה באסולוטית שעליה לא יהיה ממשל ומתן - ממש כמו דרישת "כניעה" ללא תנאי" של בעלות הברית כלפי גרמניה הנאצית. יש להנצל את ההודמנות שיש לנו, בפעם הראשונה מאז היווסדות המדינה החמאסית, הסכמה בין־לאומית ודחבה להריסתה.

הלחימה: עד כה ניהלה מדינת ישראל בעזה (ולא רק

בהבה, אבל בה במיוחד) מה שנקרא לחימה אסימטרית: הם עשו כל מה שהם רוצים, אם הם רק יכולים - והם רוצים ויכולים בעיקר לבצע פשעי מלחמה על ידי הרג ממכון של אזרחים - ואנחנו עשינו כל מה שהמוסד האוניברסלי, המשפט הבין לאומי, וכן בית המשפט שלנו, אישרו לנו. כלומר היו לנו מגבלות חמורות על השימוש בכוח צבאי, בפרט כאשר נשקפה סכנה לאזרחים שאינם מעורבים בלחימה.

ללחימה א'סימטרית שכזו יש יתרון וחיסרון: היתרון הוא שאנחנו נחשבים לחלק מהעולם התרבותי, ויש לזה חשיבות. החיסרון הוא שאנחנו נלחמים בידיים קשורות.

המשך הלחימה האסימטרית לא יוכל להביא לתוצאה המיוחלת. בפעם הראשונה בהיסטוריה יש ימים הבנה בין לאומית בדבר הצורך בפעולה צבאית, שגם היא אומנם לא תהיה סימטרית (למשל, לא נהרגו חפים מפשע סתם ככה), אבל היא תתחשב פחות מבעבר באוכלוסייה האזרחית, אם התחשבות זו תסכל את המטרה הצבאית. הבנה בין לאומית זו נוצרה בעקבות החשיפה לזוועות שביצע חמאס, ולא פחות מכך בשל העובדה המתועדת שזוועות אלה זכו לתהודה אוהדת כל כך בציבור העזתי, שקרן מאושר בעקבות הטבח שלוחמי ביצעו. עובדה זו, שלאור התייעוד המצולם לא ניתנת להכחשה, מאפשרת לנו, בהסכמה בין לאומית, לנטוש את הלחימה האסימטרית שבמסגרתה לא ניתן להכריע את המפלצת החמאסית. העולם מבין את זה היום. אי אפשר לטעון באמת שחמאס אינו מייצג

את האוכלוסייה הפלשתינית ברצועה, (ולמעשה גם ביהודה ושומרון). הוא מייצג גם מייצג, ויש גם סקרים שמוכיחים זאת. התברר לעיני העולם כולו, שהמדינה החמאסית לא רוצה להיות מדינה קטנה כמו סינגפור, היא שואפת להיות חוד החנית של שונאי ישראל המוסלמים, מדגימה להם כיצד עושים שואה ליהודים, וזוכה על כך להערצה רבה בחלקים גדולים וחשובים של העולם המוסלמי.

פעולת הסברה: יש להפיץ באופן ושמיי, לא רק כלפי חוץ אלא גם בהסברה פנימה - בצורה מבוקרת (טשטוש פנים וכדו') - תמונות וסרטונים ממה שהתרחש בעוטף עזה ביום המר והנמהר ההוא. ממילא יש נגישות לסרטונים האלה שחמאס בטפשותו הפיץ כדי להתגאות במעשיו (גם זה מראה על השפל המוסרי של חלקים גדולים בחברה הערבית, שבה חשיפת הוועות לעיני הציבור מביאה אהדה למבצעים. לשם השוואה, למרות כל האנטישמיות שפשתה בחברה הגרמנית בתקופה הנאצית, הנאצים ניסו בכל זאת להסתיר תמונות זוועה מהאוכלוסייה הגרמנית. אני יודע שיש שמסתייגים מחשיפות הוועות לעיני הציבור בהצביעם על פגיעות נפשיות העלולות להיגרם, בפרט לנוער. אבל גם יד ושם לא נמנע, מאז היווסדו, להציג את הוועות. וחוף מזה הדין הוא כאמור תיאורטי, התמונות והסרטונים נגישים במרשית לכל דורש. מוטב להציג אותם, גם לציבור הישראלי, במסגרת רשמית, מבוקרת יותר. זה הכרחי למוטיבציה שלנו לגמור עם מדינת חמאס אחת ולתמיד. שואת יהודי

עוטף עזה צריכה להיות צרובה בתודעת כולנו.

א. יש לארגן בישראל משפט כמו משפט אייכמן למתכנני הפוגרומים ולמבצעייהם ולתלות אותם.

ב. באשר לפתרון המדיני: יש להעביר את רצועת עזה המפורזת לשליטה בין-לאומית ו/או מצרית, ולדרוש מימון בין-לאומי. למדינת ישראל לא יהיה שום קשר לרצועת עזה, לא אספקת מים, לא חשמל, לא פועלים שעובדים אצלנו, כלום. הקהילה הבין-לאומית, שיודעת לתרום לפלשתינים ביד נדיבה, תידרש להתגייס לרווחת תושבי הרצועה.

ג. וכמובן כמובן, מחכה לנו ועדת חקירה על המחדל שאיפשר את מה שקרה.

הלקה: אסור שמותם של הנרצחים והגופרים בחיים יהיה לשווא. אין נחמה לשרידי הזוועות ולקורבני משפחות הנספים, אבל אם הלקה יילמד, לדורות, אם המיניישואה הזאת תלמד אותנו, בדרך הקשה, כיצד להתנהל נכון בשכונה שלנו, תהיה למותם הנוראי של הנטבחים בכל זאת משמעות. והלקה הבסיסי הוא: עלינו להפסיק לפרש את דברי שוואניו שלא כפשטם, לומר שהם לא באמת מתכוונים. כל מי שמדבר כמו היטלר, פועל כמו היטלר ומתחמק כמו היטלר, הוא כנראה גלגול של היטלר, ויש לייחס להצהרותיו רצינות גמורה. יש לנטרל אותו בכל מחיר טרם יוכל לבצע את זממו.

עצוב, עצוב מאוד. אך בעזרת ה' נצא מהזוועה שחווינו ביום כיפור שחל בשמחת תורה מחזוקים כעם, כי עימנו א-ל.

נועה איתם

שלוש הטעויות של השמאל

מי שסובל משורשים קצרים לא מבין באמת מה מניע את אויבינו ומתקשה להתמודד מול מלחמה ארוכת טווח, בהיעדר אמונה ומבט היסטורי רחב

“שבכל דור ודור עומדים עלינו כללותו, והקדוש ברוך הוא מציילנו מידם.” מי שמחובר להיסטוריה היהודית יודע, כדברי מאיר אריאל, ש“עברנו את פרעה, נעבור גם את זה”. התנהלותו הפלאית של עם ישראל לאורך דורות של רדיפות וטלטלות, התקצותו בארצו אלפי שנים אחרי החורבן, צריכה לחזק בנו את הוודאות שלא רק שנעבור גם את זה, אלא שנצא מהמשיבר הזה טובים משהיינו, חזקים וחכמים ומאמינים משהיינו.

משה רבנו מסר את נפשו על הנחלת התורה לעם ישראל, על חינוכם לשמירת המצוות ולדבקות בה' אבל מילותיו האחרונות להם מגלות את מה שבעיניו היה כנראה המהות היהודית, התכונה הפלאית ביותר והייחודית ביותר של עם ישראל. וכך נפרד משה מבני ישראל: "אשריך ישראל! מי כמך עם נושע בה', מגן עורך ואשר חרב גאוותך, ויכשחו אויבין לך, ואתה על כמותמו תדרוך". השגחת ה' על עמו, היותו מגיננו וחרבנו, כבודנו ומקור כוחנו, הם הביטוי המזוזק ביותר של נוכחות ה' בעולם, היא המבטיחה את ניצחוננו המוחלט על כל אויביו ומבקשי נפשנו. וכך זה ייגמר, אנחנו על כמותיהם נדרוך.

ולתפוס שתינתן שנה כזאת שהטבות כלכליות לא יכבו, ושנהרות כסף מקטאר והיתרי עבודה לא יטפחו. אבל וזאת בדיוק השנה שאנו עומדים מולה, ואותה צריך ללכד ביד ברזל, לקפד את ראשה ולא להניח את הנשק מהיד גם כשנדמה שכבר נשברה והוכנעה.

הטעות השנייה ששורשים קצרים מצמיחים היא חינוך לקצור רוח. אדם שאין לו סבלנות, שאינו מכיר בכוחו של השנים שעוברות, בערכה של שרשרת הדורות, בצורך הכול כאן ועכשיו. שלום עכשיו, שקט עכשיו, תשובות עכשיו, ניצחון וישועה עכשיו. הדרישה לשקט עכשיו היא שעודדה את מדיניות ההכלה והפיתויים כלפי עזה. הדרישה לניצחון עכשיו, לתשובות מיידיות כאן ועכשיו ל"מה קרה?" ו"איפה הם?" ו"מה יהיה?" גורמת לדמורליזציה ומרבה דאגה ומצוקה. מי שרואה ואת הדברים במבט שמחובר לעבר וצופה פני עתיד, מבט של "בינו שנות דור ודור", יודע להמתין בסבלנות, לעמוד איתן בתנאים של חוסר ודאות, ובכך לתת גב ללוחמים, וכוך וגבורה למקבלי ההחלטות.

הטעות השלישית נובעת אף היא מהניתוק מהמורשת היהודית. עם ישראל הוא עם זקן ושבע ניסיון, יודע

הנכוחה את אשר לפנינו, ובהבנה מה עלינו לתקן כדי לשנות את המציאות.

נדמה שמקור כל הטעויות בשורשים הקצרים של האליטות המנהיגות את המדינה. הצמרת הישראלית מורכבת ברובה מאנשים הסובלים מחסך תרבותי משמעותי. הם חסרי ידע בסיסי במקורות היהדות, ומונותקים גם מההקשר ההיסטורי של עם ישראל. לאפשר לזהות את השורשים הקצרים האלו בכל ההתנהלות הישראלית, אולם כאן נתמקד בשלוש טעויות הרלוונטיות למצבנו הנוכחי.

הטעות הראשונה היא בחוסר ההכרה בשנאה רוחנית, התית, שאינה נסמכת על שום מניע תועלתני מעשי. ההנהגה הישראלית סירבה להפנים שהפלשתנים שונאים אותנו מעצם היותנו יהודים; שזה לא הכיבוש, העוני, המצוקה או הלאומיות. זו אותה השנאה שכתובה בתהילים, "לכו ונכחדים מגוי ולא ייזכר שם ישראל אבל מי שלא גדל על תהילים, ולא על תורה שבכתב ושבעל פה, וגם לא התעמק יותר מדי בתולדות העם ישראל בכלל ובאנטישמיות בפרט, סירב לקבל את המציאות הזאת. ליציר העת הפוסט־מודרנית קשה

ואומרים "באמת, זה לא הזמן עכשיו. נפסיק להגיד מי טעה ואיפה ומי האחראי ואיזה מחדל. עכשיו אסור לדיב, צריך להתאחד ולעמוד יחד מול הצרה". אמירה כזו, אבל דורשת דיוק. ודאי שכעת לא הזמן להטיח האשמות, ולהצביע על מי שהמיט על ראשו את האסון הנורא הזה. האויב הנתעב שמולנו אינו מתעניין בהשקפות הפוליטיות או באמונות היהודים שהוא טובח בהם. הוא אינו מבדיל בין קיבוצי העוטף השמאלניים-חילוניים לבין אופקים או שדרות הימניות-מסורתיות. הוא מבחינתו כל היהודים בני מוות הם, כך שמן הראוי שכל ייחולמו יחד, כתף אל כתף, בצורה אחת.

אחרי שזכה באיבינו מכה ניצחת, נוכל לבדוק ולהבהיר מי הם שבמעשיהם ובדבריהם אפשרו לאיבינו לפגוע בנו כך. כעת צריך לנקות את השיח מכל שאלות ה"מי". עם זאת, חשוב מאוד, במיוחד כעת, לשאול את שאלות ה"מה". מה היו הטעויות שהובילו לכישלון? וחשוב מכך, מה היה המסד הרעיוני שהצמיח את הטעויות האלו? שאלות ה"מה" חשובות, מכיוון שהניצחון במערכה תלוי בקריאת המציאות, בראייה

**לחנה ובני בהגון
מזל טוב להולדת הנינה
בת לרעות ואריאל**
תזכו לגדלה לתורה, לחופה ולמעשים טובים
בשבע

לשבי וישראל גרשטיין
מזל טוב להולדת הנכד
בן לעדי ובנימין
תזכו לגדלו לתורה, לחופה ולמעשים טובים
בשבע

**לנורית ואייזיק משה
מזל טוב לנישואי
איתן עם אביה
יהי רצון שיהא ביתם בניין עדי עד
בשבע**

לליאל ולידור סופר
מזל טוב
להולדת הבן
תזכו לגדלו לתורה, לחופה ולמעשים טובים
בשבע

”חזק ונתחזק
בעד עמנו
ובעד ערי אֱלֹהֵינו”
(שמואל ב', יב)

בית מכללת תלפיות כואב ביחד עם כל עם ישראל
את רציחתם ופציעתם של אלפים מבנינו ובנותינו.
אנו משתתפים בצער משפחות ההרוגים,
מתפללים לרפואתם השלמה של הפצועים
ולחזרתם המהירה של כל השבויים - בריאים ושלמים.

אנו מחזקים את הלוחמים בשדה הקרב,
כוחות הרפואה וההצלה המוסרים נפשם
למען העם והמדינה
ובכללם הסטודנטים והסטודנטיות, הבוגרים והבוגרות.

אנו מחזקים ומעודדים את הסטודנטים והסטודנטיות
שנשארו בעורף וממשיכים באורח החיים,
תוך דאגה לקרובים שבמלחמה,
תוך תרומה בפעולות התנדבות, מתוך אחריות וחוסן.
בית מכללת תלפיות גאה בכם.

מתוך אמונה בצור ישראל,
מתוך אמונה בנצח ישראל,
מתוך אמונה בעם ישראל, בחוזקו ובחוסנו,
אנו מייחלים לימים של ביטחון ושלום, שלווה ושגשוג.

הנהלת המכללה, הסגל האקדמי והמנהלי

תלפיות
המכללה האקדמית לחינוך בחולון

אוהבים לעזור?

הצטרפו עכשיו למיליוני אנשים בעולם שעוזרים אחד לשני בכל תחום.

הורידו את האפליקציה willing app והתחילו לעזור או להיעזר איר שמתאים לכם.

willingapp.com

האפליקציה היחידה שסוחפת את כולם לנתינה, עזרה ותשומת לב

האפליקציה הינה עבור עזרה הדדית ללא תמורה כספית, ומבוססת מיקום. האפליקציה פותחה לרווחת הציבור על ידי עמותת "לעזור ולסייע", ללא מטרת רווח ומכירת כלכלי לפי סעיף 46. האפליקציה זמינה בעברית ובאנגלית, ומשרתת עמותות ופרטיים כאחד. נשמח לתגובות, אנא פנו ל- daniel@willingapp.com.

ספר חדש בסדרת רבי המכר "לגדול!"

ספר חדש בסדרת "לגדול" של סיון רהב-מאיר:
50 סיפורים על תנועת החסידות ועלינו.

אחרי שני רבי המכר הקודמים, **סיון רבה-מאיר** מוציאה ספר חדש לשנה החדשה: אתם מזמנים להכניס לתוך חייכם את הגישה המאירה של הבעל שם טוב, מייסד תנועת החסידות. סיפורים על שמחה, ביטחון עצמי, יצירתיות, מנהיגות, חברות אמת, התמודדות עם משברים ועוד ועוד.

מומלץ כמתנה לחג, לכל הגילאים ולכל המגזרים.

ידיעות ספרים

להשיג באתר ybook, סטימצקי STEIMATZKY, צמות ספרים חסיד דניאל לעצור בצמח

קדושת המלחמה וקדושת הנרצחים

המלחמה כיום, בשונה מהמצב בגלות, צריכה להיות כגבורת מלחמות בית דוד, בענווה מול ה' אך בחתירה לניצחון מוחלט ← מה ניתן ללמוד מהעיתוי של האסון דווקא בשבת של שמחת תורה ← התנהלותה חסרת האחריות של התקשורת גם בימים אלה ← קדושתם של ההרוגים והנחמה שתהיה להם לעתיד לבוא

האתגר הגדול

אתגר גדול עומד בפנינו בימים אלו, להתעצם בגבורה למלחמת הגנה ותנופה למען העם והארץ. בימי מלחמה מצווה על כל העם להיות שותף במלחמה. החיילים צריכים לצאת בגבורה לחזית כדי להכות באויב עד חורמה. וגם הנשארים בבית צריכים להתאזר בגבורה, כי על גבורתם השקטה בבית נשענים החיילים שבחזית, ועל גבורתם נשענת גם המנהיגות המדינית והצבאית.

סגנון התפילות בגלות וכיום

בימי הגלות הארוכים והקשים, הגבורה שנדרשה מאיתנו הייתה לשרוד למרות הכול, וסגנון התפילות ביטא תחנונים של דלות שלא תאבד שארית ישראל. ואולם כיום בחסדי ה' זכינו לחזור לארצנו, והתפילות צריכות להיות כתפילותיו של דוד המלך בעת שיצא למלחמה, שהרבה בתפילות וביקש בענווה מה' שיעזור לו ולחייליו להיות גיבורים ומלומדי מלחמה, כדי שיוכלו בעוצם ידם לרדוף את האויבים ולא לשוב עד כלותם.

תפילות דוד

דוגמה לתפילתו בתהילים קמ"ד: "לדוד ברוך ה' צורי, המלמד ידי לקרב אצבעותיי למלחמה. חסדי ומצודתי משגבי ומפלטי לי מגיני ובו חסיתי הרודד עמי תחתיי". ואולם אין מדובר בגאווה של גיבור זחוח, אלא בגיבור שידוע כי הוא אדם שסופו למות. "ה' מה אדם ותדעהו בן אנוש ותחשבהו. אדם להבל דמה ימיו כצל עובר". וכדוגמת תפילתו בתהילים י"ח. בתחילה פונה דוד בענווה לה', שהכול ממנו, ומתוך כך מודה לה' שעל ידו הוא וחייליו מנצחים את גדודי האויב. "כי בך ארוץ גדוד, ובאלוקיי אדלג שור", אדלג על חומות כדי להכניע את האויב. "מלמד ידי למלחמה וניחתה קשת נחושה וזרועותיי. ויתן לי מגן ישעך וימינך תסעדני וענוותך תרבני. תרחיב צעדי תחתיי ולא מעדו קרסוליי. ארדוף אויבי ואשיגם ולא אשוב עד כלותם. אמצחם ולא יוכלו קום ייפלו תחת רגליי. ותאזרני חיל למלחמה תכריע קמיי תחתיי. ואויבי נתתה לי עורף ומשנאיי אצמיים. ישועו ואין מושיע (יצעקו) על ה' ולא ענם (כי הם רשעים שקמו על ישראל). ואשחקם כעפר על פני רוח כטיט חוצות אריקם". ויהיה הניצחון גדול ונודע בכל העולם, עד שבזכותו "תשימני לראש גויים, עם לא ידעתי יעבדוני. לשמע אוזן יישמעו לי (ייענו לדרישותיי), בני נכר יכחשו (יחניפו) לי. בני נכר (האויבים) ייבולו ויחרגו ממסגרותיהם", יברחו מהמקומות שבהם חשבו להתגונן מפני צבא ישראל. ובזכות כך גודה לה': "חי ה' וברוך צורי וירום אלוקי ישעי. הא-ל הנותן נקמות לי וידבר עמים תחתיי. מפלטי מאויביי אף מן קמיי תרוממני מאיש חמס תצילני. על כן אודך בגויים ה' ולשמך אומרה". ובזכות זה מלכות ישראל תתגדל: "מגדיל ישועות מלכו ועושה חסד למשיחו לדוד ולזרעו עד עולם".

ניצחון מוחלט

במשך דורות היו הפלישתים האויב המר והקשה של ישראל, אולם אחר מלחמותיו של דוד בהם, לא שומעים עליהם יותר. דוד מלך ישראל חי וקיים ניצח אותם ניצחון מוחלט, ותשקוט הארץ מהם ארבע מאות שנה. יהי רצון שנוכה שחיילינו יילחמו בגבורה, בתושייה ובמקצועיות, ובעזרת ה' בגיבורים יכו באויב מכה אנושה, שתהדהד בכל העולם. שידעו כל יושבי תבל כי הנה דברי ה' שבתנ"ך מתגשמים, ועם ישראל חוזר לארצו, וכל התומכים בו מתברכים, והקמים עליו מקוללים.

התעוררות לתשובה מתוך המלחמה

מלחמה זו התחילה ביום שמחת תורה שחל בשבת, וראוי לנו להתעורר מתוך כך לשני עניינים יסודיים שכרוכים זה בזה: א. להתחזק בקביעות לימוד תורה בשבתות ובחגים. ב. להבין את הברכה הטמונה בלימוד התורה ולשמוח בה. וביתר פירוט. אמרו חכמים: "לא ניתנו שבתות וימים טובים אלא לעסוק בהם בדברי תורה" (ירושלמי שבת טו, ג). והכוונה שיש לחלק את זמן השבת והחגים, חציו לתלמוד תורה וחציו לעונג שבת של סעודות ומשפחה (פסחים סח, ב). אין לתאר את גודל חשיבותו של לימוד התורה בשבתות ובחגים, שעל ידו נמשכת הארה, הדרכה וברכה לכל המעשים שישאל עושים בימי המעשה. וכאשר מבינים זאת שמחים בלימוד שמחה יתרה.

כפי שאמרו חכמים: "כך אמר להם הקב"ה לישראל: בניי, לא כך כתבתי לכם בתורתי: לא ימוש ספר התורה הזה מפין והגית בו יומם ולילה (יהושע א, ח), אף על פי שאתם עושים מלאכה כל ישיעה ימים, יום השבת יעשה כולו תורה. מכאן אמרו, לעולם ישכים אדם וישנה בשבת, וילך לבית הכנסת ולבית המדרש, יקרא בתורה וישנה בנביאים, ואחר כך ילך לביתו ויאכל וישתה, לקיים מה שנאמר (קהלת ט, ז): לך אכול בשמחה לחמך ושתה בלב טוב יינך" (תנא דבי אליהו רבה א).

באין לימוד מתעורר קטרוג גדול על יישוב הארץ

אמרו חכמים: "אמרה תורה לפני הקב"ה: ריבנו

של עולם, כשייכנסו ישראל לארץ, זה רץ לכרמו וזה רץ לשדהו, ואני מה תהא עליי? אמר לה: יש לי זוג שאני מזווג לך ושבת שמו, שהם בטלים ממלאכתם ויכולים לעסוק בך" (טור אורח חיים רצ).

הקטרוג על יישוב הארץ הוא נורא, לכאורה המשך חטא המרגלים. ואולם מנגד, אם חס ושלוש יעזבו ישראל את התורה, תיחלש אחיזתם בארץ עד אשר חס וחלילה עלולים לגלות ממנה, כפי שנאמר: "מי האיש החכם ויבן את זאת ואשר דיבר פי ה' אליו ויגידה, על מה אבדה הארץ ניצתה כמדבר מבלי עובר? ויאמר ה' על עוונם את תורתי אשר נתתי לפניהם, ולא שמעו בקולי ולא הלכו בה" (ירמיהו ט, יא-יב).

גם היום עולה טענה, אתם עוסקים ביישוב הארץ, מתגייסים לצבא, לומדים מדע, הולכים לעבוד, ותורה מה תהא עליה?! והתשובה היחידה לשאלה הגדולה הזאת היא: שבת ומועדים! שבהם לומדים תורת ארץ ישראל. וכשם שמיום השבת נמשכת הארה לששת ימי המעשה, כך לימוד התורה של יום השבת מאיר את העיסוק ביישוב הארץ, את השירות בצבא, את לימוד המדע, ואת העבודה על כל חלקיה. ועל ידי כך כל העבודה, המדע, השירות בצבא, וחיי החברה והמשפחה מתעלים למדרגה של קדושת התורה, הואיל והם נעשים בהדרכתה.

תקשורת חסרת אחריות

למרבה הצער, גם בעת קשה שכזו, מוכרחים לומר בכאב את האמת: יש לנו תקשורת חסרת אחריות. דוברים רבים בכלי התקשורת ממשיכים לפגוע באחדות העם ובביטחונו. תוך ניצול צערן האיום של משפחות הנהרגים והחטופים הם מפיצים מורך לב. במקום להתפעל מרוח ההתנדבות והגבורה, ולחזק את שאיפת הניצחון והנקמה המוסרית שאין מוצדקת ממנה, מוצאים פגמים. כאשר חיילי היבשה מחרפים את נפשם, כל אדם אחראי חייב להתבטא אך ורק בנושא אחד - הכרעת האויב והצלת המדינה!

הנהרגים קדושים

המוסרים את נפשם על קידוש השם - זוכים למעלה עליונה שאין למעלה ממנה. במותם על

דוברים רבים בכלי התקשורת ממשיכים לפגוע באחדות העם ובביטחונו. תוך ניצול צערן האיום של משפחות הנהרגים והחטופים הם מפיצים מורך לב. במקום להתפעל מרוח ההתנדבות והגבורה, ולחזק את שאיפת הניצחון והנקמה המוסרית שאין מוצדקת ממנה, מוצאים פגמים. כאשר חיילי היבשה מחרפים את נפשם, כל אדם אחראי חייב להתבטא אך ורק בנושא אחד - הכרעת האויב והצלת המדינה!

קידוש השם הם מתעלים מן המסגרת הפרטית שבה שרוי כל אדם אל המדרגה הכללית של קדושת ישראל, ומתקשרים אל ה' ומתקדשים בקדושתו. לכן אף שהם מתים בקיצור ימים בעולם הזה, הם חיים מאוד בעולם שכולו ארוך - בעולם הבא, עד ש"אין ברייה יכולה לעמוד במחיצתם" (בבא בתרא י, ב). בזכותם החיים בעולם הזה נמשכים ומתעצמים, שכן מתוך חייהם בעולם הזה זכו להתקדש בקדושה עליונה, וגילו בכך את נקודת הקודש העליונה שבעולם הזה.

גם יהודים שלא התכוונו למסור את נפשם ונהרגו רק מפני היותם יהודים, כדוגמת הנהרגים בשואה והנפגעים בפעולות טרור, נחשבים קדושים. שכן במשך ההיסטוריה הארוכה התברר לכול שישאל מבטאים את אמונת הייחוד, ובעצם הודהותם כיהודים הם נושאים את שם ה', ורשעי העולם חפצים להורגם. לכן כבר בכך שאדם מזדהה כיהודי יש מסירות נפש, וכל הנהרג על היותו יהודי נחשב כחייל שנהרג על קידוש השם במלחמת הגבורה על קיום העם היהודי. על אחת כמה וכמה כאשר מדובר ביהודים שגרים בארץ ושותפים בבניינה, ועל אחת כמה וכמה ביהודים שהתיישבו במסירות נפש בקיבוצים וביישובים הסמוכים לגבול. גם המשפחות השכולות, שבהן צמחו הקדושים הללו - מתקדשות עימם.

נקמת דם

אמרו חכמים: "אם מקדישים אתם את שמי - אף אני אקדש את שמי על ידיכם..." (ספרא אחרי מות ח, יג). וכל כך גדול קידוש השם הנעשה בזכותם, עד שכביכול כבר בעת שהם נהרגים נקבעת ונעשית הנקמה שעתיד ה' לעשות ברשעים שהרגום. וכיוון שאצל ה' העבר, ההווה והעתיד נצפים כאחד, כבר בשעה שהם נהרגים בעולמות העליונים ישנה הארה מקידוש השם שלהם, וכבר עכשיו הם כעומדים לקום בתחיית המתים. ולכן בעת שהם מתים ה' כביכול אומר: "היום אני מתעלה בהם לעיני אומות העולם מכחישי התורה, היום אני נפרע להם משונאיהם, היום אני מחיה בהם את המתים. אני ה', אני דיין ליפרע ונאמן לשלם שכר".

בגאולת ישראל נחמתם

אמרו חכמים שהקב"ה אחראי לנקום את דם, שנאמר: "ידין בגויים מלא גוויות מחץ ראש על ארץ רבה" (תהילים קי, ו). כשזוכים ישראל, בעזרת ה' על ידי חיילי ישראל באה הנקמה, וכשאין ישראל זוכים, הנקמה מתעכבת ובאה בדרכים עקלקלות, אבל היא באה לבסוף, והיא קשה. עוד אמרו חכמים שבעולמות העליונים יש ממונה על כל היהודים שנהרגו על ידי הגויים, והוא כביכול רושם את שמם על לבושו של הקדוש ברוך הוא, והם יישארו רשומים שם עד אשר ינקום ה' את דמם. והם הקדושים אינם מסכימים להתנחם, עד שהמשיח עצמו יתגלה ויבוא לנחמם, ועימו ירדו אורות ועידונים לשמחם, ומלאכים ילבישום במלבושי כבוד (על פי זוהר ח"א לט, א; מא, א). ■

העם הזה המפולג כל השנה

השבוע הזה גילה לנו במלוא העוצמה שאת האויב אי אפשר עדיין להפוך לאוהב, אבל גם שאת הפנים השסועות שהיו לעם שלנו אפשר לאחות ברגע אחד

→ הגיע הזמן שכל מי שעמל לחבר את העם הזה, יקבל את מרכז הבמה. מפגן תמיכה במשפחות הנרצחים

צילום: מיכאל גלעד, פלאש 90

לעולם לא עוד

הסיפורים הללו שמגלים את גודל הזוועה מזכירים עדויות מהשואה, בשני הבדלים. האחד הוא כמוזכר בכמויות. לשמחתנו אין להם היכולת, אחרת לא היו מהססים להשוות כמויות. והשני - שבשואה יכולנו לומר לעצמנו שכשתהיה מדינה זה לא יקרה לעולם. עכשיו גם זה נסדק, ואת הסדק הזה צריך לאחות הכי חזק שאפשר.

לעשות

מה לעשות עם הפחד, הדאגה וחוסר הוודאות? לעשות. ויש עכשיו כל כך הרבה מה לעשות. סעו לבתי המלון של המפונים (מזכיר לכם משהו?), תפנקו, תחבקו, תיתנו. סעו לצמתים עם דגל. סוף הדגל חזר להיות של כולם. תפתחו את הלב ואת הבית לאנשי הדרום. תתפללו. תעשו חסד. תביאו טוב. בשורה התחתונה יש כאן קרב בין אוהבי החיים לשונאי החיים, בין אוהבי טוב לאוהבי רע. ובחרת בחיים.

אל תגידו בגת

אנחנו עם רגיש, אנושי, זה יופיינו. זו גם חולשתנו בעיני האויבים האיומים הללו. אבל עכשיו מתגלה שבצד הרגישות העמוקה יש גבורה עצומה. "אל תגידו בגת, אל תספרו בחוצות אשקלון", אמר דוד, "פן תשמחנה בנות פלישתים, פן תעלוזנה בנות הערלים". מדהים. הרגישות שלנו אל מול האכזריות של הנשים הפלישתיות. אבל הפעם הרגישות הזאת מילאה אותנו גבורה, כי דווקא בשם הכאב והצער אנחנו מתגברים ונלחמים. אפילו ההספדים בהלוויות נשמעים אחרת. הם לא השפילו אותנו. הם השפילו את עצמם, המפלצות הללו, ואיבדו את הזכות להתקיים. ואנחנו? הלוואי שנגלה את עצמנו מחדש. ■

בדרך הכי זועתית שלא העלינו בדעתנו מתברר שהאויב הזה לא כמונו בדיוק, כי אין מצב שהיינו עושים לנשים, נערות וילדות את מה שעשה האויב המפלצתי שלנו. כי יש שם רוע צרוף שהוא לא קשור לכיבוש ולא קשור למחנות הפליטים, הוא קשור לרוע אנטישמי צרוף מתחילה ועד סוף. דווקא לנו כיהודים קשה לקבל את זה, כי כשאתה עצמך שייך לעם של רחמנים בני רחמנים, קשה לך לקבל שיש מנגד אכזרים

בדעתנו מתברר שהאויב הזה לא כמונו בדיוק, כי אין מצב שהיינו עושים לנשים, נערות וילדות את מה שעשה האויב המפלצתי שלנו. כי יש שם רוע צרוף שהוא לא קשור לכיבוש ולא קשור למחנות הפליטים, הוא קשור לרוע אנטישמי צרוף מתחילה ועד סוף. דווקא לנו כיהודים קשה לקבל את זה, כי באנו לתקן עולם, ואי אפשר לתקן עולם כשלא מאמינים באנשי העולם. וכשאתה עצמך שייך לעם של רחמנים בני רחמנים, קשה לך לקבל שיש מנגד אכזרים בני אכזרים. אבל יש רגעים שהמציאות נגלית במלוא מערומיה, ופתאום כולם נאלצים להבין, ואין ברירה, צריך למגר את הרוע.

העם הזה

העם הזה, שלכאורה נתגלה בפניו השסועות בעת האחרונה - תראו אותו. תראו אותו. תראו כמה טוב יש פה. והגיע הזמן שכל מי שעמל כדי לפלג אותו, ילך הצידה, ואני לא מתכוון לאיש כזה או אחר. הגיע הזמן שכל מי שעמל כדי לחבר אותו, יתפוס את מרכז הבמה. לפני חצי שנה כתבתי כאן, בטור הזה, סיפור כביכול דמיוני, לפיו כל השסע על כן או לא רפורמה הוא מזימה איראנית שנועדה להשמיד את ישראל, והגרעין האיראני הוא סתם הסחת דעת. היום אני כבר לא יודע אם זה היה סיפור דמיוני.

בכניסה לעזה לא שאלו החוטפים הארורים את הנחטפים אם הם בעד או נגד, אפילו לא אם השתתפו בצעדה המרגשת של נשים ישראליות ונשים פלשתיניות חולמות שלום. להם יש חלומות אחרים, ולצערו המימוש החלקי שלהם עדכן מהר מאוד גם את החלומות שלנו.

נמגר את האויב

מתי שמעתם לאחרונה את המינוח הזה, 'מיגור אויב'? בכלל, המילה 'אויב' כבר יצאה מהאופנה. 'מפגעים' החליפו את ה'מחבלים', כי זה רך יותר, ואימנו אותנו לחשוב שמדובר בסך הכול בסכסוך שכנים, ואנחנו הרי השכן העשיר והחזק וחייבים להתחשב בשכן העני. שלום חנוך שר לנו שהאויב שלנו הוא בדיוק כמונו, בסך הכול רוצה להיות, כמונו בדיוק. שלומית אהרון שרה לאויב שהיא שומעת את הכאב שלו ורואה אותו, וההמנון היה שהבטחנו להפוך אויב לאוהב. להבטחה הזאת יש שורש עמוק בתורה, עתיד ישמעאל לעשות תשובה בסוף ימיו. אבל כמו כל גאולה, כשמתעקשים לקרב את הקץ זה מתהפך עלינו. התעקשנו להפוך את האויב לאוהב, וכשהוא עשה הכול להבהיר שהוא עדיין אויב, סיפרנו לעצמנו שזו רק אהבה נכזבת.

אז הנה, לצערנו, בדרך הכי זועתית שלא העלינו

שתיקה

לא בא לי לכתוב את הטור הזה. אילו הדבר תלוי בי, הייתי משאיר דף לבן ריק עם כתמי דם מקירות בית בעוטף, וכותב רק מילה אחת: לנצח!

התקווה

זה מרגיש כמו לפני אלף שנה, אבל זה היה בסך הכול שבועיים לפני שהכול התחיל: מוצאי שבת, ערב יום הכיפורים, הלכתי לקניון לקנות מתנה לקרובת משפחה שנולדה ב'כל נדרי'. ברחבת הקניון התקיימה הפגנת ענק נגד הרפורמה. בחצי אוזן אני שומע דברים קשים מאוד מעל במת הנואמים. נכנסתי לחנות. קניתי. יצאתי. שוב מצאתי את עצמי במרכז ההפגנה בדרך אל הרכב, הפעם מן הבימה מכריז הקריין: "לשירת ההמנון...". ברגע הראשון, מתוך אינסטינקט, הגברתי צעדים, הרגיש לי מוזר לעמוד במרכז ההפגנה שאני לא ממש מזדהה איתה, בטח לא עם הסגנון ודרכי הפעולה. ברגע השני, החלטתי דווקא לעמוד, ככה, כמו שאני, עם כל המפגינים, ולשר אתם התקווה. כי אם יש מילים שכולנו מסכימים עליהן, אני לא בורח מכאן לשום מקום. עמדתי איתם, שרתי בקול, התענגתי על הרגע.

אחר כך התקשרתי למובילת המחאה בכפר סבא, שיתפתי אותה ברגע המשונה הזה וזרקתי לה רעיון. שאלתי מה דעתה שייתנו לי הזדמנות לדבר באחת ההפגנות הבאות, דברים על אחדות וחיבור ופיוס, כי זה מה שחייבים עכשיו. שמחה על הרעיון ואמרה שתנסה לקדם את זה. בבית הזהירו אותי שאצא רע מכל העניין הזה, כי בכיר ישרקו לי בוז, ומהעבר השני יגידו איך העזתי לקחת חלק במחאה ועוד לגאום בה. בינתיים יום כיפור וחג סוכות, ומי האמין שברגע נחזור להיות כולנו באמת אחים לנשק, שמוביל ההפגנות בעד המחאה יפרסם שבקרוב גבורה השתתפו אנשי כוח קפלן. ואיכשהו

הנתונים בצרה ובשביה

הסוגיה ההלכתית שעולה בימים אלה כבדה ונוראה: האם מותר לצה"ל לנקוט פעולה צבאית שעלולה להביא לפגיעה בחיי החטופים בעזה? צדדים לכאן ולכאן עולים מדברי גדולי הדורות

הבורח, אם כי הוא לא מגדיר את חומרת הפגיעה המותרת במקרה זה. לשונה של המשנה (סוטה ח, ו) הוא "לקפח את שוקיו". מדבריהם של כמה וכמה פרשנים עולה ש'לקפח' פירושו קטיעה ממשית של הרגל, שבתנאים המדוברים מביאה ברוב המקרים למוות. אולם אין להוכיח מכאן היתר לפגוע במישרין בחטופים, גם אם זה נעשה לצורך הניצחון במערכה. הנצי"ב מוולוז'ין (מרומי שדה סוטה מד, א) כותב שזהו דין מיוחד במי שבורח משדה הקרב, ומסביר שמאחר שהמנוסה מן המערכה היא תחילתה של הנפילה, יש לבורח דין 'רודף' של הצבא כולו בכך, מפני שבהתנהגותו זו הוא עלול לגרום למפלה. ובנידון דידן, כאשר החטופים לא עושים שום מעשה אקטיבי שמסכן את חיילינו, לא ניתן להוכיח מהלכה זו שיש היתר לפגוע בהם.

הגר"ש ישראלי מביא סברה נוספת. עם ישראל הוא גוף אחד גדול, שיש לו נשמה משלו, והיחידים שמרכיבים אותו הם כמו התאים שמהם מורכב גוף האדם. ואם כן, כשם שמותר לאדם לזכור לעצמו איבר אחד כדי להציל את הגוף כולו, כך מותר לנהל את המלחמה גם באופן שיביא לפגיעה בחטופים

משפטי המלוכה ודיני מלחמה

ר' ישעיהו זילברשטיין, בעל 'מעשי למלך' (הל' כלי המקדש ז, ד) טוען טענה נוספת ביחס להריגתו של הבורח, ולדעתו הסמכות לפגוע בו מתבססת על משפטי המלוכה המעניקים למלך סמכויות מיוחדות, ולא רק על דין רודף. דברים דומים כותב הרב קוק זצ"ל (משפט כהן סי' קמז): "ענייני הכלל דמלחמות יוצאים הם מכלל זה ד'וחי בהם', שהרי גם מלחמת רשות מותרת היא, ואין מצינו היתר להכניס נפשות רבות בסכנה...? אלא דמלחמה והלכות ציבור שאני. ואולי הוא מכלל משפטי המלוכה... שהם אינם על פי גדרי התורה של הלכות יחיד...". וייתכן אפוא שהדבר נתון לשיקול דעתם של מנהיגי המדינה, לפחות כאשר הם מתיעצים עם תלמידי חכמים גדולים. הטענה שמצב מלחמה יוצר מעמד הלכתי שונה ביחס לאיסור רציחה מובאת בסגנון אחר על ידי הנצי"ב מוולוז'ין (העמק דבר בראשית ט, ה), כשהוא מפרש את הפסוק 'מיד איש אחיו אדרוש את נפש האדם': "אימתי האדם נענש? בשעה שראוי לנהוג באחרות; מה שאין כן בשעת מלחמה ועת לשנוא, אז עת להרוג ואין עונש על זה כלל, כי כן נוסד העולם". ואולם אין הכרח להסיק מכאן שמצב מלחמה מתיר

אין לקנא במקבלי ההחלטות במדינת ישראל בימים אלה. מעל מאה שבויים וחטופים: חיילים וקצינים, גברים ונשים, זקנים וילדים - הם בני ערובה בידיו האכזריות של האויב. כל פעולה צבאית להכרעתו עלולה לעלות בחייהם של החטופים, ולא רק בעקפיין, אלא גם במישרין. מתוך כך עולה השאלה בכל חריפותה: האם, לפחות ברמה העקרונית, מותר לצה"ל לנקוט פעולה שתביא להריגתם של חטופים מקרב אחינו?

כמעט אלפיים שנה לא הייתה לנו מדינה משלנו, והמקורות שיש בידינו על הלכות מדינה הם דלים ומקוטעים, לכן קשה מאוד להכריע בשאלה זו. אבל המציאות שנוצרה מחייבת אותנו לפחות להציע את הצדדים השונים.

הריגת יחיד להצלת רבים

הלכה ידועה היא במצבים פרטיים של פיקוח נפש, ש'אין דוחין נפש מפני נפש', ואסור אפילו לגרום בעקיפין להריגתו של יהודי אחד לשם הצלתם של אחרים, גם אם הם רבים. וכך כותב הרמב"ם (הלכות יסודי התורה ה, ה): "אמרו להם עובדי כוכבים: תנו לנו אחד מכם ונהרגנו ואם לאו נהרג כולכם - ייהרגו כולם ואל ימסרו להם נפש אחת מישראל...". משמעות הדבר היא שגם אם אותו אדם ייהרג בין כך ובין כך, אסור למסור אותו.

כה חמור הוא איסור רציחה, עד ששיתוף פעולה עם רציחה שנעשית בידי אחרים אסורה אף היא ב'ייהרג ואל יעבור'. וכך כותב מורנו ורבנו הגר"ש ישראלי זצ"ל (חוות בנימין סי' יח): "אין כל יסוד להתיר רציחתו של יחיד... לשם הצלת... רבים, כי איסור הרציחה לא הותר כלל במקרה זה... ולא יועילו לנו בזה שום אומדנות, ושום הצטדקות על רציחת אדם אינה קיימת...".

שאלה דומה שואל החזון איש (סנהדרין סי' כה), על מקרה שבו חץ נורה (או רימון מוטל) לכיוונה של קבוצת אנשים, ואדם יכול להסיט אותו ממסלולו כך שיהרוג רק אדם אחד הנמצא במקום אחר. מי שמסיט את החץ מבצע פעולה של רציחה בידיים, והחזון איש מתלבט אם הדבר מותר לשם הצלה של רבים. הציץ אליעזר (חט"ו סי' ע) דן גם הוא בשאלה זו ומכריע: "שב ואל תעשה עדיף".

לפי מהלך מחשבה זה אסור יהיה לצה"ל לבצע בעזה תקיפה שתגרום למחבלי החמאס לרצוח את החטופים, וקל וחומר שאסור יהיה להפציץ במישרין בניין שבו הם נמצאים, גם אם הדבר הכרחי להצלתם של רבים אחרים.

"לקפח את שוקיו"

יש מקום לענות על שאלתנו בעזרת אחת הדיאלמות הקשות שעולות בזמן מלחמה, והיא הטיפול בחיילים אחוזי פחד שבורחים משדה הקרב. בצבאות הגויים היה מקובל לירות בהם כדי שלא יברחו. בדומה לכך כותב הרמב"ם (הל' מלכים ז, ד): "ומעמידין מאחור כל מערכה ומערכה שוטרים חזקים ועזים, וכשילין [רגזינים] של ברזל בידיהם, הרוצה לחזור מן המלחמה הרשות בידן לחתוך את שוקו, שתחילת נפילה ניסח...". מדברי הרמב"ם עולה בבירור שמותר רק לפצוע את החייל

שאל את הרב

בשיתוף: Yeshiva.org.il

לרקוד בזמן מלחמה

שאלה: האם נכון שכתוב בספרי הספרדים שבזמן צרה ומלחמה, דווקא אז יש לרקוד ולשמוח וזה ממתק את הדינים? האם כך ראוי לעשות, או שזו התנתקות מהמציאות?

תשובה: לא ראיתי בספרי ספרדים, אבל בדברי הימים כתוב כי יהושפט ישראל אמרו הלל בנגינה לפני המלחמה ובזכות זה נושעו, כאשר בטחו בד' בלב שלם. אפשר לנהוג כך רק אם באמת מאמינים בלב שלם שד' מושיע ומגן ואין לחשוש אם בוטחים בו. אבל מי שלא מאמין בלב שלם, אין זה ראוי שינהג כך. יחד עם זה צריך להרגיש בצערם של אלו שנמצאים במקום סכנה ולהתפלל עליהם.

הרב דוד חי הכהן

מוסריות במלחמה

שאלה: בעקבות מבצע צוק איתן שבה ועלתה השאלה אם אנו צריכים לסכן את חיילינו כדי שלא לפגוע באזרחי האויב.

לצערו הרב, שוב שמענו עדויות של חיילים על שהם נשלחו לגוב האריות ללא חיפוי אווירי מחשש שייפגעו "חפים מפשע", וכן שנפלו שלושה חיילים יקרים שנכנסו לבית ממולכד מבלי שחיל האוויר יפציץ את הבית קודם שנכנסו.

עד היכן אסור לנו לסכן את חיילינו? רוצה לומר: לו היה מצב תיאורטי שבו היינו יכולים לסיים את המלחמה בפצצה אחת, מבלי להיכנס קרקעית, היינו צריכים לעשות זאת, יהיה מספר ההרוגים בצד השני אשר יהיה?

תשובה: פגיעה בחפים מפשע זהו דבר המנוגד להשקפת עולמה של תורה, אבל במלחמה, אם מקבלים פקודה לחסל בית שיריגים ממנו ואם יש אפשרות להוריד את הבית בכינון ישיר, אל תכניס לשם חיילים ותסכן אותם. את היסוד לכך מביא המהר"ל על פרשת וישלח: הוא שואל מה היסוד ההלכתי שעליו התבססו שמעון ולוי כשהחריבו את שכם, ומשיב שזאת הייתה פעולת גמול. לעם המותקף מותר להשיב מלחמה. הוא לא מתכוון שמותר לפגוע דווקא בחפים מפשע, אלא לפגוע בצורה חזקה גם אם חפים מפשע ייפגעו. האם האמריקנים לא מפציצים גם אזורים אזרחיים?

נוסף על כך, המושג של חפים מפשע בעזה לא קיים. כמעט בכל משפחה שם יש מישהו שתומך במחבלים. כל הדין הזה אינו נכון. אם אפשר להוריד את הבית - אל תסכן חיילים. מה גם שהם משתמשים במגן אנושי של אזרחים ויורים עלינו, ואנחנו נרחם עליהם?!

הרב דב ליאור

סיכון חיילים לצורך הבאת גופות לוחמים

שאלה: אני חניך בקורס מ"כים, וכעת אני מכין שיעור על אסון הנגמ"שים שהתרחש לפני כמה שנים. כזכור, באסון התפוצץ נגמ"ש עם לוחמים בציר פילדלפי, בשטח נשאר שרידיהן של גופות הלוחמים, וצה"ל פתח במבצע לאיסוף רקמות כדי שיהיה מה לקבור. בעולם פורסמו תמונות חיילי צה"ל סורקים אחר שרידי הגופות, ובארץ התנהל ויכוח סביב הסיכון שבדבר (היה מדובר במבצע צבאי גדול שבמהלכו נהרגו שני חיילים שאבטחו את הסריקות).

מה דעת ההלכה בנושא? האם נכון לסכן חיילים כה רבים כדי למצוא שרידי גופות וכדי שיהיו מספיק רקמות לצורך קבורה?

תשובה: אין היתר להסתכן ואף לא ליצור חשש של סיכון (כגון שחרור מחבלים) לשם הבאת חללי צה"ל לקבורה.

בספר שלי העומד לצאת לאור יש התייחסות לאותו אירוע נורא, ואני מעיר שם על בעיית הסיכון המיותר.

הרב יעקב אריאל

לפגוע במכוון גם באח ולא רק באויב. נימוק אחר להחרגת מצב מלחמה כותב מורנו ורבנו הגר"ש ישראלי (חוות בנימין סי' יז אות ח): "נראה שגדר מלחמת מצווה בעזרת ישראל מיד צר הוא מדין קידוש השם, שבוה שכל איש ישראל שיכול לעשות זאת יוצאים חוצץ כולם כאיש אחד נגד הרוצחים שמגמתם לפגוע באנשים מ ישראל, שם שמיים מתקדש... ומצינו כיצא בזה במלחמת דוד עם גוליית הפלישת, שגוליית... הכריז בגאווה 'אני חירפתי את מערכות ישראל', אולם דוד ענה לעומתו: 'אנוכי בא אליך בשם ה' צב-אות א-לוהי מערכות ישראל אשר חרפת היום'... ומכיוון שזה מגדר של 'קידוש השם', אין קיימות בזה השאלות על פיקוח נפש, שכל עיקרו של קידוש השם מחייב מסירות נפש ולא שייך בזה המצווה של 'וחי בהם'...". קידוש השם גובר על פיקוח נפש. ואכן שיקולים של קידוש השם מחייבים את האדם למסור את נפשו שלו; אולם אין מכאן הוכחה שמותר למסור לשם כך גם את נפשם של אנשים אחרים.

במקום אחר (עמוד הימיני סי' יד אות י') מביא הגר"ש ישראלי סברה נוספת, שמבחינה בין יחידים רבים, שעליהם דיבר הרמב"ם, לבין מצב מלחמה ברמה הלאומית. מלחמה נעשית בין עמים. העם איננו אוסף של יחידים. הוא ישות אחרת לגמרי. עם ישראל הוא גוף אחד גדול, שיש לו נשמה משלו, והיחידים שמרכיבים אותו הם כמו התאים שמהם מורכב גוף האדם. וכך הוא כותב: "במלחמה תוכן הדברים שכלל ישראל נהפך לגוף אחד, ולא בתור פרטים אנו מסתכלים עליהם, כי טובת הכלל היא באותה שעה לנגד העניינים ולא ישגוהו על הפרט. והנה החידוש של היתר המלחמה, שה'וחי בהם' נבחן במקרה זה מצד כלל ישראל ותועלתו, היינו שכלל ישראל יצא ותרום ידו על אויביו, כלומר 'וחי בהם' הכללי. מה שאין כן שלא במלחמה, קיים ועומד הצו האישי על כל אחד ואחד, והוא צריך לשקול זאת מבחינת 'וחי בהם' הפרטי שלו". ואם כן, כשם שמותר לאדם לזכור לעצמו איבר אחד כדי להציל את הגוף כולו, כך מותר לנהל את המלחמה גם באופן שיביא לפגיעה בחטופים.

ידידי הרב יעקב אפשטיין (חבל נחלתו חט"ז סי' נד) דן בשאלה דומה, שהיא הריגת חטוף יחיד כדי למנוע את ההשלכות החמורות שיש לחטיפתו. לדעתו, אם מנהיגי המדינה, בגיבוי של תלמידי חכמים גדולים, מגיעים למסקנה שהדבר הכרחי, בסמכותם להורות כך. אבי, מורי ורבי, הרב יעקב אריאל, כתב לו בהערה לתשובה זו, שמצב כזה מתיר לחטוף להתאבד כדי למנוע את הפגיעה בביתחון המדינה, אבל אסור לחיילים אחרים להרוג אותו בפעולה מכוונת וישירה.

השאלה העומדת לפתחנו היא גדולה ומורכבת בהרבה משאלת החטוף האחד, מפני שהיא נוגעת בשאלות קיומיות של ממש. וכפי שפתחת, כתפיי צרות מכדי לשאת את משא ההכרעה ההלכתית בדילמה נוראה זו. לא באתי בדברים אלה אלא להצביע על הכיוונים האפשריים, עד שהדבר יוכרע על ידי גדולי הפוסקים בדורנו. ■

הכותב הוא רב היישוב עטרת במטה בנימין ועומד בראש תחום חברה ומשפחה ב"מרכז תורה ומדינה"

אולפנת בהר"ן
 משתתפת באבלס ובצערם הכבד של משפחות
 תלמידותינו ובוגרותינו עם נפילת יקירם
 על ההגת העם והארץ בהבורה ובמסירות נפש

רב"ט **עמית הואטה** הי"ד
 אחיה של התלמידה תמר הואטה

רב"ט **אריאל אליהו** הי"ד
 אחיה של התלמידה תחיה יהודית אליהו

רב"ט **דביר לישה** הי"ד
 אחיה של הבוגרת שירה דנדקר (לישה)

סא"ל **יהונתן צור** הי"ד
 בנה של הבוגרת רבקה ספיר (ליכטנשטיין)

אל"מ **יהונתן שטיינברג** הי"ד
 בעלה של הבוגרת יסכה שטיינברג (עמנואל)

רב"ט **עמיחי שמעון רובין** הי"ד
 בנה של הבוגרת בתיה רובין (מהלא)

אלחנן קלמנזון הי"ד
 אחיה של הבוגרת אבישה שכטר (קלמנזון)

בכור סוויד הי"ד
 בעלה של הבוגרת נהורא סוויד (סוויסה)

"ונקם ישיב לצריו וכיפר אדמתו עמו"

בית אולפנת בהר"ן
 ההנהלה והצוות, הבוגרות והתלמידות

**ישיבת בני צבי בית אל אכלה על
 בוגריה הקדושים והגיבורים**

רס"ל **ישראל עמיחי ויצן** הי"ד
 בוגר מחזור ט'

סמל **דביר לישה** הי"ד
 בוגר מחזור כ"א

**המקום ינחם את המשפחות היקרות
 "ונקם ישיב לצריו וכפר אדמתו עמו"**

מועצה אזורית הר חברון מודיעה בכאב גדול
 על נפילתם של תושבינו האהובים:

מרסל טליה הי"ד
אלחנן קלמנזון סרן הי"ד
איתן מנחם נאמן רב-סרן ד"ר הי"ד
אביעד שר שלום ריבלין סמל הי"ד
יניב סרודי הי"ד

"הַרְגִּינוּ גִּוִּים עַמּוֹ כִּי דָם עֲבָדָיו יָקוּם וְנָקָם יָשִׁיב
 לְצָרָיו וְכָפַר אֲדָמָתוֹ עַמּוֹ."

ראש המועצה יוחאי דמרי
 חברי מליאת המועצה מנהליה ועובדיה

**עירית לוד ותושבי העיר מבכים את בני העיר לוד שנפלו
 על קידוש השם בקרבות במלחמת "חרבות ברזל"**

סמ"ר **נווה אלעזר לקס** הי"ד
 לוחם בסיירת מטכ"ל
 נפל בקרב בבארי

רנ"ג **רומן גנדל** הי"ד
 לוחם היחידה הטקטית של מג"ב
 נפל בקרב בניר עם

סמ"ר **אברהם נריה כהן** הי"ד
 לוחם באוגדת עזה
 נרצח במסיבה ברעים

"הרוגי לוד אף בריה לא יכולה לעמוד במחיצתן"

יהי זכרם ברוך

המרכז האקדמי לב

מחזק ומאחל הצלחה לסטודנטים,
לבוגרים ולבני משפחותיהם
העומדים על משמר ארצנו
שמרו על עצמכם וחזרו בשלום.
חיזקו ואימצו!

המרכז
האקדמי
לב

